

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۵

جمعه ۹۹/۱۱/۱۰

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

۱- معنی واژه‌های کدام موارد فاقد اشتباه است؟

- (الف) تیمار داشتن: غمخواری و محافظت از کسی که بیمار باشد یا به بلا و رنجی گرفتار شده باشد؛ پرستاری و خدمت کردن
 (ب) غبطه: رشک بردن، حال و روز کسی را آرزو داشتن و خواهان زوال او بودن
 (ج) شهناز: یکی از آهنگ‌های موسیقی ایرانی، گوشه‌ای از دستگاه دشتی
 (د) ذمان: خروشنده، غرنده، مهیب
 (ه) صبا: بادی که از طرف شمال شرقی وزد؛ باد بهاری

(۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) ب - ه (۴) الف - ه

۲- معنی چند واژه نادرست نوشته شده است؟

- «فَزج: رهایی / آخَره: برآمدگی پشت پای اسب / غِنَا: دستگاه موسیقی / نجابت: پاک‌منشی / تکَلّف: رنج برخورد نهادن / تقریظ: نوشتن یادداشت / سپردن: وانهادن / زِه: وتر / کیوان: سیارهٔ مریخ / برگاشتن: بازآمدن»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟

- (۱) مولع: آزمند / فتراک: ترک‌بند / هژیر: شیر / مُسَلّم داشتن: باور کردن
 (۲) اِدبار: تیره‌بختی / دوات: مرکب‌دان / طَرَفه: هدیه / عَنود: دشمن و بدخواه
 (۳) لگام: افسار / راهب: ترسای یارسا و گوشه‌نشین / مبتنی: ساخته / چنبر: محیط دایره
 (۴) بَرین: بالابین / جَلّاجل: زنگ‌ها / سَفاهت: بی‌خردی / دَرع: نیزه کوچک

۴- در چند بیت غلط املائی وجود دارد؟

- (الف) زان موعظه مردم همه از حول قیامت
 (ب) خشن‌پوشی گزیدم بهر ضجر نفس، از این غافل
 (ج) ز هر بی‌قول و باغی نوای مطربی بر شد
 (د) به پرواز هوا تاکی عروج آهستگی غفلت
 (ه) عقل غیر از تو ندیده است و نبیند دگری
 (و) مگو صوفی چه دارد کو سر بازار شپادی
 گریبان و من از خنده چو گل با رخ احمر
 که آتش فربه از پیراهن خاشاک می‌گردد
 دگر باید شدن ما را کنون کأفاق دیگر شد
 حضیض قدر جاه از سایهٔ بال هما بنگر
 گر بود عاری از امثال و بری از اشباح
 ز چوب آبنوس آن جا عصا و شانه می‌سازد

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۵- در متن زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟

- «در دل تو از من جراحی افتاد که به لطف چرخ و رفیق دهر مرهم نپذیرد. و داغ بدکرداری و لعیم ظفیری در پیشانی من چنان متمکن شد که محو آن در وهم و امکان نیاید، و بی‌تردد این خرابی امارت نپذیرد، دل پر جرعهٔ نوشی شربت فراغ می‌باید نهاد و تن اسیر ضربت هجر کرد که امروز صخره و مقلوب تقدیرم.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۶- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) معایب دیگران در اثنای حکایت مفرز می‌گردانیدی و خود سهوهای خویشتن در ضمن آن می‌سناختی.
 (۲) چون میسر شد آن را عزیز باید داشت و در ضبط و حفظ آن جدّ و مبالغت باید نمود.
 (۳) حالی به صواب آن لایق‌تر که در کارها غفلت کم رود و مهمات را خار شمرده نیاید.
 (۴) بقای ملک و استقامت دولت بی‌حزم کامل و عدل شامل و رای راست و شمشیر تیز ممکن نباشد.

- ۷- کدام گزینه با توجه به ردیف و قافیه متعلق به قصیده معروف سیف‌الدین محمد فرغانی است که در «انتقاد از رفتار ظالمانه فرمانروایان و تاخت و تاز سپاه مغول» سروده شده است؟
- (۱) چو موش در دهن گربه دشمنان خاموش
(۲) بگذشت آن زمانه که بودم سزای تو
(۳) ای تیغستان چو نیره برای ستم دراز
(۴) جوهر آب فرات از خون پاکان گشت لعل
- ۸- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است؟
«شمع امیدش ز باد صبح روشن تر شود»
- (۱) تناقض - تشبیه - کنایه - استعاره
(۲) حس آمیزی - استعاره - کنایه - نغمه حروف
(۳) حسن تعلیل - جناس ناقص - تضاد - اسلوب معادله
(۴) تشبیه - مجاز - ایهام - تضمین
- ۹- در کدام گزینه تعداد «تشبیه‌ها» بیشتر است؟
- (۱) مار ضحاک است یا شب یا طناب چنبری
(۲) چشمه نوش است یا کان نمک یا جام می
(۳) عکس پروین است یا قندیل مه یا شمع مهر
(۴) شاخ شمشاد است یا سرو سهی یا نارون
- ۱۰- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس تام - مجاز - استعاره - تناقض - کنایه» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- (الف) عشق هر چند که در پرده بود مشهور است
(ب) هر که از چاه زنخدان تو سالم گذرد
(ج) به سخن دعوی حق را نتوان برد از پیش
(د) یک کف خاک ز بیداد فلک بی خون نیست
(ه) سیری از شور سخن نیست دل صائب را
- (۱) ج - الف - ب - ه - د
(۲) ه - ج - د - ب - الف
(۳) ه - د - ب - ج - الف
(۴) د - ج - ب - الف - ه
- ۱۱- در کدام گزینه، به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است؟
«ترک جان کردم حیات جاودانم شد نصیب»
- (۱) استعاره - تناقض - جناس
(۲) نغمه حروف - اسلوب معادله - تشبیه
(۳) تناقض - تلمیح - تشبیه
(۴) کنایه - حس آمیزی - تلمیح
- ۱۲- در همه گزینه‌ها «جمله پیرو» وجود دارد؛ به جز .....
- (۱) تبخ تو بهر عاشقان، تیر تو بهر مخلصان
(۲) دردسر خواهی کشیدن از هجوم بلبلان
(۳) کین بر که کشیدی و کمان بر که گشادی
(۴) به خاکمال حوادث بساز زیر فلک
- ۱۳- در ابیات زیر به ترتیب، چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟
- «لطف و قهر زمانه هر دو یکی است
جلوه آب خضر در ظلمات
نسبت کشستی شکسته ما
جلوه دام و دانه هر دو یکی است
با شراب شبانه هر دو یکی است
با کنار و میانه هر دو یکی است»
- (۱) ۵ - ۷
(۲) ۶ - ۷
(۳) ۶ - ۸
(۴) ۵ - ۸

- ۱۴- در کدام گزینه فعل به «قرینه معنوی» حذف شده است؟
- (۱) شنیدن پرده‌پوش و حرف گفتن پرده‌در باشد
(۲) سرو من گر بر سر خاک شهیدان آمدی
(۳) زلف هم‌دوش صبا ساز که دل سوخته‌ایم
(۴) خونابه پیدا همه بینند خود از چشم
- ۱۵ «نقش دستوری» واژه دو تلفظی در تمام گزینه‌ها یکسان است؛ به جز .....
- (۱) چو تویی قضای‌گردان به دعای مستمندان
(۲) آن‌چنان تاج مرضع بر زمین زد آفتاب
(۳) تمام گشت و مزین شد این خجسته مکان
(۴) دری به روی من ای یار مهربان بگشای
- ۱۶- کدام گزینه دربارهٔ ابیات زیر نادرست است؟
- «زبان خامهٔ من زخمهٔ ساز که شد یارب
تماشا مایل رقص سپند کیست حیرانم
(۱) در ابیات ده «ترکیب اضافی» به کار رفته است.
(۲) در ابیات چهار گروه مستندی وجود دارد.
(۳) در ابیات واژه‌هایی وجود دارند که دچار تحوّل معنایی یا تحوّل نوشتاری شده‌اند.
(۴) هیچ فعلی در ابیات حذف نشده است.
- ۱۷- کدام گزینه با بیت «بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی»، تناسب مفهومی کم‌تری دارد؟
- (۱) همیشه می‌کشد از روی باغبان خجلت
(۲) هر کف دستی که از ریزش ندارد بهره‌ای
(۳) تنگ‌دستی مرگ را در کام شیرین می‌کند
(۴) چو بید قامت من شد دوتا ز بی‌ثمری
- ۱۸- کدام گزینه با بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» تناسب مفهومی بیشتری دارد؟
- (۱) میاد خواب خوش آن شوخ را که غمزه شوخش
(۲) آتش سوزان نمی‌دارد خبر از زخم خار
(۳) خار در دامن آتش نتواند آویخت
(۴) حاجی به عزم کعبه که احرام بسته‌ای
- ۱۹- کدام گزینه با عبارت «و تو ناتانائیل، به کسی مانند خواهی بود که برای هدایت خویش در پی نوری می‌رود که خود به دست دارد»، متناسب است؟
- (۱) هجران جانان تا به چند؟ آن یار کو؟ آن یار کو؟
(۲) افلاک سرگردان و مست خاک است مدهوش الست
(۳) حق در برابر روبه‌رو بنموده رو از چارسو
(۴) گر راست می‌گویی تو «فیض» دم درکش و خاموش باش
- ۲۰- کدام بیت با ابیات دیگر ارتباط مفهومی کم‌تری دارد؟
- (۱) از تو هر پارهٔ دل برگ نشاطی گردد
(۲) کار رفت از دست، وحشی پای‌بستی کن ز صبر
(۳) اگر نام بلند از چرخ خواهی صبر کن صائب
(۴) می‌کنم بر نامرادی با کمال شوق صبر
- از آن عافل به از گفتار می‌داند شنیدن را
دعوی خون هم در این عالم به پایان آمدی
جان به لب آمده از داغ فراق نظر نظری
احوال جگر خوردن پنهان به که گویم؟
- که ز جان ما بگردان ره آفت قضا را
کآسمان را پشت لرزید و زمین را دل تپید
به فضل و منت پروردگار عالمیان
که هیچ کس نگشاید اگر تو در بندی
- که خط، پرواز دارد چون صدا از تار مسطرها؟
نگاه سرمه‌آلود است دود چشم مجمرها»
- چو سرو و بید در این باغ هر که بی‌ثمر است
بر جهان چون ابر بی‌باران گرانی می‌کند
بید از بی‌حاصلی بر خویشتن خنجر کشید
اگر ز جوش ثمر شاخ‌سار می‌شکند
- فکند خار مغیلان به خوابگاه غریبی
تیزی خار مغیلان از من مجنون مه‌رس
چون به کف دامن من خار مغیلان پیچید؟
در دیده ساز جای مغیلان چنان‌که من
- وین شورش دل نا به کی دلدار کو دلدار کو؟
در عالم بالا و پست هشیار کو؟ هشار کو؟
کوران گرفته جست‌وجو کان یار کو؟ کان یار کو؟
آن را که باشد محو یار گفتار کو؟ گفتار کو؟
- صبر چون غنچه اگر بر دل غمناک کنی
این بنای طاقت ناستوار خویش را
ز بستی می‌توان رفتن به بام آهسته آهسته
تا شود خاک مراد من غبار خط تو

۲۱- کدام گزینه با بیت «بی‌دل گمان مبر که نصیحت کند قبول / من گوش استماع ندارم لمن یقول؟»، تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

- ۱) می‌کند پند و نصیحت در گران‌جان هم اثر
- ۲) صفحه روی تو را دید و ورق برگرداند
- ۳) برو ناصح نمکدان نصیحت در دلم ممکن
- ۴) نیست در سنگین‌دلان صائب نصیحت را اثر

۲۲ همه گزینه‌ها با مضمون آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ» تناسب معنایی دارند؛ به‌جز .....

- ۱) چون به تلخی عاقبت بر جای می‌باید گذاشت
- ۲) قطره تا دارد نظر بر خویش، گرداب فناست
- ۳) مار صد سال اگر که خاک خورد
- ۴) آن‌که سذّاد در ایوان زر افکندی خشت

۲۳- کدام گزینه با عبارت زیر «تناسب مفهومی» بیشتری دارد؟

«من از وی در غضب نمی‌شوم و او از من صاحب ادب می‌شود. من از سخن او جاهل نمی‌گردم و او از خلق و خوی من عاقل می‌گردد.»

- ۱) مشو ایمن به نرمی از زبان خصم بدگوهر
- ۲) گفت‌وگو با جاهلان بی‌ادب از عقل نیست
- ۳) سیل از افتادگی دیوار را از پا فکند
- ۴) ز چرب‌نرمی بدباطنان ز راه مرو

۲۴ مضمون کدام گزینه با بیت «صبا بر آن سر زلف از دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد» تناسب دارد؟

- ۱) با گوشه دل غنچه صفت ساخته بودم
- ۲) زان سفرکرده بستان خبری هست که گل
- ۳) گر نمی‌آیی برون از خود به استقبال مرگ
- ۴) تو از گرانی خود می‌کشی تعب صائب

۲۵- کدام گزینه با سایر گزینه‌ها «تقابل معنایی» دارد؟

- ۱) اگرچه ظاهر من خشک‌تر ز آبله است
- ۲) اگر ویرانی ظاهر نیچاند عنایت را
- ۳) خنده‌های دل‌گشا صائب بود در سینه‌اش
- ۴) دارد از بی‌حاصلی در باطن خود صد گره

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۳۵ - ۳۶):

۲۶ ﴿... إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا﴾

- ۱) ... ما شما را از مرد و زن آفریده‌ایم و شما را ملت‌ها و عشیره‌هایی قرار داده‌ایم تا با یک‌دیگر آشنایی پیدا کنید!
- ۲) ... ما شما را از یک مرد و یک زن خلق کردیم و شما را در ملت‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم شاید که با هم آشنا شوید!
- ۳) ... ما شما را از [جنس] نر و ماده آفریده‌ایم و به منظور آشنایی پیدا کردن با هم در ملت‌ها و قبیله‌هایی قرارتان داده‌ایم!
- ۴) ... ما شما را از [جنس] مرد و زن خلق کرده‌ایم و شما را ملت‌ها و عشیره‌هایی قرار داده‌ایم، پس باید با هم‌دیگر آشنا شوید!

- ۲۷- «في فصل الربيع تتساقط الأمطار من السماء فتستيقظ الأشجار و تنمو عليها غصون نضرة من جديد!»:
- ۱) در موسم بهاری، با بارش باران‌ها از آسمان، درختان از خواب بلند می‌شوند و دوباره بر روی آن‌ها شاخه‌هایی تر و تازه می‌روید!
  - ۲) در فصل بهار، باران‌ها از آسمان می‌بارد و درختان را از خواب بلند می‌کند و از نو بر روی آن‌ها شاخه‌هایی تر و تازه می‌روید!
  - ۳) در فصل بهار، باران‌ها از آسمان فرو می‌ریزند و درختان از نو از خواب بلند می‌شوند و شاخه‌های تر و تازه بر آن‌ها می‌روید!
  - ۴) در فصل بهار، از آسمان باران‌ها فرو می‌ریزد و درختان برمی‌خیزند و از نو بر روی آن‌ها شاخه‌هایی تر و تازه رویش می‌کند!
- ۲۸- «اعمل لدنیاك كأنك تعيش أبداً و اعمل لآخرتك كأنك تموت غداً!»:
- ۱) در دنیا آن‌چنان کار کن که تا ابد زندگی کنی. اما برای آخرت خود طوری رفتار کن که قرار است فردا بمیری!
  - ۲) برای دنیایت چنان کار کن که گویی برای همیشه زندگی می‌کنی، و برای آخرت طوری عمل کن که گویی فردا می‌میری!
  - ۳) برای دنیایت چنان کار کن که گویی قرار است تا ابد زنده بمانی، و برای آخرت طوری رفتار کن که گویی فردا روزی می‌میری!
  - ۴) در دنیای خود به گونه‌ای کار کن که گویی برای همیشه در آن زنده‌ای، اما برای آخرت طوری کار کن که همین فردا خواهی مُرد!
- ۲۹- «ما أجملُ مدينةَ زُرْتها في المرّة الأخيرة التي سافرت إلى بلادنا!»:
- ۱) زیباترین شهری که در آخرین سفرت به کشورمان از آن دیدن کردی، چیست؟!
  - ۲) شهری که در بار آخری که به کشور ما مسافرت و از آن دیدن کردی، چقدر زیباست!
  - ۳) چه زیباست شهری که از آن دیدن کردی در بار آخری که به کشور ما مسافرت نمودی!
  - ۴) در آخرین باری که به کشور ما مسافرت کردی، زیباترین شهری که دیدی چیست؟!
- ۳۰- «تحدث هذه الظاهرة سنوياً في جمهورية الهندوراس و يُسمّونها الناس مطر السمك!»:
- ۱) هر ساله در جمهوری هندوراس این پدیده به وقوع می‌پیوندد و مردم آن را باران ماهی می‌نامند!
  - ۲) این پدیده سالانه در جمهوری هندوراس اتفاق می‌افتد و مردمان آن را باران ماهی می‌نامند!
  - ۳) به وقوع پیوستن این پدیده هر ساله در جمهوری هندوراس است و مردم آن را باران ماهی می‌نامند!
  - ۴) این پدیده‌ای است که همه ساله در جمهوری هندوراس اتفاق می‌افتد و مردمان آن را باران ماهی می‌نامند!
- ۳۱- «هذه الأسماك التي ينبعث من تحت عيونها الضياء كأنها مصابيح في أعماق المحيط المظلمة!»:
- ۱) این ماهی‌ها که از زیر چشمان‌شان نور بخش می‌شود، مانند چراغ‌هایی در تاریکی اعماق اقیانوس هستند!
  - ۲) این ماهیان که از زیر چشم‌شان نورهایی ساطع می‌شود، گویی آن‌ها چراغ‌هایی در اعماق تاریک اقیانوس هستند!
  - ۳) این ماهی‌ها که از زیر چشمان آن‌ها نور فرستاده می‌شود، گویی آن‌ها چراغ‌هایی در اعماق تاریک اقیانوس هستند!
  - ۴) این‌ها ماهیانی هستند که از زیر چشم‌شان نور فرستاده می‌شود و همانند لامپ‌هایی در تاریکی اعماق اقیانوس‌اند!
- ۳۲- «كان أحد زملائي قد أصيب بمرض جلدي فذهب إلى الصيدلانية لاستلام المرهم الذي وصف له الطبيب!»:
- ۱) یکی از هم‌کلاسی‌هایم دچار یک بیماری در پوست بود، پس برای دریافت پمادی که پزشک تجویز کرده بود، به داروخانه رفت!
  - ۲) یکی از هم‌کلاسی‌های من به بیماری پوستی دچار شد، لذا برای دریافت پمادی که پزشک برایش تجویز کرده بود، به داروخانه رفت!
  - ۳) یکی از هم‌کلاسی‌هایم به یک بیماری پوستی دچار شده بود، لذا برای دریافت پمادی که پزشک برایش تجویز کرده بود، به داروخانه رفت!
  - ۴) یکی از هم‌کلاسی‌های من دچار یک بیماری پوستی شده بود، پس نزد داروخانه‌دار رفت تا پمادی را که پزشک برایش تجویز کرده بود، بگیرد!
- ۳۳- عَيْنُ الخَطَا:
- ۱) تُحَيِّرنا ظواهر لم يجد العلماء سبباً لها!؛ پدیده‌هایی که دانشمندان برای آن‌ها علتی را نیافته‌اند، ما را متحیر می‌سازد!
  - ۲) من يكذب أكثر من مرتين لا يُصدّق الناس كلامه أبداً؛ هر که بیش از دو بار دروغ بگوید، هرگز مردم سخن او را باور نمی‌کنند!
  - ۳) عندما يفقد الإعصار سرعته، تتساقط الأسماك كالأمطار؛ زمانی که گردباد سرعتش را از دست می‌دهد، ماهیان هم‌چون باران‌ها فرو می‌ریزند!
  - ۴) تظهر هذه الظاهرة مرتين في السنة و تُصيّر الأرض مفروشة بالأسماك؛ این پدیده دو بار در سال نمایان می‌شود و زمین پوشیده از ماهیان می‌گردد!
- ۳۴- عَيْنُ الصّحيح:
- ۱) تُحفر الأرض لِيستخرج منها النفط؛ زمین حفر می‌شود تا از آن نفت را استخراج کنند!
  - ۲) يتم نقل النفط عبر ناقلات النفط أو الأنابيب؛ انتقال نفت از طریق نفت‌کش‌ها یا لوله‌ها صورت می‌گیرد!
  - ۳) باستخدام هذه التقنية يُقلّل الضغط في أنابيب النفط؛ با استفاده از این تکنولوژی فشار لوله نفت کاهش پیدا می‌کند!
  - ۴) عرف الإنسان خواص النفط العلاجي منذ قديم الزمان؛ خواص درمانی نفت از دیرباز توسط انسان شناسایی شده است!

۳۵- «در صف صبحگاهی، دانش‌آموزان در یازده صف ایستادند!» عین الصحیح:

- ۱) وقفت إحدى عشرة طالبة في الاصطفاف الصباحي
- ۲) وقف الطلاب في أحد عشر صفًا في الاصطفاف الصباحي!
- ۳) في الاصطفاف الصباحي وقفت الطالبات في أحد عشر صفوفًا!
- ۴) في الاصطفاف الصباحي وقف الطلاب في الصف الحادي العشر!

■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۲ - ۳۶):

السّماد مادةٌ تحتوي على موادّ مغذّية تُضاف إلى التربة لتُساعد النبات على أن ينمو بشكل أسرع! وقد استخدم الإنسان الأسمدة منذ آلاف السنين. يستهلك المزارعون كمّيات كبيرة من الأسمدة في عصرنا الحاضر في جميع أنحاء العالم وقد بلغت الزيادة في الإنتاج بسبب إضافة الأسمدة حوالي ربع إنتاج المحصول العالمي!

هناك نوعان من الأسمدة: السّماد الطبيعيّ الذي يُنتج من مُخلّفات الحيوانات أو تحلّل النباتات و السّماد الكيماويّ الذي يحتوي على عدّة عناصر كيميائية أو عنصر واحد يحتاج إليها النبات وقد يُسبّب الإكثار فيها تلوث البيئة و الأضرار!

إنّ النباتات تحتاج إلى عناصر مختلفة للنموّ و الإثمار من أهمّها الكربون و الهيدروجين و الأكسجين و الفوسفور و البوتاسيم و النيتروجين. و يُعطي الهواء و الماء النبات معظم احتياجاته من الكربون و الهيدروجين و الأكسجين. أمّا بقية العناصر فيتمّ الحصول عليها من التربة. و قد تكون مقادير الفوسفور و البوتاسيم و النيتروجين في التربة قليلة، فتُضاف إليها الأسمدة لتوفّر للنبات الظروف المناسبة للنموّ و الإثمار!

۳۶- على حسب النصّ، إذا لم نستخدم الأسمدة في الزراعة .....:

- ۱) ستتعرّض المحاصيل الزراعيّة للتلف!
- ۲) فلن يكون النبات قادرًا على النموّ و الإثمار!
- ۳) لن يكون هناك تلوث في البيئة التي نعيش فيها!
- ۴) فيجب تخصيص مساحات أوسع من الأرض للزراعة!

۳۷- إنّ السّماد مادةٌ .....:

- ۱) تُعوّض نقص العناصر الضروريّة في التربة!
- ۲) لا تُستخدم إلّا في بعض بلدان العالم!
- ۳) كيميائيةٌ كان الإنسان قد اكتشفها منذ زمن بعيد!
- ۴) مقادير الفوسفور و البوتاسيم فيها أكثر من النيتروجين!

۳۸- عین الصحیح:

- ۱) إنّ الأسمدة تُستخدم في زراعة الأشجار لا الأزهار و الخضراوات!
- ۲) من الأفضل استهلاك الأسمدة الطبيعيّة لأنها لا تضرّ بالبيئة!
- ۳) إنّ الأسمدة الكيماوية هي المصدر الوحيد لتلوث الطبيعة!
- ۴) إنّ استهلاك الأسمدة يبلغ ربع إنتاج المحصول العالمي!

۳۹- أي شيء لم يُذكر في النصّ؟

- ۱) طرق صنع الأسمدة الطبيعيّة و الكيماوية!
- ۲) عناصر تُشكّل الأسمدة الكيماوية!
- ۳) العوامل التي تُسبّب نموّ النباتات!
- ۴) المصادر التي تُوفّر للنبات الكربون و الهيدروجين!

■ عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰- «يستهلك»:

- ۱) فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي - متعدّد / فعل و الجملة فعليّة
- ۲) للغائبين - مزيد ثلاثي (له ثلاثة حروف زائدة) / فعل و فاعله «المزارعون»
- ۳) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (حروفه الزائدة: ي س ت) / فعل و الجملة فعليّة
- ۴) للغائب - مزيد ثلاثي من باب استفعال - متعدّد / فعل و فاعله «المزارعون» و الجملة فعليّة

۴۱- «ينتج»:

- ۱) للمفرد المدكّر الغائب - مجزّد ثلاثي - مجهول / فعل و الجملة فعليّة
- ۲) فعل مضارع - للغائب - متعدّد - مجهول / فعل مع نائب فاعله و الجملة فعليّة
- ۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد / فعل مع فاعله و الجملة فعليّة
- ۴) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - معلوم / فعل و الجملة فعليّة

۴۲ - «النبات»:

- (۱) اسم - جمع سالم للمؤنث - معرّف بأل / مفعول
(۲) مفرد مؤنث - معرّف بأل - معرب / مفعول و منصوب
(۳) اسم - مفرد مذکر - معرّف بأل / مفعول و منصوب
(۴) جمع سالم للمؤنث - معرّف بأل / مفعول لفاعل «تساعد»

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳ - عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) إِنَّ أَنْعَمَ اللَّهُ مُتَهِمَّةً عَلَىٰ عِبَادِهِ عَلَىٰ حَدِّ سَوَاءٍ!
(۲) تَعَارَفَ الْمَلَلُ مَعًا يُسَبِّبُ تَفَقُّدَهُمْ!
(۳) إِلْتَقَىٰ زَائِرٌ إِيرَانِيٌّ مَعَ مُؤَطَّلٍ فِي مَطَارِ التَّجْفِ!
(۴) اللَّهُمَّ اجْعَلْ لَنَا لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ!

۴۴ - عین الخطأ في التعريف:

- (۱) المِحْرَارُ: آلة تُعَيَّنُ بِهَا درجة حرارة الجسم!
(۲) الجِلْدُ: الغشاء الخارجيّ للجسم و جمعه «الجلود»!
(۳) الصيدليّ: مكان يختصّ ببيع الأدوية المسموحة للمرضى!
(۴) القطن: مادة بيضاء تُؤخذ من شجرة و تُستعمل في الطبّ كثيراً!

۴۵ - عین ما يوجد فيه التضاد:

- (۱) كان الجوّ هادئاً ولكن بدأت فجأة عاصفة شديدة!
(۲) ما الذّ أن نشرب الآن معاً ساياً ساخناً في هذا الجوّ البارد!
(۳) كانت أسباب هذه الظاهرة مجهولة فأرسل فريق للتعرف عليها!
(۴) يسحب الإعصار الأسماك إلى الأعلى بقوة ثمّ تتساقط على الأرض!

۴۶ - عین الخطأ في العمليات الرياضية:

- (۱) ثلاثون بالمئة من مئتين يساوي ستين!
(۲) مئة ناقص اثنين و ثلاثين يساوي ثمانية و سبعين!
(۳) ستّة و تسعون تقسيم على ثلاثة يساوي اثنين و ثلاثين!
(۴) خمسة عشر زائد أربعة و أربعين يساوي تسعة و خمسين!

۴۷ - عین ما ليس فيه نون الوقاية:

- (۱) أتوكل على الله عندما تواجهني المشاكل!
(۲) لي جذّة حنون تعتنى بالأزهار في حديقتها الصغيرة!
(۳) إنّ انتشار فيروس كورونا اضطرّني بالعمل داخل البيت!
(۴) إحسانى إلى الآخرين في الحياة لن يصيبني بالعجب أبداً!

۴۸ - عین فعلاً الحروف الزائدة فيها أكثر:

- (۱) لقد شرفتمونا بمجيئكم إلى هنا يا سادة!
(۲) كُنْ من الذين يستمعون القول فيتبعون أحسنه!
(۳) إستمتعوا هنا بأوقاتكم يا أولادي الصغار!
(۴) جعل الله الناس شعوباً و قبائل ليتعارفوا!

۴۹ - عین عبارة لا يبني منه المجهول:

- (۱) البومة طائر ينام نهاراً و يخرج للصيد ليلاً!
(۲) تحرك البومة رأسها مئتين و سبعين درجة!
(۳) تنق القطّة جرحها عدّة مرّات حتّى ينتعّم!
(۴) لا تأكلوا الطعام سريعاً لأنّه يضرّ بصحتكم!

۵۰ - عین ما ليس فيه حرف جر:

- (۱) لديّ خطّة رائعة حول هذه القضية فنقدوها!
(۲) الموسوعة معجم يجمع كثيراً من العلوم!
(۳) من هو مسؤول الغرف و الحفاظ عليها!
(۴) «و إذا سألك عبادي عني فإني قريب»

۵۱ بیداری و هوشیاری انسان چه زمانی فرا می‌رسد و در این زمان چه موضوعی را به طور قاطع خواهد فهمید؟

- (۱) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ» - «فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
(۲) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ» - «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»
(۳) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ» - «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»
(۴) «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ» - «فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۵۲- تفاوت پوشش زنان در اکثر ادیان و فرهنگ‌های قدیم مربوط به چیست و اگر بخواهیم سلب آزادی زنان در نتیجه رعایت حجاب را مردود کنیم، کدام یک ما را رهنمون می‌سازد؟

- ۱) چگونگی و حدود آن - عفت دختران حضرت شعیب (ع) در حال چوپانی
- ۲) چگونگی و حدود آن - رواج نداشتن حجاب در اروپا قبل از ظهور حضرت عیسی (ع)
- ۳) اصل پوشش یا عدم آن - عفت دختران حضرت شعیب (ع) در حال چوپانی
- ۴) اصل پوشش یا عدم آن - رواج نداشتن حجاب در اروپا قبل از ظهور حضرت عیسی (ع)

۵۳- اگر مسافر بعد از ظهر به مسافرت برود و به جایی برسد که می‌خواهد پانزده روز در آن جا بماند و هم‌چنین کسی که قبل از ظهر به وطنش یا جایی که می‌خواهد بیش از ده روز در آن جا بماند برسد، به ترتیب روزه‌اش چگونه است؟

- ۱) باید روزه آن روز را بگیرد. - اگر کاری که روزه را باطل می‌کند نکرده است، باید روزه آن روز را بگیرد.
- ۲) باید روزه آن روز را بگیرد. - اگر کاری که روزه را باطل می‌کند نکرده است، می‌تواند روزه آن روز را نگیرد.
- ۳) روزه‌اش را باید افطار کند. - اگر کاری که روزه را باطل می‌کند کرده است، باید روزه آن روز را قضا کند.
- ۴) روزه‌اش را باید افطار کند. - اگر کاری که روزه را باطل می‌کند کرده است، باید علاوه بر قضای روزه، کفاره هم بدهد.

۵۴- اگر از ما پرسیده شود که «آیا شخصیت انسان وابسته به جسم است و علت آن کدام است؟» در پاسخ چه می‌گوییم؟

- ۱) خیر، چون در این صورت باید به شخص دیگری مبدل شود. ۲) بله، چون در این صورت باید به شخص دیگری مبدل شود.
- ۳) خیر، زیرا برای درک آن باید بتوان استدلال نمود. ۴) بله، زیرا برای درک آن باید بتوان استدلال نمود.

۵۵- در مرحله ثانویه قیامت، بر ملا شدن واقعیت همه چیز از جمله اعمال و رفتار و نیات نتیجه چیست و کدام مرحله آماده‌کننده واقعه قیامت است؟

- ۱) تابیدن نور حقیقت از جانب خدا و کنار رفتن پرده‌ها - زنده شدن همه انسان‌ها
- ۲) تابیدن نور حقیقت از جانب خدا و کنار رفتن پرده‌ها - برپا شدن دادگاه عدل الهی
- ۳) حضور شاهدان و گواهان بر اعمال و رفتار انسان‌ها - برپا شدن دادگاه عدل الهی
- ۴) حضور شاهدان و گواهان بر اعمال و رفتار انسان‌ها - زنده شدن همه انسان‌ها

۵۶- راست‌گویی خداوند که نشانگر قطعیت وقوع معاد است در کدام آیه شریفه متجلی است؟

- ۱) «الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُجَمِّعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ...»
- ۲) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا ...»
- ۳) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ ...»
- ۴) «كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ ...»

۵۷- چرا منکرین معاد، مرگ را باعث نابودی آدمی می‌دانند و چه اعتقادی دارند؟

- ۱) «ما هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا» - پرونده زندگی چند ساله انسان در دنیا با مرگ بسته می‌شود.
- ۲) «ما هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا» - پرونده زندگی انسان برای همیشه بسته می‌شود.
- ۳) «وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ» - پرونده زندگی انسان برای همیشه بسته می‌شود.
- ۴) «وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ» - پرونده زندگی چند ساله انسان در دنیا با مرگ بسته می‌شود.

۵۸- با توجه به آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ» چند مورد از موارد زیر قابل برداشت است؟

- الف) امر به معروف را از نزدیکان و خانواده می‌توان شروع کرد.
- ب) نگاه به نامحرم برای زنان و مردان هر دو وجود دارد.
- ج) علت وجوب حجاب برای زنان به عفاف شناخته شدن و مورد اذیت واقع نشدن است.
- د) در احکام الهی میان همسران و دختران و زنان مؤمنان تفاوتی وجود ندارد.

- ۵۹- اگر کسی غسل بر او واجب باشد و عمداً تا اذان صبح غسل نکند و یا اگر وظیفه‌اش تیمم است، عمداً تیمم نکند، حکم روزه او چیست و اگر فرزندی با نهدی پدر و مادر به سفری برود که آن سفر بر او واجب نبوده، حکم نماز و روزه‌اش چگونه است؟
- ۱) می‌تواند روزه بگیرد اما برای غسل نکردن معصیت کرده است. - باید نماز را تمام بخواند و روزه‌اش را بگیرد.
  - ۲) نمی‌تواند روزه بگیرد. - نماز را قصر می‌خواند ولی باید روزه را بگیرد.
  - ۳) نمی‌تواند روزه بگیرد. - باید نماز را تمام بخواند و روزه‌اش را بگیرد.
  - ۴) می‌تواند روزه بگیرد اما برای غسل نکردن معصیت کرده است. - نماز را قصر می‌خواند ولی باید روزه را بگیرد.
- ۶۰- هر کدام از روایات و آیات زیر به کدام یک از اقدامات در مسیر قرب الهی اشاره دارد؟
- «آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت.»
- «امروز روزی بود که بر تو گذشت و دیگر باز نمی‌گردد. خدا درباره‌ی این روز از تو خواهد پرسید که آن را چگونه گذراندی؟»
- «بر آن چه (در این مسیر) به تو می‌رسد، صبر کن.»
- ۱) مراقبت و مواظبت - محاسبه و ارزیابی - عهد بستن با خدا
  - ۲) عهد بستن با خدا - محاسبه و ارزیابی - تصمیم و عزم برای حرکت
  - ۳) تصمیم و عزم برای حرکت - عهد بستن با خدا - تصمیم و عزم برای حرکت
  - ۴) مراقبت و مواظبت - عهد بستن با خدا - عهد بستن با خدا
- ۶۱- در کدام مرحله‌ی قیامت انسان‌های گناهکار به دنبال راهی برای فرار می‌گردند؟
- ۱) مرحله‌ای که انسان‌ها آماده‌ی دریافت پاداش و کیفر می‌شوند و چشم‌های گناهکاران از ترس به زیر افکنده شده است.
  - ۲) مرحله‌ای که انسان‌ها آماده‌ی دریافت پاداش و کیفر می‌شوند و تحولی عظیم در آسمان‌ها و زمین رخ می‌دهد.
  - ۳) مرحله‌ای که همه‌ی اهل آسمان‌ها و زمین می‌میرند و تحولی عظیم در آسمان‌ها و زمین رخ می‌دهد.
  - ۴) مرحله‌ای که همه‌ی اهل آسمان‌ها و زمین می‌میرند و چشم‌های گناهکاران از ترس به زیر افکنده شده است.
- ۶۲- قرآن کریم در سوره‌ی قیامت پس از سوگند به نفس سرزنش‌گر چه بیانی درباره‌ی امکان معاد دارد و علت انکار معاد را چه چیزی معرفی می‌کند؟
- ۱) «کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟» - «پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند.»
  - ۲) «کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟» - «می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.»
  - ۳) «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم.» - «می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند.»
  - ۴) «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم.» - «پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند.»
- ۶۳- با امعان نظر به آیات قرآنی فریفته‌شدن انسان با آمال طول و دراز تابع کدام عملکرد انسان است؟
- ۱) مغرور شدن در حسی غرایز و تمایلات دانی
  - ۲) پذیرش دعوت شیطان پس از آلوده شدن به شراب و قمار
  - ۳) پشت کردن به حق پس از روشن شدن هدایت
  - ۴) تزیین اعمال زشت انسان به وسیله‌ی شیطان رانده شده
- ۶۴- این‌که «برخی از انسان‌ها قسمت‌هایی از بدن خود را در حادثه‌ای از دست می‌دهند، اما احساس نمی‌کنند که قدری از هویت و «من» او کم شده باشد» نشانگر چیست و توانایی «انتخاب و تصمیم‌گیری» مؤید کدام بعد از ابعاد انسان است؟
- ۱) ثبات اندام‌های ما ناشی از ثبات هویت و «خود» ما نیست. - مجرد
  - ۲) ثبات اندام‌های ما ناشی از ثبات هویت و «خود» ما نیست. - غیرمجرد
  - ۳) ثبات هویت و خود ما ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست. - غیرمجرد
  - ۴) ثبات هویت و خود ما ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست. - مجرد

- ۶۵- مطابق با سخنان امام علی (ع)، خداوند متعال با چه کسانی بیشتر انس می‌گیرد و دلیل روی آوردن انسان‌ها به درگاه خداوند به هنگام مصیبت‌ها اعتراف و علم آن‌ها به چه چیزی است؟
- (۱) «تُجِبُّونَ اللَّهَ» - «إِنَّ اللَّهَ بِالْعُ أَمْرِهِ»
(۲) «يَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ» - «إِنَّ اللَّهَ بِالْعُ أَمْرِهِ»
(۳) «تُجِبُّونَ اللَّهَ» - «حَسْبِيَ اللَّهُ»
(۴) «يَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ» - «حَسْبِيَ اللَّهُ»
- ۶۶- قرآن کریم آراسته‌کردن خود به همراه زیاده‌روی را چه می‌نامد و آن را چگونه عملی معرفی می‌کند؟
- (۱) افراط - منافقانه (۲) تبرج - منافقانه (۳) افراط - جاهلانه (۴) تبرج - جاهلانه
- ۶۷- ارزش حقیقی انسان مؤمن در کدام عبارت قرآنی تجلی یافته است و کدام بیت مؤید آن است؟
- (۱) «يُجِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ» - «این نکته رمز اگر بدانی، دانی / هر چیز که در جستن آنی، آنی»
(۲) «أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» - «این نکته رمز اگر بدانی، دانی / هر چیز که در جستن آنی، آنی»
(۳) «يُجِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ» - «تو را چندین پیمبر کرده آگاه / که خواهد بود کاری صعب بر راه»
(۴) «أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» - «تو را چندین پیمبر کرده آگاه / که خواهد بود کاری صعب بر راه»
- ۶۸- نعمت‌های بهشتی دارای چه ویژگی‌هایی است و رابطه‌ای که در رستخیز میان عمل و پاداش و کیفر برقرار است، در کدام آیه متجلی است؟
- (۱) تازه و شاداب و باطراوت و تازگی - «لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»
(۲) تازه و شاداب و باطراوت و تازگی - «أَنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا»
(۳) دائمی و بدون خستگی و سستی و ملامت - «أَنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا»
(۴) دائمی و بدون خستگی و سستی و ملامت - «لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»
- ۶۹- اولین پرسش ملائک توفی‌کننده روح از مذنبین در عالم برزخ کدام است و پاسخ آنان چیست؟
- (۱) «شما در دنیا چگونه بودید؟» - «ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم.»
(۲) «شما در دنیا چگونه بودید؟» - «شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند.»
(۳) «مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید.» - «شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند.»
(۴) «مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید.» - «ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم.»
- ۷۰- نتیجه ایمان به خدا و معاد و عمل صالح در کدام عبارت قرآنی متجلی است و عبارت قرآنی «إِن هُمْ إِلَّا يَتْلُونَ» درباره گمان نادرست چه اعتقادی است؟
- (۱) «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِیَ الْخَيْرُ» - «ما هِیَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا»
(۲) «فَلَاخَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» - «ما هِیَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا»
(۳) «فَلَاخَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» - «ما هِیَ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ»
(۴) «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِیَ الْخَيْرُ» - «ما هِیَ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ»
- ۷۱- در کلام علوی، توصیف خداوند متعال زمانی که بندگان برای اصلاح کار بر او توکل می‌کنند، چگونه بیان شده است و چرا بندگان در هنگامی که مصیبت‌ها بر آنان فرو می‌بارد به سوی خداوند پناه می‌آورند؟
- (۱) دورکننده گزند و آسیب - چون خداوند امر خویش را به سرانجام می‌رساند.
(۲) آماده‌تر از خود بندگان - زیرا می‌دانند سررشته کارها به دست خداست.
(۳) دورکننده گزند و آسیب - زیرا می‌دانند سررشته کارها به دست خداست.
(۴) آماده‌تر از خود بندگان - چون خداوند امر خویش را به سرانجام می‌رساند.
- ۷۲- خاستگاه فعالیت‌هایی که انسان‌ها در طول زندگی انجام می‌دهند، چه عواملی است و کدام عبارت قرآنی مبین نهایت و اوج آن است؟
- (۱) محبت‌ها - «فَلَاخَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
(۲) معرفت‌ها - «فَلَاخَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
(۳) معرفت‌ها - «وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»
(۴) محبت‌ها - «وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»

۷۳- درباره جایگاه نیکوکاران در بهشت برین، «بالاترین نعمت بهشتیان» و «رستگاری بزرگی که به آن مسرورند»، به ترتیب کدام است؟

- ۱) رسیدن به مقام خشنودی خدا - هم‌نشینی با پیامبران و فرشتگان و شهیدان
- ۲) یافتن مقام رضوان الهی - رسیدن به مقام خشنودی خدا
- ۳) یافتن مقام رضوان الهی - احساس طراوت و تازگی به دور از خستگی در بهشت
- ۴) رسیدن به مقام خشنودی خدا - نبودن نقصان و غصه و ترس و هرگونه ناراحتی

۷۴- هر یک از عبارات قرآنی زیر، به ترتیب مربوط به کدام عالم است؟

۱) «إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ»

۲) «زَبَّ ارْجَعُونَ»

۳) «إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا»

۴) «يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ»

۱) رستخیز - برزخ - برزخ - رستخیز

۲) رستخیز - رستخیز - رستخیز

۳) رستخیز - برزخ - رستخیز - برزخ

۴) رستخیز - برزخ - رستخیز - برزخ

۷۵- کدام عناوین با عبارت‌های مربوط به خود مرتبط هستند؟

الف) عکس‌العمل در مقابل گناه و زشتی ← نفس لؤامه

ب) انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه دعوت می‌کند. ← نفس امّاره

ج) انسان را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند. ← اندیشه

د) کمک در پیمودن راه حق و نشان دادن راه سعادت ← «و نفس و ما سواها»

۱) «الف» و «ج»

۲) «ب» و «ج»

۳) «الف» و «د»

۴) «الف» و «د»

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- She ..... remember the exact date of the accident, but it happened ..... a Wednesday morning ..... the winter, when she was taking her son to the school.
- 1) can't / in / at
  - 2) shouldn't / on / at
  - 3) can't / on / in
  - 4) shouldn't / in / in
- 77- I ..... how much it hurts to lose a loved one, but you've got to pull ..... together and make it through these difficult days.
- 1) 'm knowing / you
  - 2) know / you
  - 3) 'm knowing / yourself
  - 4) know / yourself
- 78- That is too soon! I can't return ..... money I borrowed by the end of the month. .... give me a couple of more months?
- 1) the / Are you going to
  - 2) the / Will you
  - 3) --- / Are you going to
  - 4) --- / Will you
- 79- Some people try to act ..... they actually are, but I think ..... I can do is to act my own age.
- 1) younger than / the best thing that
  - 2) younger than / a better thing than
  - 3) the youngest / the best thing that
  - 4) the youngest / a better thing than

- 80- During the war, it was discovered that the liquid inside young coconuts can be used as a substitute for blood ..... in an emergency.
- 1) status   2) plasma   3) pump   4) vessel
- 81- A Chinese proverb notes that before you ..... to improve the world, you should look around your own house three times.
- 1) prepare   2) compare   3) entertain   4) develop
- 82- You have to be careful that water doesn't ..... on the floor beside the shower, or it will damage the linoleum.
- 1) save   2) fill in   3) range   4) collect
- 83- The historic notebooks in which Marie and Pierre Curie recorded their ..... on radium nearly a century ago are still radioactive.
- 1) laboratories   2) choices   3) plans   4) experiments
- 84- James and I have very different approaches to the job, but I think we are both quite ..... in what we do.
- 1) strange   2) certain   3) successful   4) defensive
- 85- Taking safety precautions is one of the most important things you can do to ..... yourself and your family from accidents and injuries.
- 1) protect   2) care   3) increase   4) give up
- 86- My English professor was an old gentleman who could ..... every line of Shakespeare by memory but could never remember what any of our names were.
- 1) speak   2) learn   3) recite   4) keep
- 87- Most people in Wales, ... those at the upper levels of society, speak English fluently.
- 1) importantly   2) especially   3) emphatically   4) increasingly

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Two thousand years ago much of western Europe was inhabited by a fierce, proud, artistic people known as the Celts. They were ...88... warriors, farmers, and metalworkers. For ...89... their art and culture dominated northwestern Europe. All Celts ...90... , but they were not a single group of people. They included many different tribes, such as the Atrebates of southern Britain and the Parisii of northern France. Most Celts lived in villages or hill forts, some of which ...91... . But the Celts never formed a unified ...92... . Between 300 BCE and 100 CE they were absorbed into the Roman Empire. Today, Celtic-speaking people can still be found in parts of Britain, Ireland, and France.

- 88- 1) alive   2) skilled   3) endangered   4) domestic
- 89- 1) several hundreds year   2) several hundreds of year
3) hundred several years   4) several hundred years
- 90- 1) sharing a similar way of living   2) similarly shared way of life
3) shared a similar way of life   4) shared ways of similarly lives
- 91- 1) have developing into small towns   2) developed into small towns
3) developing to small towns   4) developed towns into small
- 92- 1) nation   2) connection   3) combination   4) continent

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Many people enjoy having plants inside their homes. But sometimes houseplants need a little help. If they are struggling, houseplants will let you know. They show discolored leaves, and their stems droop – or no longer stand strong or tall. And there will be little or no growth.

“Plants send signals simply by the way they look,” said Dawn Pettinelli, an educator at the University of Connecticut. “If they aren’t getting enough light, the leaves will yellow or turn brown and they will be slow to develop.”

Diana Alfuth is a gardening expert at University of Wisconsin. “Houseplants should not be fertilized during winter when days are short,” Alfuth said. “Fertilize in late winter as days get longer and plants wake up and will need fertilizer to put on growth during spring.”

Watering plants too much is a leading cause of losing houseplants. So, be careful not to overwater. “Plants lose oxygen when they get too much water,” Pettinelli said. “Especially the roots. They’ll drown.”

Check to see if your plants’ roots are overgrown in the bottom of the pot. That means you should re-pot the plant in a new, larger pot. But be sure the pots have holes cut in the bottoms so that extra water can get out.

93- What is the main purpose of the author in this passage?

- 1) To explain why more people are growing plants inside their houses
- 2) To provide some useful tips about growing plants inside the house
- 3) To explain the scientific research that is going on about plants
- 4) To challenge the idea that keeping plants indoors is difficult

94- According to the passage, why should we fertilize plants in late winter?

- 1) Because days are short, and plants will have more time to rest.
- 2) Because days are getting longer, and plants are going to wake up soon.
- 3) Because days are getting warmer, and plants are going to sleep.
- 4) Because days are getting shorter, and plants will need more food.

95- Which of the following is NOT TRUE according to the passage?

- 1) If the roots fill up the pot of our plant, it’s time to re-pot.
- 2) If the leaves of a houseplant turn brown, there might be a problem.
- 3) A pot that doesn’t have holes in the bottom isn’t a suitable one.
- 4) The more water we give to a plant, the more it will grow.

96- The term “overgrown” in the last paragraph most probably refers to the state of growing .....

- 1) out of the holes in the bottom of the pot
- 2) out of the soil and toward the light
- 3) inside the pot so much that it fills up all the space
- 4) around the plant and therefore blocking oxygen

Passage 2:

Jason Esterhuizen lost his eyesight after a car accident. He never thought he would be able to see light or movement again. But now with the movement of a switch, his world suddenly grew brighter.

He says, "I still can't put it into words. I mean from being able to see absolutely nothing to all of a sudden seeing little flickers of light move around." It is not full or normal sight, but Esterhuizen can move about in the world around him.

Dr. Nader Pouratian is one of the researchers at the University of California at Los Angeles Medical Center who worked on the new technology.

The new technology uses several parts. One is a small device placed in the brain. The other parts are a video camera on sunglasses and a processing device that can be carried in a person's clothes. When the user points the camera, a signal goes to the processor and then back to the glasses. The glasses then communicate wirelessly with the device in the brain. The information causes a pattern to develop in the part of the brain called the visual cortex. The pattern helps users detect, or see, movement and shapes of light. And it all happens in seconds.

97- What is the best title for the passage?

- 1) New Device Makes It Possible for the Blind to See
- 2) A Better Future for People with Disabilities
- 3) Scientists Cure Blindness with Eye Surgery
- 4) Iranian Doctor Cures Blindness with a New Method

98- Which of the following is NOT TRUE about the structure and function of the new technology?

- 1) It includes three main parts, one of which is implanted inside the brain.
- 2) The processor does not directly affect the visual cortex of the brain.
- 3) The glasses wirelessly communicate with the processing device.
- 4) It does not create an exactly similar experience to normal sight.

99- The underlined word "One" in the last paragraph can be best replaced with .....

- 1) One part
- 2) One device
- 3) One technology
- 4) Anyone

100- The passage is most probably taken from a .....

- 1) scientific article in a medical journal
- 2) news website about science and technology
- 3) lecture on eye surgery in a medical conference
- 4) personal blog belonging to Jason Esterhuizen

۹۹/۱۱/۲۴

بودجه‌بندی پایه دوازدهم انسانی

درس‌های ۹ و ۱۰	فارسی (۳)	اجباری	فارسی
ستایش تا پایان درس ۹	فارسی (۲)		
درس ۳ (تا ابتدای اعلما)	عربی: زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی
درس ۱ تا پایان درس ۳	عربی: زبان قرآن (۲)		
درس ۷ تا پایان درس ۹	دین و زندگی (۳)	اجباری	دین و زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۹	دین و زندگی (۲)		
درس ۲ (از ابتدای Grammar) تا پایان درس	زبان (۳)	اجباری	زبان انگلیسی
درس‌های ۱ و ۲ (تا ابتدای Reading)	زبان (۲)		
فصل ۲ (درس ۱ (از ابتدای تعریف دنباله) تا پایان درس)	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	ریاضیات
فصل‌های ۱ و ۲	ریاضی و آمار (۱)		
فصل ۱	ریاضی و آمار (۲)		
بخش ۳ (از ابتدای فصل ۲) تا پایان بخش ۴	اقتصاد	اجباری	اقتصاد
درس ۷	علوم و فنون ادبی (۳)	اجباری	علوم و فنون ادبی
درس ۳ تا پایان درس ۵	علوم و فنون ادبی (۱)		
درس ۳ تا پایان درس ۵	علوم و فنون ادبی (۲)		
درس ۳ (تا ابتدای اعلما)	عربی زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی (اختصاصی)
درس ۱ تا پایان درس ۳	عربی زبان قرآن (۲)		
درس ۷	تاریخ (۳)	اجباری	تاریخ
درس ۴ تا پایان درس ۸	تاریخ (۱)		
درس ۴ تا پایان درس ۸	تاریخ (۲)		
درس ۴	جغرافیا (۳)	اجباری	جغرافیا
درس ۲ تا پایان درس ۵	جغرافیای ایران		
درس ۲ تا پایان درس ۵	جغرافیا (۲)		
درس ۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	جامعه‌شناسی
درس ۸ تا پایان درس ۱۰	جامعه‌شناسی (۱)		
درس ۹ تا پایان درس ۱۱	جامعه‌شناسی (۲)		
درس ۷	فلسفه (۲)	اجباری	فلسفه و منطق
درس‌های ۶ و ۷	منطق		
درس‌های ۷ و ۸	فلسفه یازدهم		
درس‌های ۵ و ۶	روان‌شناسی	اجباری	روان‌شناسی

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۵

جمعه ۹۹/۱۱/۱۰

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌دو سراسری انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۶۵	مدت پاسخگویی: ۱۷۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۲۵	زوج کتاب	۱۰۱	۱۲۵	۳۰ دقیقه
				۱۲۶	۱۵۰	
۲	اقتصاد	۱۵	اجباری	۱۵۱	۱۶۵	۱۵ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۲۰	زوج کتاب	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
				۱۸۶	۲۰۵	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۲۰۶	۲۱۵	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۲۰	زوج کتاب	۲۱۶	۲۳۵	۲۰ دقیقه
				۲۳۶	۲۵۵	
۶	جغرافیا	۲۰	زوج کتاب	۲۵۶	۲۷۵	۲۰ دقیقه
				۲۷۶	۲۹۵	
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۹۶	۳۰۵	۲۰ دقیقه
				۳۰۶	۳۱۵	
۸	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۳۱۶	۳۲۵	۲۰ دقیقه
				۳۲۶	۳۳۵	
۹	روان‌شناسی	۱۵	اجباری	۳۳۶	۳۵۰	۱۵ دقیقه

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۰۱ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۰۱ تا ۱۲۵)

۱۰۱ مجموع مربعات دو عدد طبیعی از مربع مجموع آن دو عدد ۴۲ واحد کم تر است حاصل ضرب آن دو عدد کدام است؟

- ۱۴ (۱) ۱۸ (۲) ۲۱ (۳) ۲۵ (۴)

۱۰۲ با افزودن کدام مقدار به سه جمله‌ای $25x^4 - 8x^2 + \frac{9}{25}$ مربع یک دو جمله‌ای حاصل می‌شود؟

- $-\frac{9}{100}$ (۱) $\frac{9}{25}$ (۲) $\frac{9}{4}$ (۳) $\frac{27}{25}$ (۴)

۱۰۳ در تساوی $(2x - \dots)^3 = 8x^3 - 36x^2 + \dots - A$ مقدار A کدام است؟

- $27x^6$ (۱) $8x^6$ (۲) $27x^3$ (۳) $8x^3$ (۴)

۱۰۴ در تجزیه عبارت $x^2 - 18x - 9$ کدام عامل زیر وجود دارد؟

- $2x - 1$ (۱) $x + 2$ (۲) $x - 2$ (۳) $x + 1$ (۴)

۱۰۵ در معادله $x^2 - (m+2)x + 2m = 0$ مقدار ریشه مضاعف کدام است؟

- ۲ (۱) ۲ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴)

۱۰۶ اگر یک ریشه معادله $3x^2 - (a-1)x - 6 = 0$ برابر ۲ باشد، ریشه دیگر کدام است؟

- ۱ (۱) -۱ (۲) ۳ (۳) -۳ (۴)

۱۰۷ در معادله درجه دوم $mx^2 - 2m^2x + m - 4 = 0$ حاصل ضرب ریشه‌ها برابر ۳ است. مجموع ریشه‌ها کدام است؟

- ۶ (۱) -۶ (۲) -۴ (۳) ۴ (۴)

۱۰۸ یک چاپگر جدید فیش حقوقی کارکنان یک شرکت را به تنهایی در ۱۰ ساعت چاپ می‌کند. اگر چاپگر قدیمی به کمک چاپگر جدید تمام

فیش‌ها را در ۶ ساعت چاپ کنند، چاپگر قدیمی به تنهایی در چند ساعت فیش‌ها را چاپ می‌کند؟

- ۱۵ (۱) ۱۶ (۲) ۱۷ (۳) ۱۸ (۴)

۱۰۹ اگر $x=1$ یکی از ریشه‌های معادله $\frac{12-x}{x^2+x} = \frac{x}{x+1} + \frac{a}{x}$ باشد، ریشه دیگر کدام است؟

- ۶ (۱) -۶ (۲) ۷ (۳) -۷ (۴)

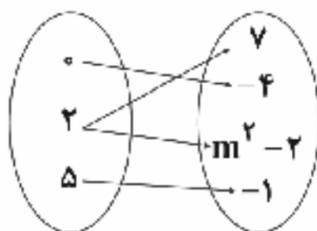
۱۱۰ اگر نمودار پیکانی زیر معرف یک تابع باشد، مقدار m کدام است؟

- ۲ (۱)

- ۴ (۲)

- ۲ (۳)

- ۳ (۴)

۱۱۱ اگر $f(x) = -x^2 - 2x$ آن‌گاه حاصل $f(\frac{1}{4}) - f(-\frac{1}{4})$ کدام است؟

- ۲ (۱) ۲ (۲) -۱ (۳) ۱ (۴)

۱۱۲ در تابع خطی f داریم $f(1) = 4$, $f(-2) = 5$ ، نمودار تابع f محور x ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

- ۱۰ (۱) ۱۱ (۲) ۱۲ (۳) ۱۳ (۴)

۱۱۳ در تابع $f(x) = mx + n$ اگر $f(-1) = -8$ و $f(3) = 4$ باشد، کدام گزینه صحیح است؟

- $f(0) = 5$ (۱) $f(1) = 0$ (۲) $f(2) = 1$ (۳) $f(5) = 11$ (۴)

۱۱۴- نمودار تابع درجه دوم $y = x^2 - bx + c$ محور y ها را در نقطه‌ای به عرض ۷ قطع می‌کند. اگر خط $x = 3$ محور تقارن آن باشد، کم‌ترین مقدار تابع کدام است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۱۵- تابع سود فروش نوعی کالا به صورت $P(x) = 2x^2 + 9x - 200$ است. نقطه سر به سر برای فروش این کالا کدام است؟

- ۸ (۱) ۹ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱ (۴)

۱۱۶- در احداث یک سالن ورزشی مستطیل شکل، یکی از دیوارهای آن ثابت و برای دیوارهای دیگر آن ۲۴۰ متر آجر لازم است. حداکثر مساحت این سالن چند مترمربع است؟

- ۳۶۰۰ (۱) ۴۸۰۰ (۲) ۶۴۰۰ (۳) ۷۲۰۰ (۴)

۱۱۷ «دمای هوا» چه نوع متغیری با کدام مقیاس است؟

- ۱) کمی - فاصله‌ای ۲) کمی - نسبتی ۳) کیفی - اسمی ۴) کیفی - ترتیبی

۱۱۸- در داده‌های آماری ۲۵، ۲۵، ۲۵، ۲۴، ۲۴، ۲۳، ۲۳، ۲۳، ۲۲، ۲۲، ۲۲، ۲۱، ۲۱، ۲۱ داده‌های کم‌تر از میانه را حذف می‌کنیم، انحراف معیار داده‌های باقی‌مانده کدام است؟

- ۰/۸۵ (۱) ۰/۹۵ (۲) ۱/۲۰ (۳) ۱/۷۰ (۴)

۱۱۹- در داده‌های آماری زیر دامنه میان چارکی را IQR و چارک‌های اول تا سوم را با Q_1 ، Q_2 و Q_3 نمایش داده‌ایم. حاصل $\frac{IQR}{Q_1 + Q_2 + Q_3}$ کدام است؟

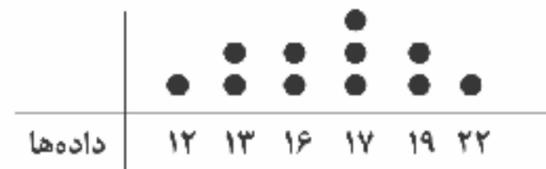
۱۴، ۱۶، ۱۹، ۱۰، ۹، ۳، ۲۵، ۱۸، ۴، ۱۲، ۱۹، ۱۷، ۱۳، ۷، ۵

- ۱ (۱) $\frac{9}{35}$ (۲) $\frac{11}{38}$ (۳) $\frac{13}{36}$ (۴)

۱۲۰- در یک جامعه آماری با ۱۵۰ داده که از منحنی خم بهنجار پیروی می‌کند، مجموع تمام داده‌ها ۲۸۵۰ و واریانس آن‌ها ۹ است. چند درصد داده‌ها در بازه (۱۳، ۲۲) قرار دارند؟

- ۵۴٪ (۱) ۶۸٪ (۲) ۸۲٪ (۳) ۹۶٪ (۴)

۱۲۱- تفاضل مد و میانگین طبق نمودار نقطه‌ای زیر کدام است؟

- ۰/۲۵ (۱)

- ۰/۳۵ (۲)

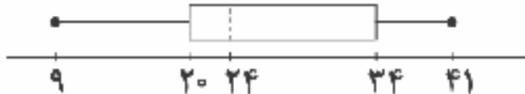
- ۰/۴۵ (۳)

- ۰/۵۵ (۴)

۱۲۲- تعداد داوطلبان یک شهر در آزمون کنکور سراسری ۶۴۸۰۰۰ نفر بوده است. اگر آن‌ها در پنج گروه آزمایشی شرکت کرده باشند و آن‌ها را در یک نمودار دایره‌ای نشان دهیم و درصد شرکت‌کنندگان در یک گروه آزمایشی با زاویه قطاع ۷۲ درجه نشان داده شود، تعداد افراد این گروه آزمایشی کدام است؟

- ۱۱۶۲۰۰ (۱) ۱۲۴۴۰۰ (۲) ۱۲۹۶۰۰ (۳) ۱۳۴۸۰۰ (۴)

۱۲۳- با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر کدام گزینه قطعاً صحیح است؟

- ۱) دامنه میان چارکی برابر ۱۴ و دامنه تغییرات برابر ۲۸ است.

- ۲) داده‌های ۲۵٪ اول پراکندگی کم‌تری نسبت به داده‌های ۲۵٪ چهارم دارند.

- ۳) میانه داده‌ها ۲۴ و مد آن‌ها ۲۲ است.

- ۴) داده‌های ۲۵٪ دوم پراکندگی کم‌تری نسبت به داده‌های ۲۵٪ سوم دارند.

۱۲۴- اگر زاویه بین شعاع‌های مجاور در نمودار راداری ۱۵ درجه باشد، تعداد متغیرها کدام است؟

- ۱۶ (۱) ۱۸ (۲) ۲۲ (۳) ۲۴ (۴)

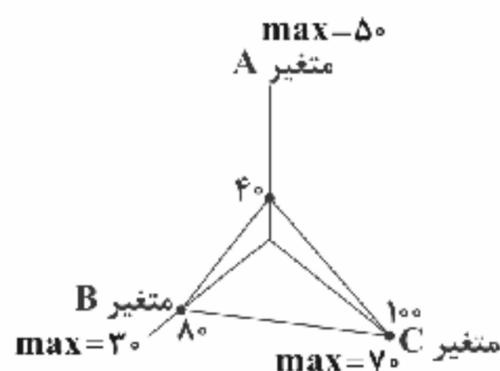
۱۲۵- با توجه به نمودار راداری زیر، میانگین داده‌ها چقدر است؟

- ۳۶ (۱)

- ۳۷ (۲)

- ۳۸ (۳)

- ۳۹ (۴)

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۵۰)

۱۲۶- گزاره $(p \vee \sim q) \wedge (\sim p \Rightarrow q)$ هم‌ارز کدام گزاره زیر است؟

- (۱) p (۲) q (۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۱۲۷- هم‌ارز گزاره $\sim q \Leftrightarrow [(p \Rightarrow q) \wedge (p \vee q)]$ کدام است؟ (T به معنای درست و F به معنای نادرست است.)

- (۱) T (۲) F (۳) $p \Leftrightarrow q$ (۴) $p \Leftrightarrow \sim q$

۱۲۸- اگر p ..... و q ..... باشند، ارزش گزاره $(p \Rightarrow q) \Rightarrow q$ نادرست است.

- (۱) درست - درست (۲) درست - نادرست (۳) نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست

۱۲۹ گزاره q نادرست و ارزش گزاره $q \Leftrightarrow (p \vee q)$ درست است. ارزش گزاره‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- (الف) $\sim p \Rightarrow (p \wedge \sim q)$ (ب) $(\sim q \wedge \sim p) \Leftrightarrow (\sim p \vee q)$

- (۱) هر دو درست (۲) هر دو نادرست

- (۳) (الف) درست و (ب) نادرست (۴) (الف) نادرست و (ب) درست

۱۳۰- ستون پایانی جدول ارزش گزاره‌های زیر کدام است؟

p	q	$(p \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$
T	T	?
T	F	?
F	T	?
F	F	?

- (۲) $\begin{matrix} F \\ T \\ F \\ T \end{matrix}$

- (۴) $\begin{matrix} F \\ F \\ F \\ T \end{matrix}$

- (۱) $\begin{matrix} T \\ F \\ T \\ F \end{matrix}$

- (۳) $\begin{matrix} F \\ F \\ T \\ T \end{matrix}$

۱۳۱- عکس نقیض ترکیب فصلی p یا q کدام است؟

- (۱) $q \vee p$ (۲) $\sim q \vee \sim p$ (۳) $\sim q \vee p$ (۴) $q \vee \sim p$

۱۳۲- نقیض گزاره «همه دانش‌آموزان، فعال یا باهوش هستند» کدام است؟

- (۱) دانش‌آموزی هست که فعال یا باهوش نباشد.

- (۲) دانش‌آموزی هست که فعال و باهوش نباشد.

- (۳) همه دانش‌آموزان فعال یا باهوش نیستند.

- (۴) همه دانش‌آموزان فعال و باهوش نیستند.

۱۳۳- کدام استدلال صحیح است؟

- (۱) مجموع هر دو عدد فرد همواره فرد است.

- (۲) حاصل ضرب هر عدد زوج در هر عدد فرد، عددی فرد است.

- (۳) هر مربعی مستطیل است.

- (۴) هر متوازی‌الاضلاعی، لوزی است.

۱۳۴- اگر f تابع ثابت و g تابع همانی باشد، به طوری که $f(\sqrt{2}) = g(-6)$ ، آن‌گاه حاصل معکوس $\frac{2f(0) + g(-4)}{f(2 - \sqrt{3})}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۳۵- در تابع پلکانی $f(x) = \begin{cases} (2m-7)x+3 & x \geq 0 \\ 4m-3 & x < 0 \end{cases}$ مقدار $2f(1) - f(-1)$ کدام است؟

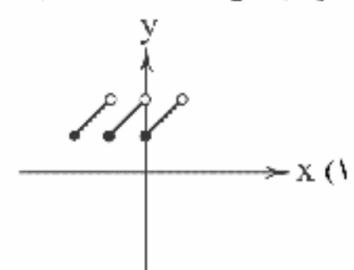
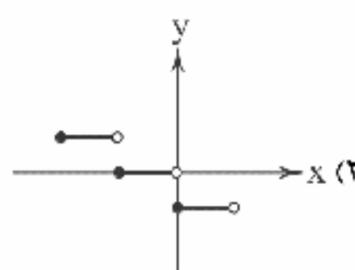
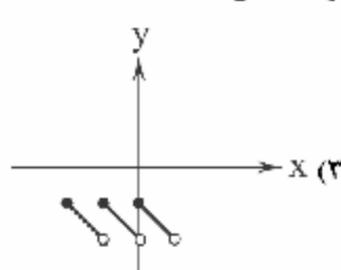
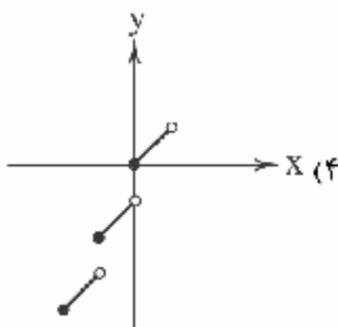
- (۱) ۵ (۲) -۵ (۳) ۱۷ (۴) -۱۷

۱۳۶- اگر $f(x) = |4x+5|$ ، حاصل $f(1-\sqrt{5})$ کدام است؟

- (۱) $9-4\sqrt{5}$ (۲) $4\sqrt{5}-9$ (۳) $1-4\sqrt{5}$ (۴) $4\sqrt{5}-1$

۱۳۷- اگر $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g(x) = [x+2]$ ، حاصل $f(2-\sqrt{3}) - g(1-\sqrt{2})$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) ۲

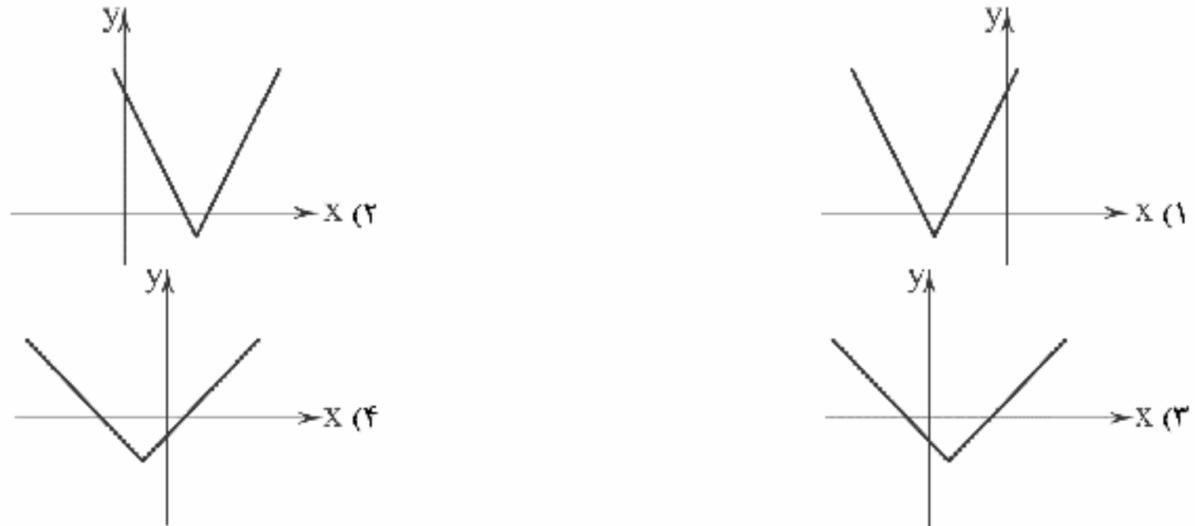
۱۳۸- نمودار تابع $y = |x| + x$ در فاصله $-2 \leq x < 1$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)

۱۳۹- اگر $f(x) = \begin{cases} |3x-2| & x < 1 \\ \text{sign}(x) + |1-x| & x \geq 1 \end{cases}$ حاصل $f(\frac{1}{3}) - f(\frac{5}{3})$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) ۲

۱۴۰- نمودار تابع $y = 2|x-3| - 1$ به کدام صورت است؟

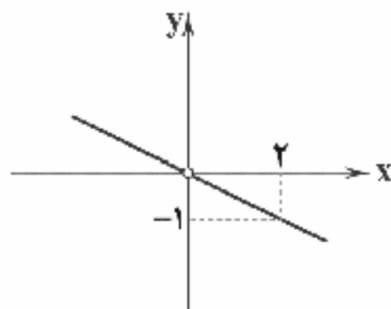
۱۴۱- اگر $f(x) = \sqrt{|2x-5|}$ و $g(x) = \sqrt{4x+7}$ ، آنگاه حاصل $\frac{(g-f)(\frac{1}{2})}{2f(3)}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $\frac{7}{2}$

۱۴۲- اگر $f = \{(1, -2), (2, 3), (3, -4)\}$ و $g = \{(1, -5), (2, -6), (3, 0)\}$ آنگاه برد تابع $\frac{f}{g}$ کدام است؟

- (۱) $\{\frac{2}{5}, \frac{1}{2}\}$ (۲) $\{\frac{2}{5}, \frac{1}{2}\}$ (۳) $\{\frac{1}{5}, \frac{1}{4}\}$ (۴) $\{\frac{1}{5}, \frac{1}{2}\}$

۱۴۳- اگر $f(x) = x^2$ و نمودار تابع $(\frac{f}{g})(x)$ به صورت زیر باشد، $g(-1)$ کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) -۲

سایت کنکور

۱۴۴- اختلاف خط فقر به هر دو روش در داده‌های آماری زیر که مربوط به درآمد افراد یک جامعه آماری می‌باشد، کدام است؟ (اعداد برحسب میلیون تومان است.)

۱۴, ۱۰, ۸, ۶, ۱۲, ۴, ۹

- (۱) صفر (۲) ۰/۵ (۳) ۱ (۴) ۱/۵

۱۴۵- سبد هزینه خانوادگی در سال پایه از دو کالای نان و گوشت تشکیل شده است. قیمت این دو کالا در سال پایه به ترتیب ۲۰ و ۳۰۰۰ واحد پولی و در سال مورد نظر به ۵۰ و ۱۸۰۰۰ واحد رسیده است. با فرض آن که مصرف سالیانه آن‌ها به ترتیب ۴۰۰ و ۱۰۰ کیلوگرم باشد، شاخص بهای این کالا با هم تقریباً چقدر است؟

- (۱) ۵۶۰ (۲) ۵۷۰ (۳) ۵۸۰ (۴) ۵۹۰

۱۴۶- اگر تورم قیمت یک نوع اتومبیل بین سال‌های ۹۴ تا ۹۸ برابر ۸۰ درصد و شاخص بهای آن در سال ۹۴ برابر ۳۰ باشد، شاخص بها در سال ۹۸ کدام است؟

- (۱) ۵۳ (۲) ۵۴ (۳) ۵۵ (۴) ۵۶

۱۴۷- در یک کشور نرخ بیکاری ۸ درصد و جمعیت فعال آن ۱۲ میلیون نفر است. تعداد شاغلین در این کشور کدام است؟

- (۱) ۱۱/۲ میلیون نفر (۲) ۱۱/۰۲ میلیون نفر (۳) ۱۱/۴ میلیون نفر (۴) ۱۱/۰۴ میلیون نفر

۱۴۸- برای کتابی که هر جمله آن به طور متوسط ۲۴ کلمه دارد و لغات دشوار هر جمله ۲ درصد است، شاخص پایه آموزش کدام است؟

- (۱) ۹ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱ (۴) ۱۲

۱۴۹- جدول زیر میزان حقوق پرداختی در یک شرکت، به یک فرد است. حقوق پرداختی سال ششم چقدر بوده است؟

سال	اول	سوم	پنجم	هفتم	نهم
مبلغ	۲۴	۳۰	۳۶	۴۴	۴۸

(۱) ۴۰

(۲) ۴۱

(۳) ۳۹

(۴) ۳۸

۱۵۰- تعداد افراد مراجعه کننده به یک درمانگاه مطابق جدول زیر است. تخمین افراد مراجعه کننده در روز جمعه کدام است؟

روز	یکشنبه	دوشنبه	سهشنبه	چهارشنبه	پنجشنبه
تعداد	۱۸	۱۴	۱۹	۱۵	۱۴

(۱) ۱۵

(۲) ۱۴

(۳) ۱۳

(۴) ۱۲

۱۵۱- کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مرانب نیازها را به خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند، .....

(ب) منظور از عبارت «حتی اگر داشته‌های بشر نامحدود باشد، انسان در بهره‌برداری از این منابع با محدودیت روبه‌رو است.» چه می‌باشد؟

(ج) کدام یک در رابطه با عقلانی رفتار کردن درست نیست؟

(د) شیئی با ارزش اقتصادی و بازاری که برای تأمین نیاز یا خواسته‌ای خریداری می‌شود، ..... نام دارد.

(۱) الف: با خلق نیازهای کاذب تلاش می‌کند تا کمال جویی خود را سیراب کند اما در نهایت موجب انحطاط خود می‌شود. ب: یعنی به علت مصارف متعدد منابع، انسان هیچ‌گاه نیازی به انتخاب بین مصارف خود ندارد. ج: فردی که روی کالای خود تخفیف می‌دهد، عقلانی رفتار نمی‌کند؛ زیرا با این کار بخشی از سود خود را از دست می‌دهد. د: کالا

(۲) الف: با خلق نیازهای کاذب تلاش می‌کند تا کمال جویی خود را سیراب کند اما در نهایت موجب انحطاط خود می‌شود. ب: یعنی منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعدد دارد و هم با استفاده از روش‌های مختلف می‌توان از آن‌ها استفاده کرد. ج: فردی که برای کسب سود بیشتر کالای خود را با قیمت بالاتر می‌فروشد، در بلندمدت سود زیادی می‌کند. د: کالا

(۳) الف: با این کار موجب می‌شود تا در مرتبه معنوی متوقف بماند و نتواند نیازهای طبیعی خود را به خوبی رفع کند. ب: یعنی به علت مصارف متعدد منابع، انسان هیچ‌گاه نیازی به انتخاب بین مصارف خود ندارد. ج: فردی که منافع بلندمدت را جایگزین منافع کم و کوتاه‌مدت می‌کند، عقلانی رفتار می‌کند. د: خدمات

(۴) الف: با این کار موجب می‌شود تا در مرتبه معنوی متوقف بماند و نتواند نیازهای طبیعی خود را به خوبی رفع کند. ب: یعنی منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعدد دارد و هم با استفاده از روش‌های مختلف می‌توان از آن‌ها استفاده کرد. ج: فردی که منافع بلندمدت را جایگزین منافع کم و کوتاه‌مدت می‌کند، عقلانی رفتار می‌کند. د: خدمات

۱۵۲- با توجه به اطلاعات داده‌شده در جدول زیر، فعالیت تولیدی مذکور با ۱۲ کارگر و فروش ۸۰۰ دستگاه به قیمت ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان، چه میزان سود یا ضرر کرده است؟

ردیف	نوع هزینه	قیمت
۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	۸۰۰,۰۰۰
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه	۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی	$\frac{1}{3}$ حقوق سالیانه کارگرها

سود یا ضرر کرده است؟

(۱) ۷۰۶,۲۰۰,۰۰۰ سود

(۲) ۷۰۶,۲۰۰,۰۰۰ ضرر

(۳) ۵۰۶,۴۰۰,۰۰۰ ضرر

(۴) ۵۰۶,۴۰۰,۰۰۰ سود

۱۵۳- کدام عبارت‌ها در رابطه با انواع فعالیت‌های تولیدی نادرست هستند؟

(الف) نوع دوم از تولید، خدمات یا محصولات نرم نام دارد.

(ب) همه فعالان اقتصادی به نوعی تولیدکننده محصول یا به عبارت دیگر ایجادکننده ارزش افزوده هستند.

(ج) نوع اول تولید شامل حیات و احیا می‌شود که اول موجب مالکیت فرد می‌شود.

(د) زراعت، باغبانی و صید ماهی همگی به علت به تولید رساندن کالا توسط فرد، حیات محسوب می‌شوند.

(ه) یک کالا لزوماً فقط با یکی از انواع تولید به دست نمی‌آید و گاهی هر سه نوع تولید در آن به کار می‌رود.

(و) بدون حیات، صنعت که نوع اول تولید به شمار می‌رود، امکان پذیر نبود.

(۴) د - ه - و

(۳) الف - ب - ج

(۲) ب - ج - ه

(۱) الف - د - و

۱۵۴- مندرجات جدول زیر، اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی کشوری فرضی است؛ چنان‌چه ارزش مواد غذایی، ماشین‌آلات و پوشاک در این

هزینه استهلاك	۲۸ میلیارد ریال
خدمات ارائه شده	۸۵ میلیارد ریال
جمعیت کشور	۵۰ میلیون
تولید خارجیان مقیم کشور	۴۵ میلیارد ریال
تولید مردم مقیم خارج از کشور	۶۰ میلیارد ریال

جامعه ۱۹۵ میلیارد ریال باشد، در این صورت:

الف) تولید خالص داخلی سرانه بیانگر چه عددی است؟

ب) تولید ناخالص داخلی چقدر است؟

ج) تولید خالص ملی کدام است؟

۲) الف: ۵۹۴۰ ریال ب: ۳۲۵ میلیارد ریال ج: ۳۴۰ میلیارد ریال

۴) الف: ۶۹۴۰ ریال ب: ۲۹۷ میلیارد ریال ج: ۳۴۰ میلیارد ریال

۱) الف: ۶۹۴۰ ریال ب: ۲۹۷ میلیارد ریال ج: ۳۱۲ میلیارد ریال

۳) الف: ۵۹۴۰ ریال ب: ۳۲۵ میلیارد ریال ج: ۳۱۲ میلیارد ریال

۱۵۵- کدام گزینه به پرسش‌های زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

الف) مبادلات تهاتر امروزه در چه سطحی از اقتصاد دیده می‌شود؟

ب) سپرده پس‌انداز از انواع سپرده ..... و سپرده‌های مدت‌دار از نوع ..... می‌باشند.

ج) کدام یک در رابطه با واقعیت نادرست است؟

د) اگر قیمت کالایی در ابتدای سال ۹۷، ۲۵،۰۰۰ تومان و در انتهای آن سال ۴۵،۰۰۰ تومان شده باشد؛ میزان تورم در این جامعه چقدر است؟

۱) الف: به طور معمول مبادلات تهاتر در اقتصاد دیده نمی‌شود، مگر در زمان‌های دور و قبل از اختراع پول. ب: دیداری - دیداری ج: معمولاً بورس کالا را به نام خود آن کالا نام‌گذاری می‌کنند. د: ۶۰٪

۲) الف: به طور معمول مبادلات تهاتر در اقتصاد دیده نمی‌شود، مگر در زمان‌های دور و قبل از اختراع پول. ب: دیداری - دیداری ج: محلی که کار قیمت‌گذاری و خرید و فروش برخی از کالاها و اوراق بهادار در آن انجام می‌شود، بورس اوراق بهادار نام دارد. د: ۸۰٪

۳) الف: مبادلات تهاتر یا پایاپای امروزه گاهی در سطوح روستایی یا بین‌المللی دیده می‌شود. ب: غیردیداری - غیردیداری ج: معمولاً بورس کالا را به نام خود آن کالا نام‌گذاری می‌کنند. د: ۶۰٪

۴) الف: مبادلات تهاتر یا پایاپای امروزه گاهی در سطوح روستایی یا بین‌المللی دیده می‌شود. ب: غیردیداری - غیردیداری ج: محلی که کار قیمت‌گذاری و خرید و فروش برخی از کالاها و اوراق بهادار در آن انجام می‌شود، بورس اوراق بهادار نام دارد. د: ۸۰٪

۱۵۶- جدول زیر مشتمل بر اقلام مختلف درآمدی است که در طول یک سال نصیب یک جامعه فرضی شده است؛ با توجه به مندرجات این جدول:

الف) کدام ردیف جدول، قیمت خدمات سرمایه و کدام ردیف

اجاره‌بها یا مال‌الاجاره است؟ (به ترتیب)

ب) درآمد ملی این جامعه چقدر است؟

ج) درآمد سرانه آن کدام است؟

د) مفهوم و معنای سرانه چیست؟

* اعداد این جدول به میلیون است.

۱) الف: ردیف ۴ و ۱ ب: ۳۳۱۲ ج: ۷۳/۶ د: سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید و درآمد آن جامعه

۲) الف: ردیف ۱ و ۴ ب: ۳۳۱۲ ج: ۷۱/۳ د: سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید و درآمد سرانه آن جامعه

۳) الف: ردیف ۴ و ۱ ب: ۳۳۱۲ ج: ۷۱/۳ د: سهم متوسط هر فرد در تولید آن جامعه

۴) الف: ردیف ۱ و ۴ ب: ۳۳۱۲ ج: ۷۳/۶ د: سهم متوسط هر فرد در درآمد آن جامعه

۱۵۷- کدام گزینه با توجه به نمودار مقابل، پاسخ درست پرسش‌های زیر را دربر می‌گیرد؟

الف) در کدام قیمت، اختلاف عرضه و تقاضا به کم‌ترین حد خود می‌رسد؟

ب) مزاد عرضه در کدام قیمت از همه بیشتر است؟

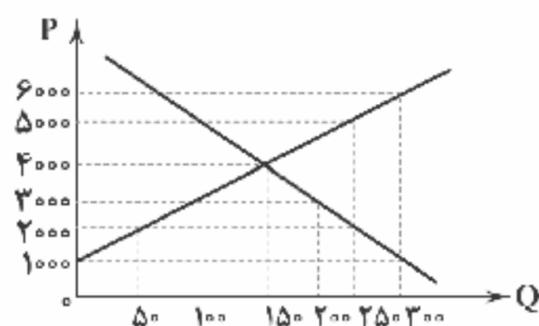
ج) در قیمت ۵،۰۰۰، اختلاف عرضه و تقاضا چقدر است؟

د) حرف D نمایانگر منحنی ..... است.

ه) دریافتی تولیدکننده در کدام قیمت به حداکثر خود می‌رسد؟

۱) الف: ۴۰۰۰ ب: ۶۰۰۰ ج: ۱۰۰ د: تقاضا ه: ۶۰۰۰

۳) الف: ۲۰۰۰ ب: ۱۰۰۰ ج: ۱۵۰ د: عرضه ه: ۶۰۰۰

۲) الف: ۴۰۰۰ ب: ۶۰۰۰ ج: ۱۵۰ د: تقاضا ه: ۴۰۰۰

۴) الف: ۲۰۰۰ ب: ۱۰۰۰ ج: ۱۰۰ د: عرضه ه: ۴۰۰۰

۱۵۸- جدول زیر حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در سه سال پایانی است. اگر میزان تورم در سال دوم و سوم به ترتیب ۴۶۸ و

سال	تولید کل	
	تولید کل به قیمت جاری	تولید کل به قیمت ثابت
۱۳۹۰	۳۴۵۰	۳۴۵۰
۱۳۹۱	؟	۴۷۰۰
۱۳۹۲	۶۷۶۳	؟

۱۷۴۵ هزار میلیارد ریال باشد، به ترتیب از راست به چپ:

الف) تولید کل در سال دوم و سوم کدام است؟

ب) افزایش مقدار تولید در سال دوم و سوم چقدر است؟

ج) توجه: سال ۱۳۹۰ به عنوان سال پایه منظور شده است.

۱) الف: ۵۰۶۸ - ۵۵۱۸ ب: ۱۲۵۰ - ۱۵۶۸

۲) الف: ۵۰۶۸ - ۵۵۱۸ ب: ۱۳۴۲ - ۱۷۷۹

۳) الف: ۵۱۶۸ - ۵۰۱۸ ب: ۱۲۵۰ - ۱۵۶۸

۴) الف: ۵۱۶۸ - ۵۰۱۸ ب: ۱۳۴۲ - ۱۷۷۹

۱۵۹- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) از بازار عبور کردن به معنای محاسبه کالاهایی نهایی در تولید کل جامعه است.

ب) در گذشته در ایران غلات، در هند صدف و در تبت پوست سمور به عنوان پول کالایی شناخته می‌شدند.

ج) صرافان دیندار پول‌های مردم را نزد خود امانت می‌دانستند، اما مؤسسات جوامع غیردینی آن‌ها را مال خود می‌پنداشتند.

د) کشورهای مثل قطر با داشتن یک ماده گران‌بها و فروش آن، درآمد سرانه زیادی دارند، اما از نظر شاخص توسعه چندان شرایط مناسبی ندارند.

ه) رشد تنها مربوط به تغییرات کمی و توسعه تنها به تغییرات کیفی می‌پردازد.

۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - غ - ص

۱۶۰- در یک جامعه فرضی، چنانچه کشاورزان یک کیلوگرم پنبه تولیدی خود را ۳۵۰۰ تومان به کارگاه ریسندگی بفروشند و در کارگاه‌های

ریسندگی نیز این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به قیمت ۷۰۰۰ تومان به کارگاه پارچه‌بافی بفروشند و در کارگاه‌های پارچه‌بافی،

نخ به پارچه تبدیل شده و با مبلغ ۱۴۰،۰۰۰ تومان به کارگاه‌های تولید پوشاک فروخته شود و در کارگاه‌ها، پارچه به پوشاک تبدیل شده و به

مبلغ ۲۰،۰۰۰ ریال به دست مصرف‌کننده برسد، با توجه به این داده‌ها و ستاده‌ها:

الف) ارزش افزوده مرحله اول و چهارم چقدر است؟ (به ترتیب)

ب) اقتصاددانان برای پیشگیری از اشتباه جهت محاسبه تولید کل، حداقل استفاده از چند روش را پیشنهاد می‌دهند؟

۱) الف: ۳۵۰۰ - ۶۰۰۰ ب: ۳ روش

۲) الف: ۴۰۰۰ - ۷۰۰۰ ب: ۲ روش

۱۶۱- کدام یک از گزینه‌ها دربرگیرنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) منظور از اسناد اعتباری دیداری چیست؟

ب) اگر بگوییم درآمد سرانه ایران براساس دلار برابری قدرت خرید ۸۷۴۲ و برای اوکراین ۲۲۳۲ باشد، آن‌گاه می‌توان گفت:

۱) الف: اسنادی که بازپرداخت آن‌ها یک سال یا کم‌تر فرصت دارد، مثل چک. ب: یعنی رفاه در اوکراین حدوداً $\frac{1}{4}$ ایران است.

۲) الف: اسنادی که به محض رؤیت، بانک موظف است آن‌ها را پرداخت کند. ب: یعنی رفاه ایران حدود چهار برابر اوکراین است.

۳) الف: اسنادی که بازپرداخت آن‌ها یک سال یا کم‌تر فرصت دارد، مثل چک. ب: یعنی با توجه به سیاست‌های این دو کشور قیمت دلار متفاوت است.

۴) الف: اسنادی که به محض رؤیت، بانک موظف است آن‌ها را پرداخت کند. ب: یعنی با توجه به سیاست‌های این دو کشور قیمت دلار متفاوت است.

۱۶۲- اگر تولیدی آقای شفیعی، کالای سرمایه‌ای X را به قیمت ۱۷ میلیارد تومان با عمر مفید ۲۵ سال تهیه کرده باشد:

الف) هزینه استهلاک سالیانه این ماشین کدام است؟

ب) چنانچه در سه سال آخر عمر مفید این کالا، قیمت آن ۱۵ درصد افزایش یافته باشد، مجموع هزینه استهلاک این ماشین در سه سال

آخر چقدر است؟

۱) الف: ۷۸۲,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۲,۳۴۶,۰۰۰,۰۰۰

۲) الف: ۷۸۲,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۲,۳۴۶,۰۰۰,۰۰۰

۳) الف: ۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۲,۳۴۶,۰۰۰,۰۰۰

۴) الف: ۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۲,۳۴۶,۰۰۰,۰۰۰

۱۶۳- کدام عبارت‌ها درست هستند؟

الف) به دلیل نادیده گرفتن مواردی همچون تغذیه، مسکن و ... در رشد، شاخص توسعه معرفی شد.

ب) امروزه این‌که پول وسیله پرداخت‌های آینده است، به علت سلف بودن معاملات بیشتر مورد توجه است.

ج) اگر پول در طول زمان ارزش خود را حفظ نکند، می‌گوییم قدرت خرید آن می‌تواند کاهش یا افزایش یافته باشد.

د) هرگاه بازار در شرایط تعادل نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشاند.

۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) ب - د (۴) الف - ج

۱۶۴- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به یک جامعه فرضی است، با توجه به مندرجات این جدول:

الف) ارزش پولی مسکوکات موجود در دست مردم چقدر است؟	ب) میزان حجم شبه پول این جامعه چقدر است؟
ارزش پول موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه	۱۵۶۰
ارزش پول مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{1}{4}$ موجودی اسکناس‌ها
ارزش پول مجموع اسکناس‌ها	۲۰۰۰
ارزش پول سپرده‌های دیداری	۳۵۰
ارزش پول موجودی سپرده‌های مدت‌دار	۴۷۰
ارزش پول مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری	۱۲۰۰

ج) حجم کل پول موجود یا کل نقدینگی این جامعه، کدام است؟

- (۱) الف: ۵۰۰ ب: ۲۴۱۰ ج: ۶۶۸۰
(۲) الف: ۴۰۰ ب: ۳۲۰۰ ج: ۶۶۸۰
(۳) الف: ۴۰۰ ب: ۳۲۰۰ ج: ۵۲۶۰
(۴) الف: ۵۰۰ ب: ۲۴۱۰ ج: ۵۲۶۰

۱۶۵- کدام گزینه نمایانگر پاسخ کامل و درست پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام یک در رابطه با واقعیت نادرست است؟

ب) اگر بگوییم درآمد سرانه، معیار بهتری برای نشان دادن رفاه است؛ کدام یک دلیلی برای اثبات این موضوع است؟

ج) کدام یک در رابطه با تعریف جعاله درست است؟

د) با توجه به حدیث «من لا معاش له، لا معاد له» می‌توان گفت:

- (۱) الف: در شرایطی که در بازار، قیمت از قیمت تعادلی بیشتر باشد، تعدادی از مشتریان که نمی‌توانند کالای مورد نیاز خود را تأمین کنند، حاضر به پرداخت پول بیشتری می‌شوند و در نهایت تقاضا هم کاهش می‌یابد. ب: با استفاده از درآمد سرانه، در حقیقت تفاوت جمعیت را نادیده می‌گیریم و آن را بی‌اثر می‌کنیم. ج: تعهد کارفرما جهت پرداخت اجرت عامل به میزان تعیین شده: اسلام در دسترس نبودن معاش را خطری برای اعتقادات انسان‌ها می‌داند.
- (۲) الف: در شرایطی که در بازار، قیمت از قیمت تعادلی کمتر باشد، با توجه به افزایش قیمت پس از مدتی تولیدکنندگان به تولید بیشتر اقدام می‌کنند، در نتیجه میزان کالای بیشتری برای مصرف وجود دارد. ب: با استفاده از درآمد سرانه، اثر تورم از بین می‌رود و صرفاً قیمت واقعی کالا نمایان می‌شود. ج: قراردادی که طی آن بانک سرمایه را تأمین و شخص دیگر با آن به تجارت می‌پردازد. د: اسلام به دنیا بیشتر از آخرت اهمیت می‌دهد.
- (۳) الف: در شرایطی که در بازار، قیمت از قیمت تعادلی بیشتر باشد، تعدادی از مشتریان که نمی‌توانند کالای مورد نیاز خود را تأمین کنند، حاضر به پرداخت پول بیشتری می‌شوند و در نهایت تقاضا هم کاهش می‌یابد. ب: با استفاده از درآمد سرانه، در حقیقت تفاوت جمعیت را نادیده می‌گیریم و آن را بی‌اثر می‌کنیم. ج: قراردادی که طی آن بانک سرمایه را تأمین و شخص دیگر با آن به تجارت می‌پردازد. د: اسلام به دنیا بیشتر از آخرت اهمیت می‌دهد.
- (۴) الف: در شرایطی که در بازار، قیمت از قیمت تعادلی کمتر باشد، با توجه به افزایش قیمت پس از مدتی تولیدکنندگان به تولید بیشتر اقدام می‌کنند، در نتیجه میزان کالای بیشتری برای مصرف وجود دارد. ب: با استفاده از درآمد سرانه، اثر تورم از بین می‌رود و صرفاً قیمت واقعی کالا نمایان می‌شود. ج: تعهد کارفرما جهت پرداخت اجرت عامل به میزان تعیین شده: اسلام در دسترس نبودن معاش را خطری برای اعتقادات انسان‌ها می‌داند.

DriQ.com

سایت کنکور

علوم و فنون ادبی

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۱۶۶ تا ۱۸۵) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۱۸۶ تا ۲۰۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۱۶۶ تا ۱۸۵)

۱۶۶- همه گزینه‌ها درباره شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم صحیح‌اند؛ به جز .....

- (۱) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، «حماسی»، «مدحی» و «غنائی» بود.
(۲) شعر غنائی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.
(۳) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن پنجم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد.
(۴) داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و منل‌ها نیز در شعر این دوره آغاز گشت.

۱۶۷- در همه گزینه‌ها به ویژگی‌های نثر سده‌های پنجم و ششم اشاره شده است؛ به جز .....

- (۱) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی؛ رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی
(۲) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی؛ افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی
(۳) کاربرد آیات، احادیث و اشعار در متن؛ استفاده از ترکیبات دشوار
(۴) استفاده از آرایه‌های ادبی مانند: موازنه، سجع، مراعات نظیر، تشبیه و ...؛ آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان

۱۶۸- کدام گزینه از نظر سبکی متفاوت است؟

- (۱) عالم بهشت گشته عنبرسرسشت گشته
(۲) نوبهار آمد و آورد گل تازه فراز
(۳) باده صافی و پالوده و روشن چو گلاب
(۴) نقد صوفی نه همه صافی بی غش باشد
- کاشانه زشت گشته صحرا چو روی حورا
می خوشبوی فراز آور و بریبط بنواز
ساقی دلبر و شایسته و شیرین چو شکر
ای بسا خرکه که مستوجب آتش باشد

۱۶۹- نثر نویسی با ویژگی‌هایی که در عبارت زیر می‌بینید در چه قرنی رواج یافت؟

«بازرگانی بود بسیارمال و او را فرزندان در رسیدند و از کسب و حِرْفَتِ اعراض نمودند و دست اسراف به مال او دراز کردند. پدر، موعظت و ملامت ایشان واجب دید و در اثنای آن گفت که: ای فرزندان، اهل دنیا، جویان سه زتبتانند و بدان نرسند، مگر به چهار خصلت: اما آن سه که طالب آنند، فراخی معیشت است و رفعت منزلت، و رسیدن به ثواب آخرت؛ و آن چهار که به وسیلت آن بدین اغراض توان رسید، اَلْفُغْدَنِ مال است از وجه پسندیده و ...»

- (۱) قرن چهارم (۲) اوایل قرن پنجم (۳) اواخر قرن پنجم (۴) قرن ششم

۱۷۰- کدام بیت به روشنی گویای عبارت زیر است؟

«تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز یکی از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است.»

- (۱) کجا چون او دگر آید حقیقت
(۲) از نبی بشنو که شیطان در وعید
(۳) بازشان زنده کن از نوعی دگر
(۴) این نشانی‌ها که گفت او یک به یک
- که مانندش بود اندر طریقت
می‌کنند تهدیدت از فقر شدید
که نباشد بعد از آن ز ایشان ضرر
خانه ما راست بی‌تردید و شک

۱۷۱- در کدام گزینه قافیه فاقد حروف الحاقی است؟

- (۱) جز تو کس نیست اندر این خانه
(۲) در هیچ زمین و هیچ فرسنگی نیست
(۳) بر خاک من آن غریب خاکی
(۴) زلف را بر هر دو رخ جا می‌کنی
- چند ترسبی ز چشم بیگانیه؟
کز دست غمت نشسته دل‌تنگی نیست
نالید به دریغ و دردناکی
غارت جان، قصد دل‌ها می‌کنی

۱۷۲- قاعده قافیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به بوی آن که شبی در حرم بیامیند
(۲) کاش کان دلبر عیار که من کشته اویم
(۳) وه که گر من باز بینم روی یار خویش را
(۴) لایالی چه کند دفتر دانایی را؟
- هرار بادیه سهل است اگر بپمایند
بار دیگر بگذشتی که کند زنده به بویم
تا قیامت شکر گویم کردگار خویش را
طافست وعظ نباشد سر سودایی را

۱۷۳- کدام بیت «ذوقافیتین» است؟

- (۱) رفتم به طبیب و گفتم از درد نهان
(۲) گر زحمت مردمان این کوی از ماست
(۳) ای بی‌نو فراخای جهان بر ما تنگ
(۴) از ساحل دل غبار کثرت رفتن
- گفتا از غیر دوست بریند زبان
یا جرم ترش بودن آن روی از ماست
ما را به تو فخر است و تو را از ما تنگ
به زان که به هرزه دز وحدت سفتن

۱۷۴- قافیه کدام بیت، طبق الگوی «مصوت + صامت + حروف الحاقی» نیست؟

- (۱) بگذار تا مقابل روی تو بگذریم
(۲) چون دایره ما ز پوست پوشان توایم
(۳) چند بشاید به صبر دیده فرو دوختن؟
(۴) پیوسته تو دل ربوده‌ای معذوری
- دزدیده در شمایل خوب تو بنگریم
در دایره حلقه به گوشان توایم
خرمن ما را نماید حیل به جز سوختن
غم هیچ نیمازموده‌ای معذوری

۱۷۵- قافیه کدام بیت نادرست است؟

- (۱) خود را به مقام شیر می‌دانستم
(۲) مجنون اگر احتمال لیلی نکند
(۳) خلقان همه بر درگهت ای خالق پاک
(۴) گر قرب خدا می‌طلبی دل چو باش
- چون خصم آمد به روبهی مانستم
شاید که به صدق عشق دعوی نکند
هستند پی قطره آبی عم‌ناک
و اندر پس و پیش خلق نیکوگو باش

۱۷۶- علائم هجایی همهٔ گزینه‌ها با بیت «کی رفته‌ای ز دل که تمنّا کنم تو را؟ / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را؟» یکسان است؛ به جز .....

کاین ره که برگرفت به جای دلالت است
بگذار تا بمیرم بر خاک آستانت
در باغ دل رها نکنم جز نهال دوست
پندش مده که جهل در او نیک محکم است

(۱) مطرب همین طریق غزل گو نگاه دار
(۲) من آب زندگانی بعد از تو می‌خواهم
(۳) خواهم که بیخ صحبت اغیار برکنم
(۴) وان سنگ دل که دیده بدوزد ز روی خوب

۱۷۷- تعداد و امتداد هجاها در کدام بیت متفاوت است؟

که در پرده باشی و بیرون نیایی
نه انصاف باشد که بی‌ما روند
ز بامی که برخاست، مشکل نشیند
مسلم بود کوه قناعت بوزرد

(۱) مرا مصلحت نیست لیکن همان به
(۲) حلال است رفتن به صحرا ولیک
(۳) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
(۴) کسی را فراغ از جنین خلق دیدن

۱۷۸- با توجه به عناصر موسیقایی، کدام گزینه متعلق به غزلی با بیت آغازین زیر است؟

دست به کاری زلم که غصه سرآید
بگذرد امسال و هم‌چو پار نماند
کاخر آن قضا به پایان رسد این غصه سرآید
چند نشینی که خواجه کی به درآید
خود غیر جمال تو مرا در نظر آید

«بر سر آنم که گر ز دست برآید
(۱) یار گذشت آن چه دیدی از غم و شادی
(۲) شهریارا گله از گیسوی یار این همه بگذار
(۳) بر در ارباب بی‌مرّت دنیا
(۴) پیوسته جمال تو بود در نظر من

۱۷۹- در همهٔ گزینه‌ها حذف همزه تأثیری در تعداد و امتداد هجاها ندارد؛ به جز .....

(۲) جانان اگر نشیند یک بار در کنارم
(۴) در جنون از خود رفتن کار هر دیوانه نیست

(۱) گاو بالای زمین از بهر قربان آمده
(۳) سخن از نیمه بریدم که نگه کردم و دیدم

۱۸۰- در کدام گزینه میان دو واژه‌ای که با هم جناس دارند اشتقاق نیز وجود دارد؟

ورنه بی‌روی تو هر خاطری یار خود است
گردن گردون به زیر مکت باج من است
چو نیست در همه عالم مرا به جز تو غنا
آب سد سعی نفس جان شما و جان حرص

(۱) ذوق دیدار تو دارد زنده دل هر خطری را
(۲) کرده تسخیر دو عالم هم از اقبال عشق
(۳) به درگه که کنم استعانه چون فیاض
(۴) ای حریمان رحم بر احوال یک‌دیگر کنید

۱۸۱- موسیقی ایجاد شده در اثر «آرایهٔ موازنه» در کدام گزینه گوش‌نوازتر است؟

بهار خلد به خط دمیده می‌ماند
ما ز کار افتاده‌ایم، از کار و بار ما مگوی
گه‌هی محرم سینه‌چاکان باغ
به طبع جسمانی به حسن جاودانی

(۱) بهشت عدن به حسن رسیده می‌ماند
(۲) ما ز تاب افتاده‌ایم، از آب و تاب ما مگوی
(۳) گه‌هی همدم تشنه‌کامان راغ
(۴) به عقل نورانی به نفس روحانی

۱۸۲- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - موازنه - جناس ناقص - تضاد - تشخیص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

از کریمی گویا در گوشه‌ای بویی شنید
باده و گل از بهای خرّقه می‌باید خرید
جامه‌ای در نیک‌نامی نیز می‌باید درید
وین تطاول کز سر زلف تو من دیدم که دید؟
این قدر دانم که از شعر ترش خون می‌چکید

(الف) با لبی و صد هزاران خنده آمد گل به باغ
(ب) قحط جود است آبروی خود نمی‌باید فروخت
(ج) دامنی گر چاک شد در عالم رندی چه باک
(د) این لطایف کز لب لعل تو من گفتم که گفت؟
(ه) تیر عاشق‌گش ندانم بر دل حافظ که زد

(۱) د - ه - ب - الف - ج (۲) ج - د - ه - ب - الف (۳) ب - ه - د - الف - ج (۴) ه - ب - ج - د - الف

۱۸۳- در کدام گزینه آرایه‌های «واج‌آرایی - واژه‌آرایی - تشخیص - جناس تام» وجود دارد؟

که رخم کرد سیه در غم آن روی چو ماه
نه بگریزی ز سر سوز بر این حال تپاه
از سر تیغ زبانش بچکد خون سیاه
می‌دود دم به دم اشک روان تا سر راه

(۱) روی این چرخ سیه‌روی ستم‌کاره سیاه
(۲) نه بتازی ز سر خشم بر این صید ضعیف
(۳) خامه در نامه اگر شرح دهد حال دلم
(۴) تا ببیند که که آرد خبری از راهم

۱۸۴- آرایه درج شده در برابر چند بیت نادرست است؟

- (الف) کی طرف گلستان چو سرکوی تو باشد
(ب) بی روی تو از هر دو جهان روی بتابم
(ج) در دیده کشم خاک کف پای کسی را
(د) گر روی سوی کعبه کنم یا به خرابات
(ه) صیاد من آن است که نخجیر تو گردد
(و) هر کس که به ابروی دوتای تو دهد دل
(ز) و آن کس که چو خواجه به خرد موی شکافد
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۸۵- چنانچه بخواهیم ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «جناس ناقص اختلافی - واژه آرایبی - کنایه - موازنه - تشخیص» مرتب کنیم، کدام ترتیب درست است؟

- (الف) چون نام من خسته به این کار برآمد
(ب) یا دادم از آن چرخ سیه روی بخواهید
(ج) ما را که در این حلقه سر از پای ندانیم
(د) بر مستی ما دست ملامت مفشانید
(ه) خواجه چو رخ جام به خونابه فروشست
- (۱) د - ج - ه - ب - الف (۲) ج - د - ه - الف - ب (۳) ه - د - ج - ب - الف (۴) د - الف - ج - ب - ه

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۸۶ تا ۲۰۵)

۱۸۶- در کدام گزینه به اثری از سراینده ابیات زیر اشاره شده است؟

- «گفت به مجنون صنمی در دمشق
عشق چه و مرتبه عشق چیست؟
عاشق یک رنگ و حقیقت شناس
نیست به جز عشق در این پرده کس
- (۱) عتاق نامه (۲) فیه مافیه (۳) نفعات الانس (۴) جمشید و خورشید

کای شده مستغرق دریای عشق
عاشق و معشوق در این پرده کیست؟
گفت گهای محو امید و هراس
اول و آخر همه عشق است و بس»

۱۸۷- شاعران معرفی شده در همه گزینه‌ها با یکدیگر هم‌روزگار بوده‌اند؛ به جز .....
(۱) خداوندگار مضامین تازه شعری که برخی از تکبیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند و بسیاری از آن‌ها به صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.

- (۲) ملقب به «خالق المعانی ثانی» و شاعری که ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره، سخن او را برجسته ساخته است.
(۳) سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.
(۴) از ویژگی‌های عمده شعر او، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.

۱۸۸- موضوع کدام اثر «فقه» است؟

- (۱) مجالس المؤمنین (۲) عالم‌آرای عتاسی (۳) عین‌الحیات (۴) جامع عتاسی

۱۸۹- در کدام گزینه به ترتیب به آثاری با نثر «بینابین - مصنوع - ساده» اشاره شده است؟

- (۱) محبوب‌القلوب - جامع عتاسی - تذکره شاه طهماسب
(۲) بدایع الوقایع - عین‌الحیات - مجالس المؤمنین
(۳) احسن‌التواریخ - دیباچه عیار دانش - عتاس‌نامه
(۴) حبیب‌السیر - دیباچه شرف‌نامه - عالم‌آرای عتاسی

۱۹۰- در همه گزینه‌ها به «ویژگی‌های زبانی شعر سبک عراقی» اشاره شده است؛ به جز .....

- (۱) «در» به جای «اندر» در حال جایگزین شدن است و نیز واژه‌های «ایدون، ایدر، آبا، آبر و ...» بسیار اندک به کار می‌روند.
(۲) به‌کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله کم شده است.
(۳) کاربرد لغات عربی کم شد و به کار بردن لغات ترکی و مغولی رواج پیدا کرد.
(۴) «می» اندک جای «همی» را گرفته است.

۱۹۱- با توجه به آرایه‌های به کار رفته کدام گزینه متعلق به «سبک هندی» نیست؟

- ۱) در عزای گوهکن هر نوبهار از بی‌کسی
- ۲) بی‌تو در هر خانه دستی بر سری است
- ۳) ز حرف سرد ناصح غفلتم افزود بر غفلت
- ۴) دل سودا زده از باده نگردد خوش‌وقت

۱۹۲- در همهٔ گزینه‌ها به «ویژگی‌های زبانی سبک نثر دورهٔ هندی» اشاره شده است؛ به‌جز .....

- ۱) فراوانی لغات ترکی و مغولی؛ درآمیختگی نظم و نثر
- ۲) کاربرد وجه وصفی؛ جمع بستن واژه‌های فارسی (گیلان‌ت) و ترکی و مغولی با «ات»
- ۳) کاربرد افعال با پیشوندهای متعدّد؛ آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان به سبب قرینه‌پردازی و موازنه
- ۴) مطابقت صفت و موصوف به تقلید از عربی؛ کوتاه بودن جملات

۱۹۳- با توجه به ویژگی‌های زبانی سبک کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) ناوک فرباد من هر ساعت از مجرای دل
- ۲) حدیث سوزن و رشته بهل که باریک است
- ۳) سوزن چه پشت چشم که نازک نمی‌کند
- ۴) پرتو دیدار جانان تافت بر جان، در ازل

۱۹۴- در همهٔ گزینه‌ها هر دو «اضافهٔ تشبیهی و استعاری» به کار رفته‌اند؛ به‌جز .....

- ۱) چو هست ملک قناعت دیار مألوفم
- ۲) روی زمین به خون دلم، نم گرفته است
- ۳) پنجهٔ نفس به بازوی ریاضت بشکن
- ۴) خوشی آن صیوح که آتش‌رخان ساغرگیر

۱۹۵- در کدام گزینه همهٔ آرایه‌های «تشبیه فشرده - تشبیه گسترده - استعارهٔ مصرّحه - مجاز» به کار رفته است؟

- ۱) زبان بیند که دل برگشایدت خواجو
- ۲) بسا که شرح‌نویسان روزنامهٔ گل
- ۳) می گلرنگ من آن روی چو گلنار بس است
- ۴) حال گیسوی تو از باد صبا می‌پرسم

۱۹۶- در کدام گزینه «مشبّه‌به» کاربردی مجازی دارد؟

- ۱) چو تیر از زان که بیرون شد ز نسیم
- ۲) عروس مهوش ساغر نگر که وقت صبح
- ۳) هر که خود بی‌خبر افتاد ز پیمانۀ عشق
- ۴) چو مرغ در طیران آی و چون بر اوج نشستی

۱۹۷- تعداد «اضافه‌های تشبیهی» در کدام گزینه بیشتر است؟

- ۱) داغ است برگ عیش گلستان روزگار
- ۲) بسی تحمل خار جفا بباید کرد
- ۳) رخس اصل از عرصهٔ تقلید بیرون ران
- ۴) به خنده ای بت بادام‌چشم شیرین لب

۱۹۸- در کدام گزینه آرایه‌های «تشبیه - استعارهٔ مکنیه - استعارهٔ مصرّحه - مجاز - تکرار» وجود دارد؟

- ۱) دریاب که سیلاب سرشکم بشد از سر
- ۲) هم‌چو سرمستان دلم تا صبحدم در باغ وصل
- ۳) چو از برگ گلش، سنبل دمیده است
- ۴) دلم شد قصر شیرین وین عجب کان خسرو خوبان

بدین‌سان روز و شب تنها در این ویرانه بنشیند

۱۹۹- در همه گزینه‌ها «تشبیه بلیغ» وجود دارد؛ به جز .....

- ۱) می، آفتاب زرفشان، جام بلورش آسمان
- ۲) تو گویی در کنارت مادر دهر
- ۳) گوشه آرام دیگر از کجا یابد کسی
- ۴) ز شوق لعل تو هر لحظه مردم چشم

۲۰۰- وزن کدام گزینه با بیت «به هر کجا که رسیدم ز خوبی تو شنیدم / چو روی خوب تو دیدم هنوز بهتر از آنی» یکسان است؟

- ۱) چنان بزی که اگر خاک ره شوی کس را
- ۲) من ریمده دل آن به که در سماع نیام
- ۳) نه من خام طمع عشق تو می‌ورزم و بس
- ۴) دگر آفتاب رویت منم‌ای آسمان را

۲۰۱- وزن کدام گزینه «دوری» نیست؟

- ۱) چو ز آه دردمندان سوی تو رود بلایی
- ۲) چاک دلم ای محرم چون دوخت نمی‌دانی
- ۳) دی می‌گذشت و سوی او دل‌ها روان از هر طرف
- ۴) خواهی به دیده بنشین خواهی به سینه چاکن

۲۰۲- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) از آن دردانه تا من بر کنارم
- ۲) آتش رویت که آب گل بریخت
- ۳) نشان بی‌نشانان بی‌نشانی است
- ۴) به هر مویی از آن زلف پریشان

۲۰۳- وزن بیت «مرا غمزه تو به صد رمز گفت / تو نیز ای فلان، بی‌وفایی مکن» با کدام بیت یکسان است؟

- ۱) در این باغ این سپیداران بی‌بر
- ۲) دست انجام می‌زند گردن
- ۳) به بستان درآی و بین بامدادان
- ۴) در این مردگان جان نخواهیم دید

۲۰۴- هجاهای کدام گزینه به دو صورت قابل رکن‌بندی است؟

- ۱) به کرشمه عایت نگهی به سوی ماکن
- ۲) کسی که با تو زمانی دمی برآورد از دل
- ۳) چون تو گلی کس ندید در چمن روزگار
- ۴) ز بهار نمی‌خواهم کز کشتن امانم ده

۲۰۵- بیت «بنفشه در رکوع آمد چو سنبل در خشوع آمد / چو فرگس چشمکش می‌زد که وقت اعتبار آمد» با کدام بیت دارای وزنی یکسان است؟

- ۱) مرا دلی است پر ز خون به بند زلف تو درون
- ۲) هر آن قطره کز این دریا به ظاهر صورتی یابد
- ۳) گرچه از کوی وفا گشت به صد مرحله دور
- ۴) ساختم با بلای عشق تو چونانک

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۲۱۱ - ۲۰۶):

۲۰۶ «أنظر إلى النجوم التي تزين السماء ليلاً وأفكر في من أوجدها»:

- ۱) به ستاره‌هایی که در شب آسمان را زینت می‌بخشند، می‌نگرم و به کسی که آن‌ها را خلق کرده است، می‌اندیشم!
- ۲) به ستارگانی که آسمان شب را زینت می‌بخشند، نگاه می‌کنم و می‌اندیشم که چه کسی آن‌ها را به وجود آورده است!
- ۳) به ستاره‌هایی که در شب موجب زیبایی آسمان هستند، نگاه می‌کنم و می‌اندیشم که چه کسی آن‌ها را خلق کرده است!
- ۴) شب هنگام به ستارگانی که زینت‌بخش آسمان هستند می‌نگرم و به آن کس که آن‌ها را به وجود آورده است، می‌اندیشم!

۲۰۷- «جالس من تنفك مجالستهم و يزيد من علمك علمهم و تواضع لمن تعلمه»:

- ۱) با کسانی که هم‌نشینی با ایشان به تو سود می‌رساند و علمشان علم تو را افزون می‌کند هم‌نشینی شو و به کسی که به او می‌آموزی، تواضع کن!
- ۲) با کسانی نشست و برخاست کن که از هم‌نشینی با آنان بهره‌مند می‌شوی و دانشت با دانش آن‌ها افزون می‌شود و برای آن کس که یادش می‌دهی، فروتن باش!

۳) با کسی که هم‌نشینی‌اش به تو سود رسانده است و علمش علم تو را افزون می‌سازد، هم‌نشینی کن و به کسی که از او یاد می‌گیری، تواضع کن!

۴) با کسانی مجالست کن که با مجالست ایشان بهره‌مند گردی و با علم ایشان علم تو زیاد شود و با کسی که از او یاد می‌گیری، فروتن باش!

۲۰۸- «تُشاهد الدلافين و هي تؤدي حركاتٍ جماعيةً كما تُساعد الإنسان في اكتشاف ما في البحار من عجائب!»:

- ۱) دلفین‌ها را در حالی که حرکاتی گروهی انجام می‌دهند، می‌بینی، کما این‌که آن‌ها به انسان در کشف آن‌چه از شگفتی در دریاهاست کمک می‌کنند!
- ۲) دلفین‌ها در حالی که حرکاتی را انجام می‌دهند، دیده می‌شوند، هم‌چنان که به انسان در اکتشاف آن‌چه در اعماق دریاها از شگفتی‌هاست یاری می‌رسانند!

۳) دلفین‌ها که حرکات گروهی انجام می‌دهند، مشاهده می‌شوند که به انسان در کشف آن‌چه از شگفتی‌ها در دریاست، یاری می‌رسانند!

۴) دلفین‌ها در حالی که حرکاتی گروهی انجام می‌دهند، دیده می‌شوند؛ هم‌چنین به انسان در اکتشاف آن‌چه از شگفتی‌ها در دریاهاست کمک می‌کنند!

۲۰۹- عین الخطأ:

- ۱) «يُعرف المجرمون بسماهم»: «مجرمان با چهره‌هایشان شناخته می‌شوند»
- ۲) «إذا قرئ القرآن فاستمعوا له»: «هرگاه قرآن خوانده شود، به آن گوش فرا دهید»
- ۳) «شهر رمضان الذي أنزل فيه القرآن»: «ماه رمضان که قرآن در آن فرو فرستاده شد»
- ۴) «تتكتب شهادتهم و يُسألون»: «شهادت ایشان نوشته خواهد شد و مورد سؤال قرار می‌گیرند»

۲۱۰ «مردم خوابند؛ پس هرگاه بمیرند هوشیار می‌شوند!»؛ عین الصحيح:

- ۱) الناس نيام؛ فعندما يموتون يَنبَهِون!
- ۲) الناس نائمون؛ فإذا بالموت هم يَنبَهِون!
- ۳) الناس نيام؛ فإذا ماتوا انتبهوا!
- ۴) الناس نائمون؛ فإذا يموتوا يُنَبِّهوا!

۲۱۱- «الدهر يومان؛ يوم لك و يوم عليك»؛ هذه العبارة تدعونا إلى .....: عین الخطأ:

- ۱) عدم الاعتماد على أحوال الدنيا
- ۲) الصبر!
- ۳) الفرح و الحزن!
- ۴) الاجتناب عن اليأس!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۲۱۵ - ۲۱۲):

۲۱۲ عین غير المناسب للفراغ:

- ۱) يُستفاد من ..... أثناء النوم؛ الشرف
- ۲) ..... المرافق العامة واجبة على كل مواطن؛ صيانة
- ۳) إنَّ والدي ..... بنا إلى قريتنا في الصباح الباكر؛ أسرى
- ۴) في رأس الدقيقة التسعين ..... الحكم معلناً نهاية المباراة؛ صفر

۲۱۳- «أ تأمرون الناس بالبرّ و تنسون أنفسكم»؛ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

- ۱) تأمرون: فعل مضارع - للمخاطبين - مزيد ثلاثي - متعدّد / فعل و الجملة فعلية
- ۲) الناس: اسم - معرفة بالعلمية / مفعول لفعل «تأمرون» و منصوب بالفتحة
- ۳) تنسون: فعل مضارع - مجرّد ثلاثي (حروفه الأصلية: ن س و) - لازم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- ۴) أنفس: اسم - جمع تكسير (مفردة: نفس و هو مؤنث) / مفعول و «كم» مضاف إليه

۲۱۴- عین فعلاً لا یمکن أن یقرأ مجهولاً:

(۱) آیا مدیر؛ هل تُؤجَل مواعید الامتحانات؟

(۳) کیف تُخرج المیاء من الآبار؟

۲۱۵- عین ما لیس فیهِ أسلوب الأمر:

(۱) علیکم بالجماعة حتی لا تفشلوا!

(۳) یجب تنظيف البیت قبل وصول الضیوف!

(۲) هل تُطفئ المصباح عند الخروج من الغرفة؟

(۴) لا تُضیع أوقاتك الثمین أبداً!

(۲) علی الله بتوکل المؤمنون جميعاً!

(۴) تعلّموا العلم و انتفعوا به!

تاریخ

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۲۱۶ تا ۲۳۵ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۲۳۶ تا ۲۵۵، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سوالات ۲۱۶ تا ۲۳۵)

۲۱۶- «بیانیه یا منشور کورش» که نماد فرهنگ انسانی و مداراجویانه ایرانیان است، کدام واقعه مهم دوران کورش کبیر را شرح می دهد؟

(۱) تسلط بر آسیای صغیر (۲) فتح سرزمین بابل (۳) پایان حکومت مادها (۴) جنگ با یونانیان

۲۱۷- شهر شوش، پایتخت کدام یک از سلسله های ایران در دوره باستان بوده است؟

(۱) هخامنشیان (۲) ساسانیان (۳) سلوکیان (۴) اشکانیان

۲۱۸- کاخ شهر هترا (الحضر) در نزدیکی موصل در کشور عراق، از آثار معماری کدام سلسله ایران باستان است؟

(۱) مادها (۲) هخامنشیان (۳) اشکانیان (۴) ساسانیان

۲۱۹- بیشتر اسطوره شناسان و مورخان درباره افسانه ها و اسطوره ها چه عقیده ای دارند؟

(۱) افسانه ها و اسطوره ها داستان یا سرگذشت خیالی اند و محتوای آن ها به کلی غیرواقعی است.

(۲) افسانه ها براساس واقعیت های تاریخی ساخته شده اند، اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده اند.

(۳) افسانه ها توهماتی هستند که در طول زندگی بشر، در اثر گذشت زمان به صورت واقعیت پذیرفته شده اند.

(۴) افسانه ها در اصل حاصل آرزوهای بشر بوده اند، اما بعدها و با گذشت زمان به شکل واقعی درآمده اند.

۲۲۰- مزدک چگونه به قتل رسید و این واقعه در زمان کدام پادشاه ساسانی رخ داد؟

(۱) به یک مناظره ساختگی دعوت شد که در پایان آن، به همراه تعدادی از هوادارانش به قتل رسید - نوشیروان

(۲) او را زندانی کردند و سپس به قتل رساندند - قباد

(۳) به یک مناظره ساختگی دعوت شد که در پایان آن، به همراه تعدادی از هوادارانش به قتل رسید - قباد

(۴) او را زندانی کردند و سپس به قتل رساندند - نوشیروان

۲۲۱- کدام گزینه درباره یزدگرد سوم، پادشاه ساسانی، صحیح است؟

(۱) در پی شکست از اعراب در چند جنگ بزرگ، به خراسان گریخت.

(۲) ده سال پس از مرگ خسرو پرویز، سرانجام بزرگان کشور، او را به پادشاهی برگزیدند.

(۳) در نزدیکی شهر دامغان کنونی به قتل رسید.

(۴) پس از مرگ او، یکی از دختران خسرو پرویز به پادشاهی رسید.

۲۲۲- کدام گزینه، سابقه حضور انسان در فلات ایران را به درستی نشان می دهد؟

(۱) کهن ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به محوطه باستانی چغالتلان در شهرستان مهران است.

(۲) سابقه حضور انسان در فلات ایران را حدود ۱ میلیون سال تخمین زده اند.

(۳) علاوه بر کشف رود، از دیگر مناطق ایران، به ویژه از غارها نیز ابزارهای سنگی مختلفی با قدمت بیشتری به دست آمده است.

(۴) احتمال مهاجرت گروه هایی از جمعیت های انسانی به سوی سرزمین ما، در دوران پارینه سنگی قدیم مطرح شده است.

۲۲۳- گروهی از اقوام هند و اروپایی که در حدود ۱۵۰۰ ق.م. به ایتالیا پا نهادند، در ابتدا دست به چه اقدامی زدند؟

(۱) دولت - شهرهای مستقلی تأسیس کردند.

(۲) شهر رم را در کرانه رود تیبر تأسیس کردند.

(۳) مزارع و روستاهایی را به وجود آوردند.

(۴) حکومت جمهوری رم را تأسیس کردند.

۲۲۴- مهم‌ترین دلیل تحمل قوانین ظالمانه و اطاعت بی‌چون و چرای مصریان از فراعنه چه بود؟

- (۱) خلق و خوی صبورانه مردم مصر
(۲) آموزه‌های دینی
(۳) حمایت گسترده کاهنان از فراعنه
(۴) اقتدار فراعنه

۲۲۵- کدام موارد زیر از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی اند؟

- (الف) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند.
(ب) تکرارناپذیراند و قابل تجربه نیستند.
(ج) با استفاده از شواهد و مدارک می‌توان آن‌ها را به طور مستقیم درک کرد.
(د) با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

- (۱) الف - ب - ج (۲) الف - ب - د (۳) الف - ج - د (۴) ب - ج - د

۲۲۶- کدام گزینه درباره تاریخچه گاه‌شماری صحیح است؟

- (۱) مصریان و ایرانیان باستان در تدوین گاه‌شماری پیشگام بودند.
(۲) سال قمری ۳۶۵ روز و سال شمسی ۳۵۴ روز است.
(۳) حدود دو قرن بعد از میلاد مسیح، تولد حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.
(۴) در گاه‌شماری بابلی، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.

۲۲۷- صنعتگران سومری در کدام امور زیر، مهارت و تبحر داشتند؟

- (۱) داد و ستد - پارچه‌بافی
(۲) معماری و شهرسازی - ساخت مجسمه‌های نقره‌ای
(۳) کشاورزی - تولید ابزارآلات مسی
(۴) سفالگری - ساخت ابزارها و جنگ‌افزارهای مفرغین

۲۲۸- کدام یک از منابع زیر، از منابع تاریخی فرعی برای یک دوره تاریخی محسوب می‌شود؟

- (۱) آثاری که با استفاده از منابع دست اول پدید آمده‌اند.
(۲) منابعی که نویسندگان آن‌ها، شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده‌اند.
(۳) سنگ‌نگاره‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده است.
(۴) تمامی آثار باستانی و تاریخی شامل بناها، ابزارها، اشیا و سکه‌ها

۲۲۹- کدام مورد، از ویژگی‌های تشکیلات سیاسی و حکومتی اشکانیان محسوب می‌شود؟

- (۱) دبیران نقش ممتاز و بسیار مهمی در تشکیلات اداری داشتند.
(۲) حکومت اشکانی به شکل متمرکز اداره می‌شد و پادشاه، بالاترین مقام سیاسی کشور به شمار می‌رفت.
(۳) در این حکومت، دو مجلس وجود داشت که اعضای آن‌ها در تعیین جانشین پادشاه و تصمیم‌گیری برای جنگ و صلح نقش داشتند.
(۴) پادشاهان اشکانی همانند پادشاهان هخامنشی ادعا می‌کردند که بنا به خواست اهوره‌مزد به مقام شاهی رسیده‌اند.

۲۳۰- کدام گزینه، از زبان‌هایی است که تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانیان و حتی قرون نخستین اسلامی در مناطق

مختلف ایران متداول بود؟

- (۱) مادی (۲) فارسی باستان (۳) پارسی (۴) اوستایی

۲۳۱- ..... ، به نمونه‌های گوناگونی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در زمان هخامنشیان اشاره دارند.

- (۱) کتیبه‌های شاهان هخامنشی
(۲) اوستا و دیگر کتاب‌های دینی زرتشتیان
(۳) هرودت و دیگر مورخان یونانی
(۴) نقش‌برجسته‌های هخامنشی

۲۳۲- در زمان ساسانیان، آتشکده‌های «آذرفرنبغ» و «آذرگشنسپ» به ترتیب ویژه کدام گروه بودند؟

- (۱) موبدان - شاهان (۲) موبدان - کشاورزان (۳) شاهان - موبدان (۴) شاهان - کشاورزان

۲۳۳- کدام مورد از ویژگی‌های زندگی روستاییان ایران در عصر باستان بود؟

- (۱) آنان غالباً در شهرها زندگی می‌کردند و از طریق نمایندگان خود، املاکشان را اداره می‌کردند.
(۲) بیشتر کشاورزان بر روی زمین‌های متعلق به بزرگان کار می‌کردند و سهمی از محصول را دریافت می‌کردند.
(۳) روستاییان به فعالیت کشاورزی می‌پرداختند و دامداری مخصوص کوچ‌نشینان بود.
(۴) بیشتر کشاورزان قطعه زمین کوچکی داشتند، اما شمار معدودی از آنان فاقد زمین بودند.

۲۳۴- حکومت مقدونیان بر یونان چه زمانی پایان یافت؟

- (۱) با لشکرکشی ایرانیان به یونان
(۲) با درگیری سرداران اسکندر بر سر جانشینی وی
(۳) با شورش یونانیان علیه جانشینان اسکندر
(۴) زمانی که این کشور ضمیمه امپراتوری روم شد

۲۳۵- درباره آیین برهمنی در هند باستان، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) آیین پیچیده‌ای بود که از تلفیق باورهای آریایی‌ها و مردمان تمدن سند پدید آمد.
- (۲) آداب و مناسک ساده‌ای داشت که قربانی کردن از جمله آن بود.
- (۳) آیین آیین به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند، باور داشت.
- (۴) در برابر باورهای آمیخته با خرافات آیین بودایی ظهور کرد.

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سوالات ۲۳۶ تا ۲۵۵)

۲۳۶- عبارت زیر مربوط به کدام یک از شخصیت‌های سیاسی صدر اسلام است؟

«ابتدا با امام علی (ع) بیعت کرد، اما چون امام با تقاضایش برای به دست گرفتن حکومت برخی مناطق موافقت نکرد، بیعت خود را شکست و به صف مخالفان پیوست.»

(۱) زبیر	(۲) مروان بن حکم	(۳) عبدالرحمن بن عوف	(۴) معاویه
- ۲۳۷- کدام حاکم سلسله خوارزمشاهیان، با شکست دادن طغرل سوم، آخرین سلطان سلجوقی، بر بخش وسیعی از ایران تسلط یافت؟
(۱) تکش	(۲) اتسر	(۳) سلطان محمد	(۴) جلال‌الدین

۲۳۸- رشد و شکوفایی تاریخ‌نگاری در عصر ایلخانی و تیموری، نتیجه کدام یک از علل زیر بود؟

- (۱) احیا و تقویت هویت ایرانی به دلیل افزایش نفوذ ایرانیان در دستگاه حکومت مغولان و تیموریان
- (۲) توجه جدی سلاطین به زبان و ادب فارسی و رشد شاهنامه‌سرایی و توجه به تاریخ کهن ایران
- (۳) وجود سنت تاریخ‌نگاری قدرتمند در میان مغولان و توجه سلاطین مغول و تیموری به فواید مطالعه تاریخ
- (۴) علاقه‌مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت‌های سیاسی و نظامی خود

۲۳۹- پس از کدام اقدامات یعقوب لیث، رابطه صفاریان با خلافت عباسی به خصومت گرایید؟

- (۱) حمله به نیشابور و از میان برداشتن طاهریان و لشکرکشی ناموفق به بغداد
- (۲) بنیان‌گذاری حکومت بدون تأیید خلیفه و لشکرکشی به مناطق تحت نفوذ خلافت
- (۳) از بین بردن عاملان خلافت در مناطق شرقی و مبارزه با خوارج بی‌اجازه خلیفه
- (۴) ادعای خلافت از سوی یعقوب لیث و سرنگون ساختن طاهریان در نیشابور

۲۴۰- کدام آثار تاریخی، در دسته‌بندی منابع غیرنوشتاری تاریخ ایران قرار نمی‌گیرند؟

(۱) دست‌ساخته‌های انسان	(۲) محوطه‌های تاریخی	(۳) منظومه‌های تاریخی	(۴) آثار شفاهی

۲۴۱- هولاکوخان، در زمان فرمانروایی برادرش منگوقاآن، به کدام منظور به ایران لشکر کشید؟

- (۱) فتح مجدد مناطق شرقی ایران و جبران شکست نبرد عین جاتوت
- (۲) نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا
- (۳) از بین بردن مخالفان مغول در ایران و قتل جلال‌الدین خوارزمشاه
- (۴) همکاری با خلافت عباسی جهت تثبیت فتوحات مغولان در مناطق غربی

۲۴۲- علت واقعی وقوع جنگ چالدران میان دولت صفوی با امپراتوری عثمانی چه بود؟

- (۱) قتل و غارت مردم ایران به دست سپاه عثمانی در مرزهای دو کشور
- (۲) فعالیت مریدان طریقت صفوی در قلمرو عثمانی
- (۳) قتل عام شیعیان و مریدان طریقت صفویه به دست سپاه عثمانی
- (۴) نگرانی و ترس عثمانی‌ها از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی

۲۴۳- کدام تحول زیر، در دوره سلطنت شاه تهماسب صفوی به وقوع پیوست؟

(۱) ساخته شدن میدان نقش جهان	(۲) بافته شدن فرش اردبیل
(۳) بازپس‌گیری قندهار از حکومت گورکانیان	(۴) پیدایش مکتب نگارگری اصفهان

۲۴۴- کدام مورد، از دلایلی نبود که در سال‌های آغازین دعوت عمومی، مشرکان را از درگیری با پیامبر (ص) و برخی دیگر از مسلمانان باز می‌داشت؟

- (۱) پیامبر (ص) متعلق به طایفه و قبیله نبرومندی بود.
- (۲) ممکن بود به برانگیخته شدن تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای بینجامد.
- (۳) ممکن بود از تجارت پرسود خود با سرزمین‌های دور و نزدیک محروم بمانند.
- (۴) احتمال بروز جنگ و خون‌ریزی وجود داشت.

- ۲۴۵- «دانشگاه الازهر» و «بیت‌الحکمه» به ترتیب در کدام شهرهای جهان اسلام شکل گرفتند؟
 (۱) بغداد - قاهره (۲) قاهره - بغداد (۳) قاهره - دمشق (۴) بغداد - دمشق
- ۲۴۶- پس از فتح ایران به دست اعراب، نخستین هم‌زیستی مسالمت‌آمیز و همکاری میان ایرانیان با مهاجران عرب در کدام زمینه فراهم آمد؟
 (۱) تجارت و کشاورزی (۲) مبارزه با بنی‌امیه (۳) فرهنگی و اجتماعی (۴) دفاع از مرزها
- ۲۴۷- کدام کشور استعمارگر اروپایی، پس از کشف قاره آمریکا با سرکوب بومیان، آمریکا مرکزی و بخش اعظم آمریکای جنوبی را تحت سلطه استعماری خود درآورد؟
 (۱) انگلستان (۲) اسپانیا (۳) ایتالیا (۴) پرتغال
- ۲۴۸- کدام مورد، از دلایل تبدیل شهر قسطنطنیه به پایگاه مهم تسلط امپراتوری بیزانس بر ولایات تابع است؟
 (۱) حفظ دستگاه و تشکیلات اداری روم (۲) داشتن نیروی دریایی نسبتاً نیرومند (۳) موقعیت جغرافیایی و ارتباطی ویژه شهر قسطنطنیه (۴) اقتصاد قدرتمند شهر قسطنطنیه
- ۲۴۹- کدام دانشمند دوره رنسانس، در رساله «گردش اجرام سماوی»، نظریه چرخش زمین به دور خورشید را مطرح کرد؟
 (۱) بطلمیوس (۲) کپلر (۳) گالیله (۴) کوپرنیک
- ۲۵۰- در زمان حیات پیامبر (ص)، زرتشتیان ساکن بحرین در برابر سپاه اسلام چه واکنشی نشان دادند؟
 (۱) با آغوش باز اسلام را پذیرفتند. (۲) به اطاعت مسلمانان و پرداخت جزیه گردن نهادند. (۳) به همراه سپاه ساسانی با مسلمانان جنگیدند. (۴) با امضای صلح‌نامه‌ای به سپاه اسلام پیوستند.
- ۲۵۱- کدام صنعت در زمان فاطمیان رواج زیادی یافت و خزانه‌ای مخصوص در دربار فاطمیان، برای محصولات آن وجود داشت؟
 (۱) پارچه‌بافی (۲) اسلحه‌سازی (۳) فلزکاری (۴) فرش‌بافی
- ۲۵۲- کدام گزینه، از آثار برجسته معماری مسلمانان در اندلس به شمار می‌رود؟
 (۱) مسجد جامع حاکم (۲) مسجد فنجرج (۳) مسجد جامع اقمرب (۴) کاخ الحمراء
- ۲۵۳- علاوه بر امام حسین (ع)، کدام یک از بزرگان مکه و مدینه، علی‌رغم فشارهای حاکم دست‌نشانده معاویه، حاضر به بیعت با یزید نشد؟
 (۱) عمرو بن حنفی (۲) زید بن علی (۳) عبدالله بن زبیر (۴) حجر بن عدی
- ۲۵۴- مأمون عباسی در آغاز خلافت خود، به تشویق فضل بن سهل، وزیر ایرانی خود، کدام اقدام زیر را به انجام رساند؟
 (۱) جامه سیاه به تن کرد و پایتخت خود را از مرو به بغداد منتقل کرد. (۲) امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد. (۳) برادرش امین را از ولایتعهدی کنار زد. (۴) امام رضا (ع) را در شهر توس به شهادت رساند.
- ۲۵۵- کتاب‌های «تاریخ بیهقی»، «تاریخ طبری»، «فتوح البلدان» و «تجارب‌الامم» به ترتیب به کدام سبک تاریخ‌نگاری به نگارش در آمده‌اند؟
 (۱) روایی - روایی - ترکیبی - تحلیلی (۲) تحلیلی - روایی - ترکیبی - تحلیلی (۳) روایی - سال‌شماری - تحلیلی - ترکیبی (۴) تحلیلی - روایی - موضوعی - ترکیبی

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۵۶ تا ۲۷۵) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۲۷۶ تا ۲۹۵، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۲۵۶ تا ۲۷۵)

۲۵۶- «سنجش از دور و GIS» مربوط به شاخه ..... و علوم ..... است.

- (۱) فنون جغرافیایی - فضایی
 (۲) جغرافیای طبیعی - هواشناسی
 (۳) روشهای کمی در جغرافیا - آمار و فناوری
 (۴) جغرافیای انسانی - اقتصادی

۲۵۷- چرا جغرافی‌دان با کل‌نگری موضوعات جغرافیایی را مطالعه و بررسی می‌کنند؟

- (۱) زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
 (۲) زیرا هر پدیده و تمام ویژگی‌های یک مکان را مورد مطالعه قرار می‌دهد.
 (۳) زیرا هم از منابع برای رفع نیازها و هم از توان‌های محیط اطلاع دارد.
 (۴) زیرا روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری در یک محیط را دربر می‌گیرد.

۲۵۸- با توجه به پدیده ریزگردها، عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام سوالات کلیدی در جغرافیا هستند؟

الف) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر

ب) بی‌توجهی به تثبیت خاک

(۱) چه چیز - چرا (۲) چطور - چرا (۳) چرا - چه کسی (۴) چه چیز - چه کسی

۲۵۹- در کدام گزینه، تعریف «فرضیه» به درستی بیان شده است؟

(۱) حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش

(۲) نوشتن صورت مسئله به شکل سؤال

(۳) پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است.

(۴) به استفاده از جملات معلوم و کلی در پژوهش و مطالعه سابقه آن می‌گویند.

۲۶۰- در کدام گزینه، ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های میدانی در یک پژوهش جغرافیایی به درستی بیان شده است؟

(۱) نقشه - تصاویر ماهواره‌ای

(۲) تصاویر هوایی - مشاهده مستقیم

(۳) عکس هوایی - سالنامه آماری

(۴) پرسش‌نامه - مصاحبه

۲۶۱- تعریف «موقعیت ریاضی» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) محل قرار گرفتن هر مکان، نسبت به طول جغرافیایی

(۲) محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به پدیده‌های طبیعی یا انسانی

(۳) محل قرار گرفتن هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی

(۴) محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی

۲۶۲- تسلط بر موارد اهمیت یا ارزش‌های خلیج فارس، کدام عامل مهم را در جهان تغییر می‌دهد؟

(۱) موازنه اقتصادی و تجاری

(۲) موازنه فناوری و تکنولوژی

(۳) موازنه قدرت

(۴) موازنه دفاعی و نظامی

۲۶۳- کدام منطقه از نظر موقعیت اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد؟

(۱) دریای عمان

(۲) خلیج فارس

(۳) اقیانوس هند

(۴) دریای خزر

۲۶۴- ایران با کدام کشورها به ترتیب فقط مرز رودخانه‌ای و خشکی دارد؟

(۱) عراق - ارمنستان

(۲) پاکستان - افغانستان

(۳) ترکیه - ترکمنستان

(۴) کویت - آذربایجان

۲۶۵- بخش اعظم ایران را نواحی ..... تشکیل می‌دهد. پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به ..... مربوط است و این ناهمواری‌ها طی دوره

..... شکل نهایی یافته‌اند.

(۱) بیابانی و گرم و خشک - اواخر دوران سوم زمین‌شناسی - سنوزوئیک

(۲) مرتفع و کوهستانی - اواخر دوره دوم زمین‌شناسی - سنوزوئیک

(۳) بیابانی و گرم و خشک - اواخر دوره سنوزوئیک - کواترنر

(۴) مرتفع و کوهستانی - اواخر دوران سنوزوئیک - کواترنر

۲۶۶- موارد زیر به ترتیب در ارتباط با خصوصیات کدام مناطق کوهستانی در ایران هستند؟

الف) کوه‌ها به شکل منظم و موازی

ب) دره‌های موازی به طول صدها کیلومتر

(۱) البرز - شمال خراسان (۲) شمال خراسان - زاگرس (۳) زاگرس - آذربایجان (۴) تالش - آذربایجان

۲۶۷- کدام عبارت‌ها در رابطه با «خصوصیات دریای خزر» به درستی بیان شده‌اند؟

الف) شامل مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید، صدف و میگو

ب) طول این دریا ۹۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۲۵۰ کیلومتر

ج) امتداد آن در جهت شرقی - غربی و موازی کوه‌های البرز

د) طول این دریا ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر

ه) دارای ماهی خاویار فراوان و ویژگی‌های خاص محیط زیستی و گردشگری

(۱) الف - ب - ج (۲) د - ه (۳) ج - د - ه (۴) ج - د

۲۶۸- کوه‌های مینیاتوری و گل‌فشان‌ها در کدام منطقه ایران تشکیل شده‌اند؟

(۱) در منطقه مکران در دریای عمان

(۲) کنار ساحل بندر بوشهر

(۳) شمال استان سیستان و بلوچستان

(۴) جنوب استان سیستان و بلوچستان

۲۶۹- موارد زیر به ترتیب مربوط به خصوصیات کدام دشت‌ها در ایران هستند؟

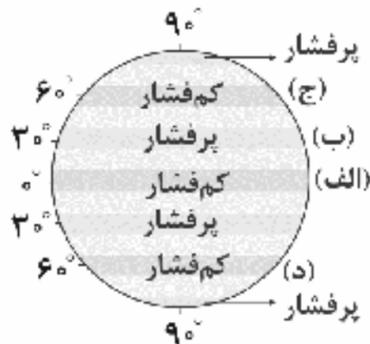
(الف) بر اثر فرسایش بادی بر روی دشت‌های برجای مانده از قدیم تشکیل شده است.

(ب) بر اثر انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین ایجاد شده است.

(ج) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

(۱) لوت - ارژن - نهاوند (۲) نهاوند - ارژن - کاکان (۳) لوت - ماهی‌دشت - کاکان (۴) نهاوند - ماهی‌دشت - لوت

۲۷۰- با توجه به شکل زیر، کدام قسمت در کره زمین مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی است؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) ج

(۴) د

۲۷۱- عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به تقسیمات کشوری در کدام دوره‌های تاریخ ایران هستند؟

(الف) تقسیم کشور به ۷۲ بخش

(ب) تقسیم ایران به ۳۰ شهری (شهر)

(ج) تقسیم قلمرو به ۳۱ ایالت

(۱) سلوکیان - ساسانیان - صفویان

(۲) قاجاریان - ساسانیان - صفویان

(۳) سلوکیان - هخامنشیان - عباسیان

(۴) قاجاریان - هخامنشیان - عباسیان

۲۷۲- در کشور الجزایر میزان مولید ۲,۵۰۰,۰۰۰ نفر، میزان مرگ‌ومیر ۵۰۰,۰۰۰ نفر و کل جمعیت ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر می‌باشد. در چند سال آینده

جمعیت این کشور دو برابر می‌شود؟

(۱) ۲۵

(۲) ۷

(۳) ۴۵

(۴) ۳۵

۲۷۳- عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام نوع از آب و هوا در ایران هستند؟

(الف) افزایش بارندگی و کاهش دما

(ب) بارندگی اندک

(ج) تبخیر و تعرق زیاد

(۱) معتدل خزری - گرم و خشک - گرم و مرطوب

(۲) کوهستانی - گرم و شرجی - گرم و خشک

(۳) معتدل خزری - گرم و خشک - کوهستانی

(۴) کوهستانی - گرم و شرجی - گرم و مرطوب

۲۷۴- کدام گزینه تقسیمات کشوری ایران را در سال ۱۳۱۶ به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) ۱۰ استان - ۴۹ شهرستان

(۲) ۲۴ استان - ۲۹ شهرستان

(۳) ۱۲ استان - ۳۹ شهرستان

(۴) ۲۴ استان - ۴۹ شهرستان

۲۷۵- کدام عامل مهم، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی ایران شده است؟

(۱) عرض جغرافیایی ۲۰ تا ۵۰ درجه شمالی

(۲) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران

(۳) وجود خاک خوب آبرفتی در شمال ایران

(۴) عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه شمالی

زوج درس ۳

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۷۶ تا ۲۹۵)

۲۷۶- بخشی از سطح زمین که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد و با بخش‌های مجاور خود متفاوت است، ..... نامیده می‌شود.

(۱) کانون ناحیه

(۲) ناحیه‌بندی

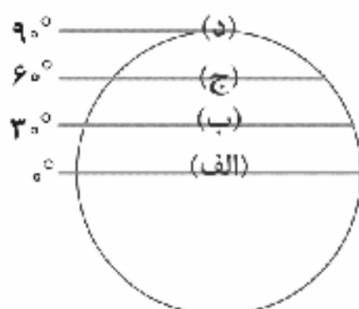
(۳) وحدت‌یابی

(۴) ناحیه

۲۷۷- امروزه تمامی نواحی طبیعی یا انسانی جهان، تحت تأثیر چه عامل مهمی قرار دارند؟

(۱) اتحادیه اقتصادی و اجتماعی (۲) مدیریت نهادهای سیاسی (۳) قلمرو و فضای جغرافیایی (۴) شرکت‌های چندملیتی

۲۷۸- با توجه به شکل زیر، پرتوهای خورشید در کدام مدار زمین، به دلیل مایل تابیدن مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را در برمی‌گیرند؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) ج

(۴) د

۲۷۹- عامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوایی در نواحی مختلف جهان در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) نیروی کوریولیس
 (۲) نیروی سیکلونی و آنتی سیکلونی
 (۳) پراکندگی کانون‌های فشار
 (۴) پراکندگی توده‌های همرفتی

۲۸۰- در نظریه کوپن، کدام نوع از آب و هوا به ترتیب برای «جنگل‌های خزان‌دار» و «جنگل‌های مخروطی سردسیری» مناسب است؟

- (۱) استوایی - بسیار سرد (۲) استوایی - سرد
 (۳) معتدل - سرد (۴) معتدل - بسیار سرد

۲۸۱- کدام عبارت‌ها از خصوصیات موازنه تجاری مثبت هستند؟

- (الف) تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - اجتماعی منطقه‌ای
 (ب) بهبود استانداردهای زندگی و رفاه در کشور خود
 (ج) ارزش صادرات در کشور بیشتر از واردات باشد.
 (د) وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای صادراتی، شدید باشد.

- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ب - د (۴) الف - د

۲۸۲- ..... سرزمین مرتفع و نسبتاً همواری است و از مهم‌ترین اشکال زمین ..... هستند و ۱۰٪ جمعیت جهان در نواحی ..... زندگی می‌کنند.

- (۱) قله - دشت‌ها - کوهستانی (۲) قله - جلگه‌ها - ساحلی
 (۳) فلات - جلگه‌ها - ساحلی (۴) فلات - دشت‌ها - کوهستانی

۲۸۳- در کوهستان‌ها به صورت پیوسته کدام نوع هوازدگی رخ می‌دهد؟

- (۱) یخچالی - شیمیایی (۲) آبی - فیزیکی
 (۳) مکانیکی - شیمیایی (۴) آبی - یخچالی

۲۸۴- کشورهای زیر به ترتیب مربوط به کدام نواحی «مرکز»، «پیرامون» و «نیمه پیرامون» در جهان هستند؟

- (الف) چین (ب) مراکش (ج) ژاپن
 (۱) مرکز - نیمه پیرامون - مرکز
 (۲) نیمه پیرامون - پیرامون - نیمه پیرامون
 (۳) نیمه پیرامون - پیرامون - مرکز
 (۴) مرکز - پیرامون - نیمه پیرامون

۲۸۵- کدام گزینه، جایگاه بیشترین نواحی صنعتی ایالات متحده آمریکا را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) از شمال غربی رشته‌کوه راکی تا ایالت واشنگتن
 (۲) شمال شرق و از کوه‌های آپالاش تا دریاچه‌های پنج‌گانه
 (۳) از رود می‌سی‌سی‌پی در مرکز تا نزدیک اقیانوس اطلس در غرب
 (۴) از شمال غربی رشته‌کوه راکی تا اقیانوس اطلس در غرب

۲۸۶- کدام گزینه از خصوصیات «تپه نامتقارن» در نقشه‌های توپوگرافی است؟

- (۱) فرورفتگی - دره (۲) شیب زیاد - پرتگاه
 (۳) ارتفاع کم - پرتگاه (۴) شیب کم - دره

۲۸۷- وایتکر، جغرافی‌دان ..... در طبقه‌بندی معروف خود به دو عامل ..... و ..... توجه کرده است.

- (۱) طبیعی - دما - بارش (۲) انسانی - فشار - بارش
 (۳) انسانی - دما - بارش (۴) طبیعی - دما - فشار

۲۸۸- کدام عبارت‌ها در رابطه با خصوصیات «نواحی خودمختار» به درستی بیان شده‌اند؟

- (الف) به استان‌ها یا ایالت‌هایی گفته می‌شود که به دلیل شرایط قومی و مذهبی و نظایر آن، از استقلال محدودی برخوردارند.
 (ب) این نواحی در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی هستند.
 (ج) استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور، مربوط به این نواحی است.
 (د) هر کدام نظام حکومتی مستقلی دارند و تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای هستند.

- (۱) الف - ج - د (۲) الف - د (۳) الف - ب - ج (۴) ج - د

۲۸۹- تثبیت تپه‌های ماسه‌ای کنار سواحل چگونه انجام می‌شود؟

- (۱) کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌ها
 (۲) نصب حفاظ‌های عمودی
 (۳) نصب دیواره‌های دریایی در کنار سواحل
 (۴) ایجاد موج‌شکن در کنار سواحل

۲۹۰- از پرسخنگوترین شاخه‌های خانواده زبانی چینی - تبتی، زبان ..... و معروف‌ترین زبان خانواده آفرو - آسیایی ..... و گسترده‌ترین گروه

زبانی دنیا، خانواده زبانی ..... است.

- (۱) ماندارین چینی - انگلیسی - چینی و تبتی
 (۲) ماندارین چینی - عربی - هند و اروپایی
 (۳) انگلیسی - ماندارین چینی - هند و اروپایی
 (۴) انگلیسی - عربی - چینی و تبتی

۲۹۱- کدام گزینه، تعریف «آب‌های داخلی» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) آب‌های پشت خط مبنا (به طرف ساحل)
 (۲) پایین‌ترین حد جزر در دریا
 (۳) از خط مبنا به سمت دریا تا حدود ۱۸۸ مایل دریایی
 (۴) از ۱ متری تا ۲۰۰ متری عمق دریا

۲۹۲- در کدام قسمت قاره آفریقا، شمار پیروان مسیحیت بیشتر است؟

- (۱) شمال غرب - جنوب شرق (۲) مرکز - جنوب (۳) شمال - جنوب (۴) جنوب شرق - شمال شرق

۲۹۳- کدام گزینه، ارکان بنیادی یک کشور را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) وسعت - ملت - منابع اقتصادی (۲) حاکمیت - نظام سیاسی (۳) منابع اقتصادی - حاکمیت - نظام سیاسی (۴) سرزمین - جمعیت - نظام سیاسی

۲۹۴- ورزش «هاکی» از کدام کشور به کشور ایالات متحده آمریکا انتقال یافته است؟

- (۱) مکزیک (۲) کانادا (۳) انگلستان (۴) آلاسکا

۲۹۵- موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام نواحی سیاسی مختلف در جهان هستند؟

- (الف) دماوند (ب) ایران (ج) اتحادیه اروپا
(۱) ملی - فروملی - فراملی (۲) فروملی - ملی - فراملی
(۳) ملی - فراملی - فروملی (۴) ملی - ویژه - فروملی

DriQ.com

جامعه‌شناسی (۱)

۲۹۶- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) آرمان اجتماعی تحقق تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد و خانواده است.
(ب) فرهنگ اساطیری محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است و مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.
(ج) جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های کلان خود متنوع‌اند و مسیر واحدی را طی نمی‌کنند.
(د) کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی نیستند.
- (۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۲۹۷- هر عبارت به ترتیب پیامد، تعریف و علت کدام گزینه است؟

- خرید نفت از کشورهای نفت‌خیز به ارزان‌ترین قیمت ممکن از سوی کشورهای توسعه‌یافته
- مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.
- رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا

- (۱) مفقود بودن بُعد ذهنی نفت - لایه‌های جهان اجتماعی - گسترش عقلانیت ذاتی
(۲) اهمیت بسیار بُعد عینی نفت به عنوان سرمایه - پدیده اجتماعی - رهایی از قفس خودساخته‌ای که همه ابعاد وجود انسان را احاطه کرده است.
(۳) مفقود بودن بُعد ذهنی نفت - نهاد اجتماعی - تنگ شدن عرصه بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی
(۴) در جهان اجتماعی، بُعد ذهنی پدیده‌ها اهمیت بسیاری دارد - نهاد اجتماعی - گسترش عقلانیت ابزاری

۲۹۸- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

پدیده‌های تکوینی	(د)	فرصت‌ها و محدودیت‌ها	(ب)
(الف)	از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیرند.	(ج)	پاسخ سلام فرد سلام‌کننده

- حقایق

- پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند.
- پیامد ارادی

- به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.

- (۱) د - الف - ب - ج (۲) ج - الف - د - ب (۳) د - ج - الف - ب (۴) د - ب - ج - الف

۲۹۹- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی» و «حق و باطل بودن آن‌ها» نادرست و درست است؟

- (۱) حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه دیگر متفاوت است - حق و باطل بودن پدیده‌های اجتماعی را با روش‌ها و علوم تجربی می‌توان شناخت، علوم مبتنی بر حس و تجربه دو ابزار مهم برای شناخت آن‌هاست.
(۲) آرمان و واقعیت در مکان‌ها و زمان‌های مختلف جابه‌جا و دچار تغییر نمی‌شوند و مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی‌اند - استکبار و غلبه بر دیگر جوامع، پول‌پرستی و شرک از عقاید و ارزش‌های باطل‌اند. باطل بودن این عقاید و ارزش‌ها با نوع مواجهه مردم تعیین می‌شوند.
(۳) قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی مستقل از یکدیگرند، پدیده‌ای می‌تواند در یک جهان اجتماعی در قلمرو آرمانی قرار گیرد و در جهان اجتماعی دیگری در قلمرو واقعی قرار داشته باشد - حق و باطل مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی‌اند.
(۴) آرمان و واقعیت خود ثابت‌اند و از جهت نوع مواجهه جوامع مختلف با آن‌ها تغییر می‌کنند - حق و باطل براساس توحه یا بی‌توجهی، آگاهی یا جهل مردم جهان‌های اجتماعی تعیین می‌شوند.

۳۰۰- به ترتیب هر عبارت مصداق چیست؟

- در ارزش‌ها متبلور است.
- به مثابه گفت‌وگو است.
- اجزای جهان اجتماعی‌اند.
- نوع نظم موجودات زنده

- ۱) واقعیت جهان اجتماعی - زندگی انسانی - لایه‌های عمیق - اعتباری
- ۲) آرمان جهان اجتماعی - زندگی اجتماعی - نهادهای اجتماعی - اعتباری
- ۳) واقعیت جهان اجتماعی - جهان اجتماعی - لایه‌های سطحی - تکوینی
- ۴) آرمان جهان اجتماعی - زندگی اجتماعی - پدیده‌های اجتماعی - تکوینی

۳۰۱- به ترتیب عبارت‌های زیر ویژگی کدام نوع جهان یا فرهنگ هستند؟

- عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی معتبر نمی‌داند.
- جهان دیگر را در محدوده منافی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، می‌پذیرد.
- به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است.
- بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.

- ۱) جهان متحد - جهان دنیوی - جهان دنیوی - جهان اجتماعی
- ۲) جهان تکوینی - جهان اعتباری - جهان معنوی - جهان اجتماعی
- ۳) جهان متحد - فرهنگ سکولار - جهان اساطیری - جهان اجتماعی
- ۴) جهان غرب - فرهنگ سکولار - جهان دنیوی - جهان تکوینی

۳۰۲- مصداق عبارت‌های «اشتراک رعایت حیا و ورزش کردن»، «پاکیزه شدن دست و صورت با وضو گرفتن»، «خلق آثار هنری» و «بُعد معنایی و

ذهنی بیشتر» را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- ۱) قواعد اجتماعی - پیامد طبیعی - درونی‌سازی - راه رفتن
- ۲) کنش اجتماعی - پیامد غیرارادی - برون‌سازی - عقاید
- ۳) پدیده اجتماعی - پیامد غیرارادی - درونی‌سازی - ساختمان اداری
- ۴) کنش اجتماعی - پیامد ارادی - برون‌سازی - ارزش اجتماعی

۳۰۳- کدام گزینه پاسخ سوالات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- چرا بسته شدن چشم در مواقع خطر کنش محسوب نمی‌شود؟

- حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی چگونه شناسایی می‌شود؟

- وضع قواعد خاص برای مقابله با زلزله و خشکسالی نشانه چیست؟

۱) فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود - براساس علوم اجتماعی، اگر به معنای ابزاری آن محدود نشود - ارتباط پدیده‌های طبیعی با زندگی انسان

۲) کنش انسان به اراده انسان وابسته است - با علم متناسب با همان لایه - ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی

۳) با توجه به معنادار بودن کنش انسان - براساس تمایلات افراد و گروه‌های خاص - فرار گرفتن پدیده‌های بیرون جهان اجتماعی در گستره جهان اجتماعی

۴) تا اراده و خواست انسان نیابد، انجام نمی‌شود - با علوم تجربی که توان دآوری درباره عقاید و ارزش‌ها را نیز دارد - ورود موجودات طبیعی به جهان اجتماعی و تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان

۳۰۴- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «نمودار طولی» و «انواع تغییرات جهان اجتماعی»، نادرست و درست است؟

۱) تفاوت میان جهان‌های اجتماعی همانند تفاوت انواع موجودات زنده است - نسل‌ها در پی هم می‌آیند و می‌روند و انقلاب‌ها رخ می‌دهند، با هر یک از این تغییرات، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد.

۲) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و در یک خط قرار می‌گیرند، بعضی از آن‌ها در این مسیر پیشرفته‌ترند - تفاوت‌هایی که به آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازمی‌گردد، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی متفاوتی تبدیل می‌کنند.

۳) در این رویکرد، جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند - تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی باشد، درون یک جهان اجتماعی رخ می‌دهد.

۴) عده‌ای از اندیشمندان معتقدند که جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند - در یک جهان اجتماعی درآمد ملی تغییر می‌کند و زبان متحول می‌شود، ولی جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند.

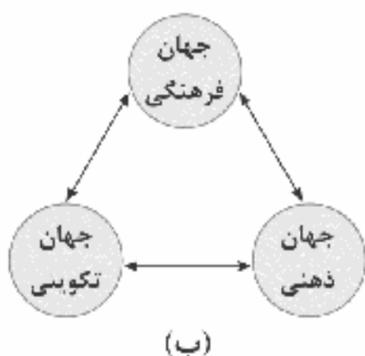
۳۰۵- هر عبارت به ترتیب نتیجه چیست؟

- تغییر مرز میان قلمرو واقعی و قلمرو آرمانی جهان اجتماعی
- تداوم جهان اجتماعی
- به عهده گرفتن نقش‌های اجتماعی
- همانندی پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی

- (۱) کنش مردم - آگاهی مشترک - راه‌یابی به جهان اجتماعی - در نظر گرفتن تفاوت‌ها و شباهت‌های میان پدیده‌ها
- (۲) عمل مردم - انتقال فرهنگ - پذیرش عضویت جهان اجتماعی - ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌ها برای زندگی
- (۳) نگرش مردم - مشارکت افراد - شناخت قواعد جهان اجتماعی - استقلال پدیده‌های اجتماعی
- (۴) عمل مردم - کنش‌های اعضای جهان اجتماعی - شناسایی انتظارات و وظایف - برونی‌سازی پدیده‌های طبیعی

جامعه‌شناسی (۲)

۳۰۶- کدام گزینه به ترتیب با نمودارهای «الف» و «ب» مرتبط است؟

- (۱) نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند - جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و مهم‌تر از جهان‌های دیگر است.
- (۲) جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و اهمیت چندانی ندارند - ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- (۳) ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است - جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.
- (۴) جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند - جهان‌های ذهنی و تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

۳۰۷- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

مدینه فاسقه	فرهنگ جبرگرا	(ج)	(الف)
(د)	(ب)	قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها اهمیت بسیاری دارد.	پاسخ به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر

- فرهنگ جهانی

- زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

- عقلانیت

- جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن‌ها حق

باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و هم‌سو با حق نباشد.

- (۱) الف - د - ب - ج (۲) ج - ب - الف - د (۳) ج - الف - د - ب (۴) ج - د - الف - ب

۳۰۸- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) کشور استعمارگر در استعمار فرانو، با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.
- (ب) روشنگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است.
- (ج) اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار در جامعه جهانی ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعه جهانی با چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی مواجه خواهد شد.
- (د) با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی فراهم آمد.

- (۱) ص - غ - ص - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - غ

۳۰۹- هر عبارت به ترتیب پیامد، مفهوم یا موضوع و علت کدام گزینه است؟

- مخدوش شدن وحدت امت اسلامی

- راه شناخت حقیقت و موانع شناخت آن را معرفی می‌کند.

- تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی

(۱) تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب - سکولاریسم - عدم وجود منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود

(۲) عدم حمایت مردمی که در دامن فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند - روشنگری در معنای خاص - مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی

(۳) فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی - روشنگری - مقابله در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی

(۴) استفاده از مکاتب و روش‌های غربی - روشنگری - تضعیف سازوکارهای دموکراسی

۳۱۰- هر عبارت به ترتیب مصداق چیست؟

- تغییر نقش کشورها و دولت‌های آن‌ها در جهان

- ابزاری برای تخریب جامعه جهانی پیشین و ساختن جامعه جهانی جدید

- مسیحیت با قبول آن از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

- اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

(۱) جهانی شدن - فراماسونری - تثلیث - دئیسم

(۲) نیمه‌استعماری - کنت‌ها و لردها - سکولاریسم - اومانیسم

(۳) جهانی شدن - مبلغان مذهبی - تثلیث - اومانیسم

(۴) جهانی‌سازی - فراماسونری - فلسفه‌های روشنگری - دئیسم

۳۱۱- کدام گزینه فرآیند پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت را از مراحل تکوین نظام نوین جهانی به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) جایگاه بالاتر دولتمردان نسبت به بازرگانان ← انتقال ثروت از بازرگانان به دولت‌ها ← نیاز بازرگانان برای افزایش تجارت و سود به حمایت

دولت‌ها و ناوگان نظامی ← نیاز دولت‌ها به سرمایه بازرگانان برای افزایش قدرت ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← پیوند قدرت با ثروت و

تجارت ← انباشت ثروت با عنصر صنعت

(۲) رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه برتر بازرگانان

نسبت به زمین‌داران ← نیاز دولت‌ها به سرمایه و پول بازرگانان برای افزایش قدرت ← نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولتمردان برای تجارت و

سود ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت ← سرعت بخشیدن به انباشت ثروت با صنعت

(۳) نیاز کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف ← از بین بردن مقاومت فرهنگی اقوامی که سلطه غرب را تحمل نمی‌کردند ←

استفاده از مبلغان مذهبی و فراماسونرها ← اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی ← تأثیر بر نخبگان سیاسی ← پیوند قدرت با ثروت و

تجارت ← سرعت بخشیدن به انباشت ثروت

(۴) رشد تجارت و برده‌داری ← انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← جایگاه بالاتر

زمین‌داران نسبت به بازرگانان ← نیاز دولت‌ها به پول بازرگانان برای افزایش تجارت و سود ← نیاز بازرگانان به حمایت ناوگان نظامی دولتمردان برای

افزایش قدرت ← انباشت ثروت با عنصر صنعت

۳۱۲- کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟ (به ترتیب)

- علت شکل‌گیری پیمان‌هایی مانند سازمان کنفرانس اسلامی و اتحادیه عرب چیست؟

- علت بازگشت فرهنگ غرب به فرهنگ یونان و روم باستان در دوره رنسانس چه بود؟

- پیامد گسترش فلسفه‌های روشنگری چیست؟

(۱) ایجاد نظامی نوین که تجارت و تولید بین‌الملل آن را به پیش می‌راند - برستش خداوندگاران متکثر - سرایت سکولاریسم از هنجارها و نمادها به

عقاید و ارزش‌ها

(۲) مقابله با چالش و نهادهایی که ابعاد اقتصادی و سیاسی جهانی شدن پدید می‌آورد - بازگشت به تفسیر توحیدی از عالم - تسخیر کردن لایه‌های

سطحی فرهنگ غرب با اندیشه‌های سکولار

(۳) حفظ منافع کشورهای عضو از طریق سازمان‌های بین‌المللی و مخدوش ساختن استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف - حذف پوتش

دینی - شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب

(۴) مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی - بسط و گسترش ابعاد دنیوی فرهنگ غرب - تسری

سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق

۳۱۳- کدام گزینه به ترتیب تحولات زمان‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- طی قرن بیستم

- قرن پانزدهم

- قرن هفدهم و هجدهم

- قرن نوزدهم

- (۱) آغاز جهان‌گشایی و امپراتوری - برپایی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت - افزایش تصرفات اروپاییان - ظهور استعمار نو
(۲) شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره - موفقیت‌های استعمار - ظهور استعمار نو - بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت
(۳) ایجاد بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخی - اوج استعمار - آغاز استعمار - افزایش تصرفات اروپاییان
(۴) ظهور استعمار نو - آغاز استعمار - بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت - اوج استعمار

۳۱۴- کدام یک از گزینه‌ها موضوعات مرتبط با عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- رسانه‌ها و فناوری اطلاعات

- صهیونیسم و سرمایه‌داری

- دانسته‌ها و تجربه‌ها و خلیات ویژه انسان‌ها

- توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی

(۱) ابزار استعمار فرانو - فرهنگ سلطه - جهان ذهنی - سکولاریسم پنهان

(۲) هدف استعمار فرانو - تجمع قدرت رسانه - جهان اجتماعی - اومانیزم

(۳) ابزار استعمار فرانو - امپریالیسم - جهان فرهنگی - روشنگری خاص

(۴) امپراتوری فرهنگی - فرهنگ سلطه - جهان فردی - سکولاریسم آشکار

۳۱۵- هر عبارت به ترتیب به کدام گروه‌ها، جریان‌های سیاسی و تفکرات نظریه‌پردازان اشاره دارد؟

- شعارهای آن‌ها علاوه بر مخالفت با نظام اشرافی، هویتی ضددینی داشت.

- حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا به وجود آمدند.

- انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران را تنها راه‌هایی از نظام سرمایه‌داری می‌دانست.

- آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد.

(۱) سازمان‌های ماسونی - فئودالیسم - تفکر مارکس - دولت، ملت‌ها

(۲) پروتستانتیسم - لیبرالیسم - فئودالیسم - تفکر مارکس

(۳) فراماسونری‌ها - دولت، ملت‌ها - تفکر مارکس - لیبرالیسم

(۴) فئودالیسم - دولت، ملت‌ها - تفکر مارکس - آناپتیست‌ها

DriQ.com

سایت کنکور

فلسفه و منطق

منطق

Konkur.in

۳۱۶- کدام یک از موارد زیر می‌تواند مقدمه یک استدلال باشد؟

(۱) اگر تو فارغی از حال دوستان یارا

(۲) با تا قدر یک‌دیگر بدانیم

(۳) مگذران روز سلامت به ملامت

(۴) پرده‌دار حریم حرمت اوست

۳۱۷- «پیش از پرداختن به مبحث تعریف» و «قبل از ورود به مبحث استدلال» به ترتیب آشنایی با ..... و ..... لازم است.

(۱) تصور - الفاظ (۲) الفاظ - قضایا (۳) قضایا - مفاهیم (۴) تصدیق - قضایا

۳۱۸- مناسب‌ترین پاسخ به این سؤال که «چرا صرفاً با دانستن منطق نمی‌توان از خطاهای ذهنی جلوگیری کرد؟» کدام است؟ زیرا .....

(۱) خواندن دستورالعمل‌های نظری منطق بدون تمرین و کاربرد آن ممکن نیست.

(۲) منطق علمی کاربردی است و به کارگیری آن باعث بدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود.

(۳) ذهن انسان گاهاً در معرض خطا قرار دارد، بنابراین چه بسا تمرین و ممارست لازم است.

(۴) هر انسانی ممکن است که دچار خطاهای ذهنی عمدی و یا غیرعمدی شود.

۳۱۹- در کدام یک از گزینه‌های زیر دلالت التزامی به کار نرفته است؟

(۱) باز امشب ای ستاره تابان نیامدی

(۲) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

(۳) ای بخارا شاد باش و دیر زی

(۴) بهر مردی چون تو دانا و حکیم

۳۲۰- کدام گزینه می‌تواند منجر به مغالطه ایهام در عبارات (مرجع ضمیر) شود؟

- ۱) آقای کریمی دوست بیست ساله من است.
- ۲) خانه‌هایشان بلند و همت پست، یا رب این هر دو را برابر کن.
- ۳) بهار فصل زیبایی است / بهار شاعر بزرگی است
- ۴) آن‌ها از ما چند عکس گرفتند.

۳۲۱- میان مفاهیم به کار رفته در عبارت زیر، کدام نسبت یا نسبت‌های چهارگانه را می‌توان برقرار کرد؟

«امروز با بعضی از دانش‌آموزان پسر و دختر درباره منطق صحبت کردم.»

- ۱) عموم و خصوص من‌وجه - تباین
- ۲) فقط عموم و خصوص من‌وجه
- ۳) عموم و خصوص من‌وجه - تساوی
- ۴) عموم و خصوص مطلق - تباین

۳۲۲- رابطه «طولی» و «عرضی» مفاهیم در یک طبقه‌بندی درست، به ترتیب رابطه ..... و ..... است و مثال‌های آن به ترتیب ..... و ..... می‌باشد.

- ۱) عموم و خصوص مطلق - تباین - انسان و پزشک - دانشجو و باسواد
- ۲) تباین - عموم و خصوص مطلق - انسان و غیرانسان - دانشجو و دانشجوی فلسفه
- ۳) تباین - عموم و خصوص من‌وجه - گوشی سامسونگ و غیرگوشی سامسونگ - مشکلی و گوشی سامسونگ
- ۴) عموم و خصوص مطلق - تباین - گوشی و گوشی سامسونگ - گوشی سامسونگ و باطری گوشی سامسونگ

۳۲۳- کدام یک از تعاریف زیر، مفهوم مجهول را بهتر معرفی کرده است؟

- ۱) سیب: درختی از تیره گل سرخیان دارای برگ‌های بیضی و میوه‌ای خوشمزه.
- ۲) انسان: بشر - حیوان متفکری که می‌تواند موفق شود.
- ۳) تصور: مفهوم - یکی از حیطه‌های دانش انسان بدون حکم و قضاوت در آن، مانند انسان.
- ۴) مسیحی: پیروان حضرت عیسی که در تعداد زیادی از کشورها پراکنده‌اند، مانند کاتولیک، پروتستان و ارتدوکس.

۳۲۴- به ترتیب در هر یک از تعاریف زیر، کدام یک از شرایط تعریف رعایت نشده است؟

- مادر: فرشته محبت

- علم: مجموع تصدیقات معلوم

- استقرای تمثیلی: استدلالی با حمایت نسبی مقدمات از نتیجه و دارای نتیجه‌ای احتمالی

- ۱) واضح نیست - جامع نیست - مانع نیست
- ۲) جامع نیست - مانع نیست - واضح نیست
- ۳) دوری است - جامع نیست - مانع نیست
- ۴) واضح نیست - مانع نیست - جامع نیست

۳۲۵- کدام گزینه درباره استدلال استقرای تعمیمی درست است؟

- ۱) از نظر قوت و ضعف در سطوح مختلفی هستند و استنتاج جزئی از کلی است.
- ۲) ضعیف و قوی بودن آن براساس میزان حمایتی است که نتیجه از مقدمات انجام می‌دهد.
- ۳) اگر نمونه‌ها متفاوت و تصادفی باشند، استدلال استقرایی تعمیمی قوی شکل می‌گیرد.
- ۴) در علوم تجربی و علمی که با آمار سر و کار دارند، به کار می‌رود و استنتاج کلی از جزئی است.

فلسفه یازدهم

۳۲۶- کدام عبارت درست نیست؟

- ۱) یکی از ابعاد تفکری انسان، تفکر فلسفی است.
- ۲) تمایز اصلی دانش فلسفه با دانش‌های دیگر، تمایز موضوعی است.
- ۳) هر قضیه پیچیده‌ای لزوماً یک قضیه فلسفی است.
- ۴) کسانی که تفکر فلسفی را جدی نمی‌گیرند، به تعبیر ملاصدرا در فطرت اول به سر می‌برند.

۳۲۷- سؤال ..... را ..... از طریق تجربه پاسخ داد؛ زیرا .....

- ۱) آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟ - می‌توان - درباره کل هستی سؤال می‌کند و یک سؤال بنیادین است.
- ۲) پیر شدن سلول‌ها در اثر کدام عامل شیمیایی است؟ - نمی‌توان - پیر شدن سلول‌ها در ظرف تجربه و آزمایش قرار نمی‌گیرد.
- ۳) آیا زیبایی حقیقت دارد یا ساخته ذهن ماست؟ - می‌توان - کل حقیقت زیبایی در ظرف تجربه و آزمایش می‌تواند قرار بگیرد.
- ۴) آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟ - نمی‌توان - درباره کل هستی سؤال می‌کند و یک سؤال بنیادین است.

۳۲۸- کدام بیان در مورد فلسفه‌های مضاف درست نیست؟

- ۱) شاخه‌ای از فلسفه است که به مسائل بنیادی بخش خاصی از وجود می‌پردازد.
- ۲) فلسفه‌های مضاف، خود‌گویای آن هستند که «فلسفه» ارتباط اساسی با دیگر علوم دارد.
- ۳) هر فلسفه مضافی، می‌تواند به صاحبان آن فلسفه در آن رشته علمی خاص، جهت‌گیری خاصی دهد.
- ۴) میان هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی هر فیلسوف با فلسفه مضاف او رابطه‌ای وجود ندارد.

۳۲۹- کدام مورد در توضیح دیدگاه اصالت جامعه مناسب‌تر است؟

- ۱) روح جمعی همواره توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر جامعه را دارد.
- ۲) اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های افراد یک جامعه، ضرورتاً تابع شرایط اجتماعی آنان نیست.
- ۳) می‌توان همواره مدعی بود که افراد یک جامعه، نقش و هویت مستقلی ندارند.
- ۴) افراد جامعه تحت تأثیر عوامل اجتماعی، قدرت اختیار و تصمیم‌گیری خود را از دست نمی‌دهند.

۳۳۰- با توجه به عقیده افلاطون، چه چیزی را می‌توان به زندانی در بند تشبیه کرد؟

- ۱) ماندن در نادانی و عدم درک حقیقت
- ۲) سرگرم شدن به بحث‌های انتزاعی
- ۳) بی‌زاری از تغییر و تحول و قناعت به وضع موجود
- ۴) گذر از یک وضع عادی و رسیدن به حقیقت برتر

۳۳۱- با توجه به عبارت «فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.» کدام مطلب را نمی‌توان برداشت کرد؟

- ۱) سبک زندگی هر کس با فهم فلسفی وی از جهان و انسان گره خورده است.
- ۲) باورهایی که فلسفه هر کس را می‌سازند، لزوماً در انتخاب اهداف، نقش تعیین‌کننده ندارند.
- ۳) می‌توان میان تصمیم‌های مهم افراد یا دیدگاه‌های فلسفی آن‌ها ارتباطی یافت.
- ۴) ریشه‌های تفاوت در سبک‌های زندگی افراد به فهم فلسفی عمیق آن افراد برمی‌گردد.

۳۳۲- تالس ..... دیگر اندیشمندان یونانی زمان خود به دنبال یافتن ..... و اگر ماده اولیه جهان را آب قرار داده، بدان جهت بوده که .....

- ۱) برخلاف - مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها نبود - می‌دید وقتی آب به صورت باران می‌آید، گیاهان از زمین می‌رویند.
- ۲) مانند - مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بود - آب علامت حیات و سریان آن در موجودات بوده است.
- ۳) مانند - مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها نبود - می‌دید وقتی آب به صورت باران می‌آید، گیاهان از زمین می‌رویند.
- ۴) برخلاف - مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بود - آب علامت حیات و سریان آن در موجودات بوده است.

۳۳۳- کدام مورد بیانگر اصلی‌ترین وجه اختلاف اندیشه پارمنیدس با اندیشه هراکلیتوس است؟

- ۱) پذیرفتن حقیقت واحد و ثابت و جاودان بودن هستی
- ۲) نفی توهم واقعیت تغییرپذیر اما در عین حال جاودان و فناپذیر
- ۳) انکار واقعیت متعلق به مرتبه ظاهری و باطنی هستی
- ۴) توهم تلقی کردن حقیقت واحد و ثابت و جاودان بودن هستی

۳۳۴- کدام مورد عبارت را به درستی کامل می‌کند؟

«کسی که در جهل ..... به سر می‌برد، نمی‌تواند به ..... دست یابد؛ بنابراین چنین کسی .....»

- ۱) ساده - یقین و رستگاری - می‌داند که نمی‌داند و در پی کسب دانایی است.
- ۲) مرکب - حقیقت و واقعیت - نمی‌داند که نمی‌داند و در پی کسب دانایی هم نیست.
- ۳) مرکب - یقین و رستگاری - می‌داند که نمی‌داند و در پی کسب دانایی است.
- ۴) ساده - حقیقت و واقعیت - نمی‌داند که نمی‌داند و در پی کسب دانایی هم نیست.

۳۳۵- با تأمل در سخنان سقراط در دادگاه، کدام مطلب را نمی‌توان استنتاج کرد؟

- ۱) سقراط اموری مانند خورشید و ماه را خدای جهان نمی‌دانست و حقیقتاً به خدا اعتقاد داشت.
- ۲) سرورش از جانب خداوند برای سقراط پیام‌هایی می‌آورد تا او آن‌ها را با مردم در میان بگذارد.
- ۳) سقراط دانایی را در اقرار به نادانی می‌دانست و می‌گفت که فقط مدعیان دانش از دانش واقعی برخوردارند.
- ۴) سقراط از مرگ در صورت رهایی از مدعیانی که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند، به عنوان یک نعمت نام می‌برد.

DriQ.com

روان‌شناسی

۳۳۶- محمد در هنگام آزمون شفاهی درس ادبیات، شعر را به این صورت می‌خواند که «ز دانش دل پیر برنا بود / توانا بود هر که دانا بود»، علت این امر کدام است؟

(۱) اثر گذشت زمان کنترل نشده است.

(۲) اثر تداخل را کنترل کرده اما مرور کارآمد نداشته است.

(۳) یادگیری، سطحی بوده و در نتیجه تداخل اطلاعات صورت گرفته است.

(۴) فاصله مرور مطالب بیشتر از هفت ساعت بوده است و فراموشی رخ داده است.

۳۳۷- عبارت «یافتن عوامل مؤثر در خوش‌بینی تحصیلی» مربوط به کدام هدف روان‌شناسان است؟

(۱) پیش‌بینی

(۲) تبیین

(۳) کنترل

(۴) توصیف

۳۳۸- «رضا دانش‌آموز کلاس اول دبستان در هجی کردن کلمات مشکل دارد»، «سمانه از خود رفتارهای مردانه‌ای بروز می‌دهد» و «سامان به مسائل اخلاقی پیش‌آمده در تیم ورزشی خود، واکنش مؤثری نشان نمی‌دهد»، به ترتیب هریک از این افراد در کدام حیطة از رشد، دچار مشکل هستند؟

(۱) شناختی - جسمانی - اخلاقی (۲) هیجانی - اجتماعی - اخلاقی (۳) شناختی - اجتماعی - شناختی (۴) هیجانی - جسمانی - شناختی

۳۳۹- در یک آزمایش از محدثه خواسته می‌شود که با شنیدن صدای پرندگان دست راست خود را بالا بیاورد، اگر صدای اسب پخش شود و محدثه دست راست خود را بالا نیاورد، کدام حالت زیر اتفاق افتاده است؟

(۱) هشدار کاذب

(۲) اصابت

(۳) از دست دادن محرک هدف

(۴) رد درست

۳۴۰- سؤال مربوط به اولین مرحله شناخت پایه کدام است؟

(۱) دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب می‌کنیم؟

(۲) محرک‌های محیط را چگونه حس می‌کنیم؟

(۳) دریافت‌های حسی انتخاب‌شده را چگونه تفسیر می‌کنیم؟

(۴) اطلاعات تفسیرشده را در کجا نگهداری می‌کنیم؟

۳۴۱- عبارت بیان‌شده در کدام گزینه صحیح است؟

(۱) حافظه کاذب مربوط به خطای حذف کردن است.

(۲) آزمایش اینگهوس پیرامون اثر تداخل صورت گرفته است.

(۳) طبق نمودار فراموشی، درصد صرفه‌جویی با گذشت زمان، سیر صعودی دارد.

(۴) عمدتاً با کلمه «قناری»، واژه «حیوان» دیرتر از «پرواز کردن» به یاد آورده می‌شود.

۳۴۲- مطابق با نظر اسلام، کدام گزینه زیر از نظر دوره سنی با بقیه متفاوت است؟

(۱) پدر مجتبی، محدودیتی برای بازی او قائل نیست.

(۲) خانم سعیدی، سعی در ارتقای عواطف مثبت فرزندش دارد.

(۳) مادر مهرناز نظر او را در مورد امور مهم خانه جویا می‌شود.

(۴) برادر سارا سعی می‌کند الگوی مناسبی برای او باشد و از وی توقع فرمان‌برداری ندارد.

۳۴۳- پردازش به کار رفته در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) سپیده از بین دو لیوان بلند و کوتاه حاوی آب‌میوه با مقدار مساوی، آب‌میوه لیوان بلند را انتخاب می‌کند.

(۲) شیرین حمله «من از در خانه وارد شدم» را با دو «از» می‌خواند.

(۳) محسن لباسی را باکیفیت می‌داند که رنگ روشنی داشته باشد.

(۴) احسان مواد غذایی را با توجه به مبلغی که باید برای آن‌ها پرداخت کند، می‌خرد.

۳۴۴- تحول اخلاقی و ارزشی در کدام دامنه سنی زیر، بیش از هر دوره دیگری است؟

(۱) ۷ تا ۱۲ سالگی

(۲) ۱۲ تا ۲۰ سالگی

(۳) ۲۰ تا ۴۰ سالگی

(۴) ۸ تا ۱۴ سالگی

۳۴۵- کدام حافظه زیر، نشان‌دهنده این موضوع است که میزان استفاده از اطلاعات، تعیین‌کننده در دسترس بودن یا عدم دسترسی به آن اطلاعات است؟

(۱) بلندمدت

(۲) کاری

(۳) حسی

(۴) کوتاه‌مدت

۳۴۶- بازیابی کدام جفت از واژگان زیر، خطای کم‌تری دارد و علت آن چیست؟

(۱) قرمز / خودکار - دارای نشانه بیرونی است.

(۲) سبزی / آش - دارای نشانه بیرونی است.

(۳) پنجره / روز - دارای نشانه درونی است.

(۴) کلاه / کاموا - دارای نشانه درونی است.

۳۴۷- اگر افراد در شرایطی مجبور شوند که تکالیفی را به صورت همزمان انجام دهند، در کدام مورد زیر، کاهش اثر منفی ناشی از تقسیم توجه بیشتر است؟

- ۱) فردی که به هنگام رانندگی با تلفن همراه خود صحبت می‌کند.
- ۲) آهنگ‌سازی که در هنگام ساختن موسیقی مورد نظر خود، سازی می‌زند.
- ۳) روان‌شناسی مبتدی که در هنگام کار متاوره، از مراجع خود آزمون روان‌شناختی می‌گیرد.
- ۴) جراحی که در هنگام عمل قلب باز، به سؤال پزشکی دشوار یکی از دانشجویان خود پاسخ می‌دهد.

۳۴۸- کدام عبارت زیر صحیح است؟

- ۱) یروانه و پدram نمی‌توانند دوقلوهای ناهمسان باشند.
- ۲) رشد در دوره کودکی از زمان تشکیل نطفه تا ۱۱ - ۱۲ سالگی است.
- ۳) ایستادن مستقل در حدود دامنه سنی ۱۱ تا ۱۴ ماهگی اتفاق می‌افتد.
- ۴) کودکی دوم مقارن است با صفت «آقا و سرور» از نظر اسلام.

۳۴۹- کدام گزینه زیر، از نظر نوع فعالیت موجود زنده با بقیه متفاوت است؟

- ۱) مهاجرت دسته‌جمعی پرندگان
  - ۲) خوردن و آشامیدن
  - ۳) دنبال کردن حرکت عقربه ساعت با چشم
  - ۴) قضاوت در مورد مسائل اخلاقی
- ۳۵۰- این موضوع که افراد هر روز برای مقابله با کرونا آمادگی لازم را دارند، اما بعد از مدتی خسته می‌شوند و نکات بهداشتی را جدی نمی‌گیرند، نشان‌دهنده کاهش کدام مفهوم زیر در آنها است؟

- ۱) گوش به زنگی
- ۲) جست‌وجو
- ۳) آماده‌سازی
- ۴) ردیابی درست علامت

نظرسنجی وبسایت گاج مارکت

دانش آموز گرامی؛

لطفاً بعد از پایان آزمون به سوالات ۱ تا ۵ در قسمت نظرسنجی با دقت پاسخ دهید.

۱- تا چه اندازه با فروشگاه اینترنتی گاج مارکت آشنا هستید؟

(۱) نمی‌شناسم (۲) تا حدودی آشنایی دارم

(۳) عضو سایت هستم و خرید انجام نداده‌ام (۴) عضو سایت هستم و خرید انجام داده‌ام

۲- تنوع و کیفیت محصولات و کالاهای فروشگاه اینترنتی گاج مارکت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) کم و بدون کیفیت (۲) زیاد و بدون کیفیت (۳) کم و باکیفیت (۴) زیاد و باکیفیت

۳- پشتیبانی و خدمت مشتریان فروشگاه اینترنتی گاج مارکت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

۴- در مقایسه با سایر رقبا ما را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

۵- عملکرد کلی فروشگاه اینترنتی گاج مارکت از نظر شما چگونه است؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۵

جمعه ۹۹/۱۱/۱۰

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۲۴۵ دقیقه

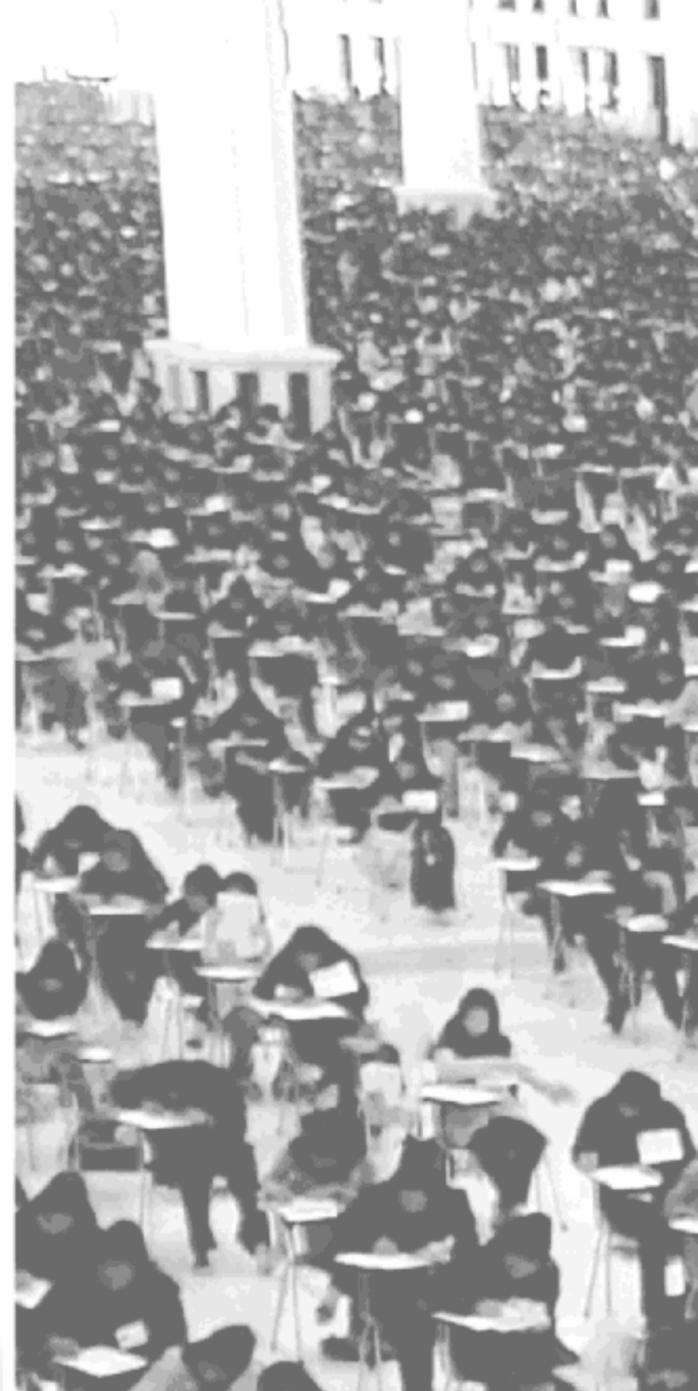
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۶۵

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سزالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۲۵	۱۰۱	۱۲۵	۳۰ دقیقه
		۲۵	۱۲۶	۱۵۰	
۶	اقتصاد	۱۵	۱۵۱	۱۶۵	۱۵ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
		۲۰	۱۸۶	۲۰۵	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۲۰۶	۲۱۵	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۲۰ دقیقه
		۲۰	۲۳۶	۲۵۵	
۱۰	جغرافیا	۲۰	۲۵۶	۲۷۵	۲۰ دقیقه
		۲۰	۲۷۶	۲۹۵	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۹۶	۳۰۵	۲۰ دقیقه
		۱۰	۳۰۶	۳۱۵	
۱۲	منطق	۱۰	۳۱۶	۳۲۵	۲۰ دقیقه
		۱۰	۳۲۶	۳۳۵	
۱۳	روان‌شناسی	۱۵	۳۳۶	۳۵۰	۱۵ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

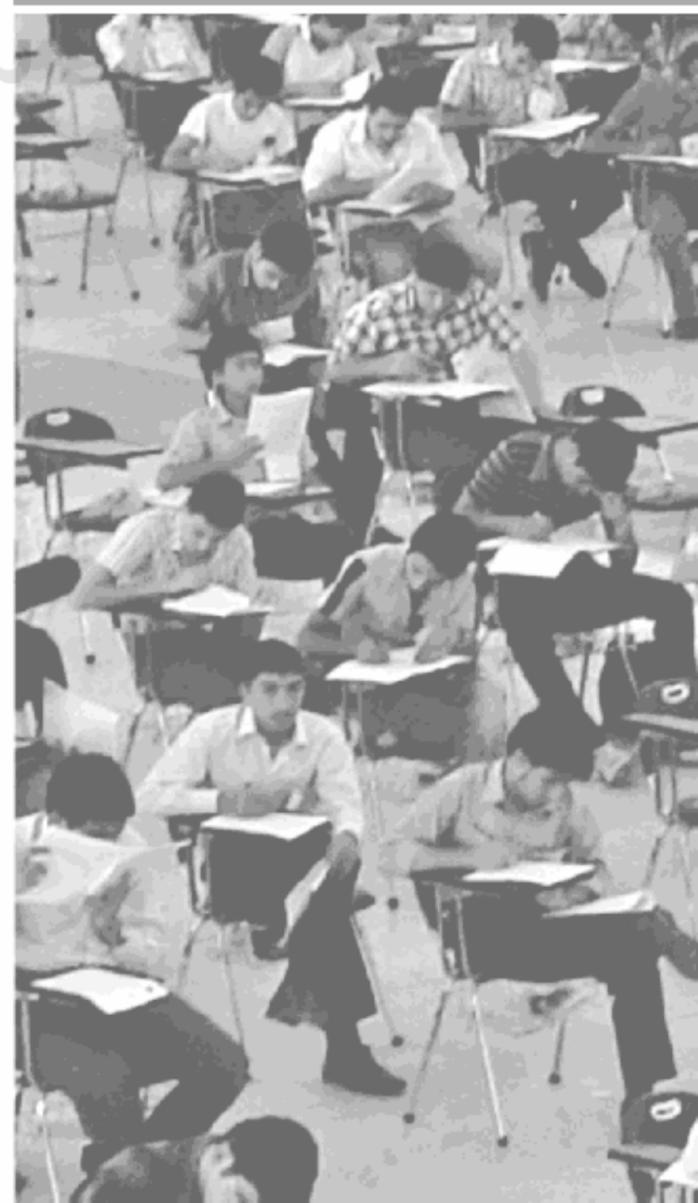
دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌له اصغری	حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان یرسا فینو
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر محمد رضایی بقا - محمد آقا صالح	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - حسین طیبی	حسین عظیمی - مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - مریم ولی عابدینی مینا نظری
اقتصاد	سید امیرحسین میراسکندری	مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصلائی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی زهرا فروغی هریس - لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند مریم میرقاسمی - لهام رضایی
فلسفه و منطق	حیدر جلالی	مریم پارسائیان - نیما جواهری مریم جمشیدی
	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی و ثبت نام: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - مهناز کاظمی - ربابه انطافی - مینا عباسی

امور چاپ: علی مزرعتی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.

۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ی رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۶۴۲-۲۱ + تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۴ معنی درست واژه‌ها:

ب) غبطه: رشک بردن، حال و روز کسی را آرزو داشتن، بی‌آن‌که خواهان زوال آن باشیم.

ج) شهناز: یکی از آهنگ‌های موسیقی ایرانی، گوشه‌ای از دستگاه شور

۲ ۴ معنی درست واژه‌ها: آخره: چنبره گردن، قوس زیر گردن (کله: برآمدگی پشت پای اسب) / تقریظ: ستودن، نوشتن یادداشتی ستایش‌آمیز درباره یک کتاب / سپردن: طای کردن / کیوان: سیاره زحل / برگاشتن: برگرداندن

۳ ۳ معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

۱) هژیر: چابک، هوشیار، نیکو (هژیر: شیر)

۲) طرفة: شگفت‌آور، عجیب (تحفه: هدیه)

۳) درع: جامه جنگی که از حلقه‌های آهنی سازند، زره

۴ ۲ املائی درست واژه‌ها:

الف) هول: وحشت‌انگیز، ترسناک (حول: پیرامون)

ب) زجر: رنج

ج) بیغوله: کنج

د) اشباه: جمع شبه، ماندها، همانندان

۵ ۴ املائی درست واژه‌ها:

لثیم: پستی، فرومایگی

عمارت: بنا، ساختمان (امارت: فرمانروایی)

فراق: جدایی (فراع: آسودگی)

شخره: مسخره (ضخره: سنگ بزرگ)

مغلوب: شکست خورده (مقلوب: برعکس)

۶ ۳ املائی درست واژه: خوار: ذلیل (خار: تیغ)

۷ ۳ بیت گزینه (۳) با توجه به ردیف و قافیه (قافیه: سنان /

ردیف: شما نیز بگذرد) متناسب با قصیده معروف سیف‌الدین محمد فرغانی، در انتقاد از رفتار ظالمانه فرمانروایان و تاخت و تاز سپاه مغول با مطلع «هم مرغ، بر جهان شما نیز بگذرد / هم روتق زمان شما نیز بگذرد» (قافیه: جهان و زمان / ردیف: شما نیز بگذرد) سروده شده است.

۸ ۱ تناقض: این‌که باد شمع را به جای آن‌که خاموش کند روشن‌تر کند.

تشبیه: شمع امید (اضافه تشبیهی) / هر که به خورشید

کنایه: روی بر خاک مالیدن کنایه از فروتنی و تواضع

استعاره: جان‌بخشی به خورشید

۹ ۳ تشبیه‌ها: رو به عکس پروین، مه، مهر، زهره، قندیل مه، شمع

مهر، چراغ زهره [۷ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جعد به مار، شب، طناب، نقاب [۴ مورد]

۲) مرجان (استعاره از لب) به چشمه، کان (معدن)، جام می، زلال خضر [۴ مورد]

۳) بالا (قد) به شاخ شمشاد، سرو، نارون، صنوبر، بلا [۵ مورد]

۱۰ ۲ بررسی آرایه‌ها:

جناس تام (بیت «ه»): شور (هیجان)، شور (نوعی مزه)

مجاز (بیت «ج»): سر (دوم) مجاز از قصد و نیت

استعاره (بیت «د»): بیداد فلک / جگرگاه زمین

تناقض (بیت «ب»): کور بودن علی‌رغم داشتن صد دیده روشن

کنایه (بیت «الف»): در پرده بودن و بی‌پرده بودن

۱۱ ۳ تناقض: با ترک جان کردن حیات یافتن / یافتن آب در سراب

تلمیح: اشاره به روایت وجود چشمه آب حیات در سرزمین ظلمات

تشبیه: سراب ناامیدی (اضافه تشبیهی)

۱۲ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کش [که] دوستی با هم‌جو تو دشمن فتد

۲) [اگر] دردسر خواهی کشیدن از هجوم بلبان

۳) گفت [که] گرد کم‌تر کن

۱۳ ۳ ترکیب وصفی: هر دو / هر دو / شراب شبانه / هر دو / کشنی

شکسته / هر دو / ۶ ترکیب

ترکیب اضافی: لطف ... زمانه / قهر زمانه / جلوه دام / جلوه ... دانه / جلوه آب /

آب خضر / نسبت کشتی / کشتی ... ما [۸ ترکیب]

۱۴ ۳ فعل حذف شده به فرینه معنوی: نظری [کن]

۱۵ ۴ مهربان: صفت

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مستمندان: مضاف‌الیه

۲) آسمان: مضاف‌الیه (آسمان را پشت: یش آسمان)

۳) پروردگار: مضاف‌الیه (= صفت حائشین اسم)

۱۶ ۴ در شبه‌جمله منادایی «یا رب» حذف فعل به فرینه معنوی

وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ده ترکیب اضافی: زبان خامه / خامه من / زخمه ساز / ساز که / نار

مسطرها / مایل رقص / رقص سپند / سپند که [کیست] / دود چشم / چشم

مجمرها

۲) چهار گروه مسندی: زخمه ساز که / مایل رقص سپند که [کیست] / حیران

/ نگاه سرمه‌آلود

۳) تحوّل معنایی: تماشا / تحوّل نوشتاری: سپند

۱۷ ۲ مفهوم گزینه (۲): نکوهش بخل

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش بی‌نمزی

۱۸ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): بلاکشی عاشق /

لزوم تحمّل دشواری‌های راه عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) ویران‌گری عشق و معشوق

۲) بی‌خبری و حیرانی عاشق

۳) بی‌تأثیر بودن مشکلات راه عشق بر عاشق

۳) «... با هم در ملت‌ها و قبیله‌هایی ...» معادلی ندارد، فعل «لِتَعَارَفُوا» باید به صورت فعل ترجمه شود نه مصدر.

۴) حرف لام در «لِتَعَارَفُوا» حرف تعلیل است نه لام امر؛ تا آشنا شوید!

۲۷ ۴ ترجمه کلمات مهم: فِي فَضْلِ الرَّبِيعِ: در فصل بهار / تَتَسَافَطُ الْأَمْطَارُ: باران‌ها فرو می‌ریزد / مِنَ السَّمَاءِ: از آسمان / فَتَسْتَيْقِظُ الْأَشْجَارُ: و درختان بیدار می‌شوند، برمی‌خیزند / تَتَمَوُّ: می‌روید، رویش می‌کند / عَلَيَّهَا: بر روی آن‌ها / عَصَوْنَ نَضْرَةً: شاخه‌هایی تر و تازه / مِنْ جَدِيدٍ: از نو

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «بهاری» به صورت صفت نادرست است، «با بارش» ترجمه فعل «تَتَسَافَطُ» نیست، «فتستيقظ»: و بیدار می‌شوند»

۲) فعل «تَسْتَيْقِظُ» نادرست ترجمه شده است، «تَسْتَيْقِظُ: بیدار می‌شوند» و «الأشجار» فاعل است نه مفعول (بیدار می‌کند: «تُوقِظُ»).

۳) دو اشتباه در این ترجمه وجود دارد: «مِنْ جَدِيدٍ» مربوط به فعل قبل خود؛ یعنی «تَمَوُّ» است نه «تَسْتَيْقِظُ»؛ دوم: «عصون» نکره است؛ شاخه‌هایی تر و تازه یا شاخه‌های تر و تازه‌ای!

۲۸ ۲ ترجمه کلمات مهم: اِعْمَلْ: چنان کار کن / لِذُنَيْكَ: برای دنیایت / كَأَنَّكَ: که گویی تو / تَعِيشُ أَبَدًا: برای همیشه زندگی می‌کنی / و اَعْمَلْ: و طوری عمل کن / لِآخِرَتِكَ: برای آخرت / تَمَوْتُ غَدًا: فردا می‌میری

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «در» نادرست است، ضمیر «كَ» در «ذُنَيْكَ» ترجمه نشده است، «كَأَنَّكَ: گویی» ترجمه نشده است، «أَمَّا: و لکن» در عبارت نداریم

۳) «قرار است» معادلی ندارد، «تَعِيشُ: زندگی می‌کنی» نه «زنده بمانی»، «روزی» اضافه است.

۴) «در» غلط است، «در آن» معادلی ندارد، «تَعِيشُ» نادرست ترجمه شده است، «أَمَّا» در عبارت نداریم، «همین» معادلی ندارد.

۲۹ ۴ نکته بسیار مهم در این تست قسمت اول آن، یعنی «ما أَجْمَلُ مَدِينَةَ» است. دقت کنید این عبارت، اسلوب تعجب نیست؛ چون آخر «أَجْمَلُ» ضمه است و می‌دانیم که در اسلوب تعجب «ما أَفْعَلُ»، «أَفْعَلُ» فعل ماضی در باب «إفعال» است و آخرش فتحه است (ما أَجْمَلُ: چقدر زیباست)، اما در این عبارت «ما أَجْمَلُ مَدِينَةَ» یعنی، «زیباترین شهر کدام است، زیباترین شهر چیست» پس گزینه‌های (۲) و (۳) رد می‌شوند.

در گزینه (۱) هم «المزة الأخيرة» و «التي سافرت: که مسافرت کردی» نادرست ترجمه شده است.

۳۰ ۱ ترجمه کلمات مهم: تَحَدَّثُ: تفاق می‌افند، به وقوع می‌پیوندد / هذه الظاهرة: این پدیده / سنويًا: سالیانه، هرساله / يُنَمِّيها النَّاسُ: مردم آن را می‌نامند / قطر السمكي: باران ماهی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) «تَحَدَّثُ» و «يُسَمِّي» مضارع هستند نه ماضی!

۳) «تَحَدَّثُ» فعل است نه مصدر.

۴) «این پدیده‌ای است که» نادرست ترجمه شده است و باید «این پدیده» باشد.

۱۹ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): نکوهش غفلت از

حقیقت با وجود آشکار بودن آن / نکوهش غفلت در شناخت معرفت حق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) ناله از هجران و طلب یار

۲) عاشق بودن همه پدیده‌های جهان

۴) لزوم خاموشی و رازداری در عشق

۲۰ ۲ مفهوم گزینه (۲): توصیه به صبر

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: صبر موجب رسیدن به موفقیت و موفقیت است.

۲۱ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): پندناپذیری عاشقان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) بی تأثیر بودن پند به نادانان

۲) پشیمان شدن پنددهنده، بعد از دیدن روی یار شاعر

۴) بی تأثیر بودن بند بر ناهلان

۲۲ ۲ مفهوم گزینه (۲): فروتنی موجب کمال است.

مضمون مشترک آیه شریفه سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا و وجود انسان / حتمی بودن مرگ

۲۳ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): مدارا با درشتی

جاهلان موجب اصلاح آنان است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) احتیاط در برابر دشمن به ظاهر مهربان و صلح‌جو

۲) توصیه به پرهیز از مصاحبت با نادانان

۴) توصیه به فریب نخوردن از ظاهر بدطینتان

۲۴ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): پیام‌رسان بودن باد صبا

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) ویران‌گری عشق

۴) توصیه به سبک‌بار بودن

۲۵ ۴ مفهوم گزینه (۴): دغدغه و شرم درونی بابت بی حاصل بودن

(ظاهر خوب و باطن بد)

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دانستن درون و باطن شاد علی‌رغم ظاهر غمگین (ظاهر بد و باطن خوب)

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۲۶ ۱ ترجمه کلمات مهم: إِنَّا: ما، همانا ما / خَلَقْنَاكُمْ: شما را

آفریده‌ایم / مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى: از نر و ماده، از مرد و زن / جَعَلْنَاكُمْ: شما را قرار داده‌ام / شُعوباً وَقَبَائِلَ: ملت‌ها و عشیره‌هایی / لِتَعَارَفُوا: تا با یکدیگر آشنایی پیدا کنید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) دو اشتباه در این ترجمه دیده می‌شود: اَوَّلُ: حرف اضافه «در» (شما را در ملت‌ها و ...) معادل ندارد. دوم: «شاید» معادلی ندارد؛ «لِتَعَارَفُوا: تا آشنا شوید».

گیاهان برای رشد و میوه‌دادن به عناصر مختلفی نیازمند هستند، از جمله مهم‌ترین آن‌ها کربن، هیدروژن، اکسیژن، فسفر، پتاسیم و نیتروژن است. هوا و آب به گیاه، بیشتر نیازهایش به کربن و هیدروژن و اکسیژن را می‌دهند. اما دیگر عناصر، دست یافتن به آن‌ها از خاک صورت می‌پذیرد. و گاهی اندازه‌های فسفر، پتاسیم و نیتروژن در خاک، کم است، بنابراین کودها به آن اضافه می‌شوند تا برای گیاه شرایط مناسب برای رشد و میوه‌دهی را فراهم بیاورند!

۳۶ ۴ براساس متن، اگر از کودها در کشاورزی استفاده نکنیم ..... :

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) محصولات کشاورزی در معرض از بین رفتن قرار می‌گیرند! [نادرست است]
- (۲) گیاه قادر به رشد و میوه‌دهی نخواهد بود! [نادرست است]
- (۳) در محیط زیستی که در آن زندگی می‌کنیم، آلودگی‌ای نخواهد بود! [نادرست است]
- (۴) بایستی مساحت‌های وسیع‌تری از زمین را به کشاورزی اختصاص دهیم! [کاملاً صحیح؛ چون کودها باعث رشد و بازدهی بیشتر می‌شوند و اگر کود استفاده نشود، لازم است برای یک مقدار مشخص از محصول، زمین بیشتری تحت کشت قرار بگیرد.]

ترجمه و بررسی گزینه‌ها: ۱ ۳۷

- (۱) کود ماده‌ای است که کمبود عناصر ضروری در خاک را جبران می‌کند! [کاملاً صحیح]
- (۲) کود ماده‌ای است که فقط در برخی از کشورهای دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد! [نادرست است؛ چون در متن به صراحت اشاره شده که در تمامی بخش‌های دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد!]
- (۳) کود ماده‌ای شیمیایی است که انسان از زمانی دور آن را کشف کرده است! [طبیعتاً در زمان‌های گذشته کودهای شیمیایی کشف نشده بودند.]
- (۴) کود ماده‌ای است که اندازه‌های فسفر و پتاسیم در آن بیشتر از نیتروژن است! [چنین مطلبی در متن نیامده است.]

ترجمه و بررسی گزینه‌ها: ۲ ۳۸

- (۱) کودها در کاشت درختان استفاده می‌شود نه گل‌ها و سبزیجات! [اولاً در متن چنین مطلبی نیامده است؛ ثانیاً در واقعیت کود برای گل‌ها و سبزیجات هم استفاده می‌شود.]
- (۲) بهتر است از کودهای طبیعی استفاده شود، زیرا به محیط زیست آسیب نمی‌رسانند! [درست است.]
- (۳) کودهای شیمیایی تنها منبع آلودگی طبیعت هستند! [«الوحید» این گزاره را اشتباه کرده است.]
- (۴) مصرف کودها به یک چهارم تولید جهانی محصول می‌رسد! [متن چنین چیزی نگفته است، متن می‌گوید که مصرف کودها باعث رشد یک چهارمی محصولات شده است.]

۳۹ ۱ در متن کدام چیز ذکر نشده است؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) روش‌های ساخت کودهای طبیعی و شیمیایی! [روش ساخت کودهای شیمیایی در متن نیامده است.]
- (۲) عناصری که کودهای شیمیایی را تشکیل می‌دهند! [اشاره شد که کودها بیشتر عناصر فسفر، پتاسیم و نیتروژن دارند.]
- (۳) عواملی که باعث رشد گیاهان می‌شود! [موضوع اصلی متن یعنی کودها خود عاملی برای رشد گیاهان هستند.]
- (۴) منابعی که برای گیاه، کربن و هیدروژن فراهم می‌آورند! [که همان آب و هواست.]

۳۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: هذه الأسماء التي: این ماهی‌ها که /

يَتَبَيَّنُ ... الضياء: نور فرستاده می‌شود / من تحبّ حيونها: از زیر چشمان‌شان / گانه‌ها: گویی آن‌ها / مصابيح: چراغ‌هایی هستند / في أعماق المحيط المظلمة: در اعماق تاریک اقیانوس

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «گانه‌ها: گویی آن‌ها» نادرست ترجمه شده است. «أعماق المحيط المظلمة: اعماق تاریک اقیانوس» نه «تاریکی اعماق اقیانوس».

(۲) «عیون» جمع است: چشمان، «الضياء» مفرد است: نور.

(۴) «الأسماء» خبر نیست! «هذه الأسماء» این ماهی‌ها، «عیون» جمع است، ترکیب «أعماق المحيط المظلمة» نادرست ترجمه شده است، «مصابيح» ترجمه دقیقی ندارد!

۳۲ ۳ ترجمه کلمات مهم: كانَ أَحَدُ زَمَلَائِي قَدْ أُصِيبَ: یکی از

هم‌کلاسی‌هایم دچار شده بود / بقرضِ جلدی: به یک بیماری پوستی / ذهب: رفت / إلى الصيدليّة: به داروخانه / لاستلام: برای دریافت / المرهم الذي: پمادی که / وصف له الطبيب: پزشک برایش تجویز کرده بود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «كانَ قَدْ أُصِيبَ: دچار شده بود»، «بمرضِ جلدی: به یک بیماری پوستی» نه «یک بیماری در پوست»، «كانَ قَدْ أُصِيبَ» معادل ماضی بعید است: دچار شده بود، «له» ترجمه نشده است.

(۲) «كانَ قَدْ أُصِيبَ» باید ماضی بعید ترجمه شود.

(۴) «الصيدليّة: داروخانه» نه «داروخانه‌دار»، «استلام» مصدر است نه فعل!

۳۳ ۴ دقت کنید: «تَضَيَّرَ» یعنی «می‌گرداند»: ... و زمین را پوشیده از ماهیان می‌گرداند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ ۳۴

(۱) «يُسْتَخْرَج» مجهول است: استخراج شود

(۳) «في أنابيب النفت: در نوله‌های نفت»

(۴) «عرّف» معلوم است و «الإنسان» فاعل آن: انسان ... را شناخته است.

۳۵ ۲ «یازده صفا»: أحد عشر صفاً (در گزینه (۱) اصلاً نیامده است.

در گزینه (۳)، معدودش جمع آمده و نادرست است و در گزینه (۴) هم عدد ترتیبی آمده و نادرست است.)

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس مناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

ترجمه متن: کود ماده‌ای است که موادی مغذی را دربر دارد و به خاک اضافه می‌شود تا به گیاه کمک کند به شکلی سریع‌تر رشد کند! و انسان از هزاران سال پیش از کودها استفاده کرده است. کشاورزان در دوران کنونی‌مان در همه نواحی دنیا، مقادیر زیادی از کودها را مصرف می‌کنند و افزایش تولید به خاطر اضافه کردن کودها، به حدود یک چهارم تولید جهانی محصول رسیده است!

دو نوع از کودها وجود دارد: کود طبیعی که از فضولات حیوانات یا تجزیه گیاهان تولید می‌شود و کود شیمیایی که تعدادی عنصر شیمیایی یا یک عنصر دربردارد که گیاه به آن‌ها نیاز دارد و گاهی زیاده‌روی در آن‌ها باعث آلودگی محیط زیست و میوه‌ها می‌شود!

۴۸ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «شَرَّفْتُمْ» در باب «تفعیل» است و یک حرف زائد دارد.
(۲) «يَسْتَمِعُونَ» و «يَتَّبِعُونَ» در باب «افتعال» هستند و دو حرف زائد دارند.
(۳) «اِسْتَمْتِعُوا: لَذَّتْ بِبَرِيدٍ» در باب «استفعال» است و سه حرف زائد دارد و از بقیه بیشتر است.
(۴) «لِيَتَعَارَفُوا» در باب «تفاعل» است و دو حرف زائد دارد.

- ۴۹ ۱ «ینام» و «یخزج» لازمند و امکان مجهول شدن ندارند: ترجمه: «جغد پرنده‌ای است که در روز می‌خوابد و در شب برای شکار بیرون می‌رود»
دقت کنید: مجهول‌سازی یعنی این‌که فاعل جمله حذف شود و اصلاً نیاید، سپس فعل جمله به مفعول نسبت داده شود. طبیعتاً فعلی که مفعول ندارد، امکان مجهول شدنش نیست. به طور کلی فعل‌های لازم و فعل‌های ناقص مجهول نمی‌شوند. در سایر گزینه‌ها فعل‌ها متعدی و دارای مفعول‌اند و می‌توان آن‌ها را مجهول کرد!

- ۵۰ ۱ «لَدَيَّ = لَدَى + ضمیر «ی»» است و «لَدَى: نزد» اصلاً حرف نیست. حرف «ف» در «فَتَقَدَّوْهَا» هم حرف جرّ نیست. پس در این گزینه خبری از حرف جرّ نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) «مِنْ»
(۳) «عَلَى»
(۴) «عَنْ» در «غَنِّي» حرف جرّ است.

دین و زندگی

- ۵۱ ۳ هنگامی که مرگ انسان فرا می‌رسد، بیداری و هوشیاری حاصل می‌شود که این موضوع از عبارت قرآنی: «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ ... : آن‌گاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد ...» برداشت می‌شود و در آن هنگام حقیقت زندگی حقیقی را درک می‌کند که مؤید عبارت قرآنی «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ: و سرای آخرت، زندگی حقیقی است ...» می‌باشد.
دقت کنید: واژه‌های «أَنْ و لَنْ» در این عبارت قرآنی قطعیت را می‌رساند.

- ۵۲ ۱ در ادیان دیگر و عموم فرهنگ‌ها، پوشش زنان به صورت یک اصل پسندیده مطرح بوده و کم‌تر قوم و ملتی است که زنان آن پوشش نامناسبی داشته باشند. تفاوت‌ها مربوط به چگونگی و حدود آن بوده است. یکی از دلایلی که نتیجه می‌دهد، حجاب زنان موجب سلب آزادی آنان نیست ناسازگار بودن این تفکر با نگاه قرآن و سیره پیشوایان دینی است که عفت دختران حضرت شعیب (ع) را به هنگام جوانی مثال می‌زند.

- ۵۳ ۱ اگر مسافر بعدازظهر به مسافرت برود، باید روزه آن روز را بگیرد و نمی‌تواند روزه را بخورد و اگر قبل از ظهر به وطنش برسد و یا جایی که می‌خواهد بیش از ده روز در آن جا بماند و اگر کاری که روزه را باطل می‌کند، انجام نداده است باید روزه آن روز را بگیرد.

- ۵۴ ۱ شخصیت یا من انسان وابسته به جسم نیست، چون در این صورت باید در دوران عمر بارها عوض شده باشد و به شخص دیگری تبدیل (مبدل) شود، در صورتی که چنین نیست.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ماضی ← مضارع
(۲) للغائبین ← للغائب
(۳) حروفه الزائدة: ی س ت ← حروفه الزائدة: ا س ت (استفعل)

۴۱ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دقت کنید: «يُنْتَجِجُ» مجهول است از فعل «أَنْتَجَجَ، يُنْتَجِجُ: تولید کرد (باب افعال)»، بنابراین ثلاثی مزید است نه مجرد.
(۲) «يُنْتَجِجُ» مجهول است نه معلوم، بنابراین نباید می‌گفت «مع فاعله».
(۳) این فعل مجهول است به معنی «تولید می‌شود» نه «تولید می‌کند»!

- ۴۲ ۳ دقت کنید: «النَّهَاتُ: گیاه» مفرد مذکر است نه جمع مؤنث سالم یا مفرد مؤنث (رد سایر گزینه‌ها).

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

- ۴۳ ۲ «تعارف» مصدر باب «تفاعل» است: تعارف. ترجمه: آشنایی ادیان یا هم باعث پیشرفتشان می‌شود!

- ۴۴ ۳ دقت کنید: «الصیدلّي: داروخانه‌دار» است و «الصیدلّيّة: داروخانه». تعریف گزینه (۳) برای «الصیدلّيّة» است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) المِحْرار (دماسنج): ابزاری که با آن درجه گرمای بدن مشخص می‌شود!
(۲) الجِلْد (پوست): پوسته بیرونی جسم و جمع آن «الجُلُود»!
(۳) الصیدلّي (داروخانه‌دار): مکانی که به فروش داروهای مجاز برای بیماران اختصاص دارد! (نادرست)
(۴) القَطْن (پنبه): ماده‌ای سفید که از درختی گرفته می‌شود و در پزشکی بسیار استفاده می‌شود!

- ۴۵ ۲ در گزینه (۲)، «ساختن: داغ، گرم» با «البارد: سرد» متضادند.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) هوا آرام بود، اما ناگهان صوفانی شدید شروع شد!
(۲) چقدر لذت‌بخش است که الان در این هوای سرد با هم چایی داغ بنوشیم!
(۳) علل این پدیده ناشناخته بود، پس تیمی برای آشنا شدن با آن فرستاده شد!
(۴) گردباد با قدرت ماهیان را به بالا می‌کشد، سپس بر روی زمین می‌افتند!

۴۶ ۲ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) سی درصد از دویست مساوی است با شصت! (درست)
(۲) صد منهای سی و دو مساوی است با هفتاد و هشت! (نادرست) ← ثمانیة و ستین = ۶۸

- (۳) نود و شش تقسیم بر سه مساوی است با سی و دوا! (درست)

- (۴) پانزده به اضافه چهل و چهار مساوی است با پنجاه و نه! (درست)

- ۴۷ ۲ «تُعْتَنِي: توجه می‌کند» از ریشه «ع ن ي» و در باب افتعال نون وقایه ندارد. در افعال «تَوَاجَهْتَنِي، إِصْطَرَّتَنِي، لَنْ يُصَيِّتَنِي»، نون وقایه + ضمیر متکلم «ی» داریم.

۶۳ ۳ در سوره محمد آیه ۲۵ می‌خوانیم: «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشت‌شان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.»

۶۴ ۴ از آن جایی که ثبات هویت و خود ما، ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست، لذا از دست دادن قسمت‌هایی از بدن به معنای کم شدن هویت و من انسان نیست و توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری مربوط به بعد روحانی یا مجرد انسان است.

۶۵ ۱ با توجه به این‌که امام علی (ع) می‌فرمایند: «خداوند تو با آنان که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری...»، مفهوم عشق به خدا در عبارت قرآنی «تُحِبُّونَ اللَّهَ» آمده است. ایشان در ادامه می‌فرمایند: «... اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می‌دانند سررشته کارها به دست توست.» که عبارت «إِنَّ اللَّهَ بِأَلْبَعِ أَمْرِهِ» مؤید آن است.

۶۶ ۴ برخی از انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروی می‌شوند؛ به گونه‌ای که در آراسته کردن خود، زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند، فرآن کریم این حالت را تَبَرُّج می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد.

۶۷ ۲ کسی که عشقش خداوند متعال است، ارزشش به اندازه خداست، لذا انسان‌های مؤمن بیشتر خدا را دوست دارند و این موضوع تجلی یافته در عبارت قرآنی: «... وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ: اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند» می‌باشد.

۶۸ ۳ نعمت‌های بهشتی دائمی است و هیچ‌گاه خستگی و سستی نمی‌آورد. در آن‌جا انسان همیشه شاداب و سرحال است و همواره احساس طراوت و تازگی می‌کند و آیه شریفه «إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ يُصَلُّونَ سَعِيًّا» مؤید تجسم اعمال در رستاخیز است و آیه «لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ» مربوط به عالم برزخ است.

۶۹ ۱ در آیه ۹۷ سوره نساء می‌خوانیم: «فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند (توفی) در حالی‌که به خود ظلم کرده‌اند، می‌گویند: شما در [دنیا] چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم، فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟»

۷۰ ۲ براساس آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا» نتیجه ایمان به خدا و آخرت و عمل صالح این است که هیچ ترس و غمی برای آنان نیست: «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» و اعتقاد نادرست کافران در عبارت قرآنی «مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا: زندگی و حیاتی جر همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست» متجلی است.

۷۱ ۲ امام علی (ع) در یکی از دعاهای خویش می‌گوید: «خداوند تو با آنان که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری و برای اصلاح کار آنان که بر تو توکل می‌کنند از خودشان آماده‌تری، اسرار ایشان را می‌دانی و بر اندیشه‌هایشان آگاهی.»، ایشان در ادامه می‌فرمایند: «اگر تنهایی، آنان را به وحشت اندازد، یاد تو آنان را آرام می‌سازد و اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می‌دانند سررشته کارها به دست توست.»

۵۵ ۲ در مرحله دوم (ناتویه) قیامت، پرده‌ها از حقایق عالم کنار می‌رود و این کار با تاییدن نور حقیقت از جانب خداوند انجام می‌گردد و این آماده‌کننده واقعه برپا شدن دادگاه عدل الهی است و پس از آن رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود.

دقت شود: آماده شدن صحنه قیامت یعنی دو حادثه اول مرحله دوم قیامت، یعنی «زنده شدن همه انسان» و «کنار رفتن پرده از حقایق عالم» است.

۵۶ ۱ با توجه به ادامه آیه شریفه «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ... وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» صادق القول بودن خداوند (راست‌گویی) دریافت می‌شود که نشان‌دهنده قطعیت وقوع معاد است.

۵۷ ۲ منکران معاد می‌بندارند، انسان فقط از بعد جسمانی و مادی تشکیل شده است و زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی نیست «مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا» و معتقدند که با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، یرونده‌اش برای همیشه بسته می‌شود.

۵۸ ۳ موارد (الف) و (ج) و (د) از این آیه قابل برداشت است.

بررسی موارد:

الف) از قسمت «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكُمْ وَ بَنَاتِكُمْ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ ...» برداشت می‌شود.

ب) مطلبی در مورد نگاه به نامحرم در این آیه شریفه ذکر نشده است.

ج) از عبارت قرآنی «أَنْ يُعْرَفَ فَلَا يُؤْذَنُ» برداشت می‌گردد که علت وجوب حجاب را به عفاف شناخته شدن و مورد اذیت واقع نشدن بیان داشته است.

د) چون خطاب این آیه به همسران و دختران و زنان مؤمنان است لذا نتیجه می‌گیریم، میان آن‌ها در احکام الهی تفاوتی وجود ندارد.

۵۹ ۳ کسی که غسل بر او واجب است (مانند غسل جنابت) اگر عمداً تا اذان صبح غسل نکند یا اگر وظیفه‌اش تیمم است عمداً تیمم نکند، نمی‌تواند روزه بگیرد. اگر فرزند یا نپی پدر و مادر به سفری برود که آن سفر بر او واجب نموده است، باید نماز را تمام بخواند و روزه‌اش را بگیرد.

۶۰ ۲ در آیه ۷۷ سوره آل عمران درباره «عهد بستن با خدا» می‌خوانیم: «کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشدند آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد...».

حدیث علوی: «... امروز روزی بود که بر تو گذشت...» در مورد «محاسبه» و ارزیابی است.

آیه شریفه «وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ...: بر آن چه (در این مسیر) به تو می‌رسد، صبر کن...» درباره اولین اقدام در مسیر قرب الهی یعنی «تصمیم و عزم برای حرکت» است.

۶۱ ۱ در مرحله دوم قیامت زمانی که انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر می‌شوند و در پیشگاه خداوند حاضر می‌گردند، انسان‌های گناهکار به دنبال راه فراری می‌گردند و دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده شده است.

۶۲ ۳ در آیات ۲ تا ۵ سوره قیامت می‌خوانیم: «و سوگند به نفس ملامت‌کننده، نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده، مجدداً خلق می‌کنیم. (انسان شک در وجود معاد ندارد). بلکه [علت انکارش این است که] او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند.»

۷۸ ۲ خیلی زود است! نمی‌توانم یولی را که قرض کردم تا آخر ماه

برگردانم. یکی دو ماه دیگر به من [وقت] می‌دهی؟

توضیح: در جای خالی اول باید تصمیم بگیریم که پیش از اسم "money" از حرف تعریف معرفة "the" استفاده کنیم یا به هیچ حرف تعریفی نیاز نیست. همان‌طور که می‌بینید، پس از "money" عبارتی وصفی آمده و آن را توصیف کرده است (I borrowed (that)). نکته‌ای که باید به خاطر سپرد این است که اگر پس از اسمی عبارت وصفی بیاید، دیگر آن اسم برای ما توصیف شده است و ناشناس و نکره نیست، بنابراین باید قبل از آن از "the" استفاده کنیم (ردگزینه‌های (۳) و (۴)). در جای خالی دوم هم به یکی از کاربردهای "will" برمی‌خوریم که بیان درخواست و تقاضاست. برای رساندن این مفهوم، از "will" استفاده می‌کنیم و کاربرد "be going to" قابل قبول نیست (ردگزینه‌های (۱) و (۳)).

۷۹ ۱ برخی افراد تلاش می‌کنند تا جوان‌تر از آنچه واقعاً هستند،

رفتار کنند، ولی من فکر می‌کنم بهترین کاری که می‌توانم بکنم رفتار کردن [مناسب] سن خودم است.

توضیح: با توجه به مفهوم جمله می‌توان فهمید که در جای خالی اول صحبت از صفت برتری است، چرا که رفتاری «جوان‌تر» از سن واقعی افراد مدنظر است. ساختار درست صفت برتری در گزینه‌های (۱) و (۲) با حرف اضافه "than" دیده می‌شود. اما در جای خالی دوم مفهوم جمله نمی‌تواند ما را به انتخابی قطعی بین صفت برتری و صفت برترین برساند، چرا که هر دوی آن‌ها می‌توانند با مفاهیمی متفاوت، جمله‌ای درست بسازند. در این‌جا کاربرد "than" در انتهای گزینه‌های (۳) و (۴) نمی‌تواند درست باشد، چرا که ظاهراً قرار است "thing" با آنچه در ادامه می‌آید (I can do) توصیف شود و این توصیف، تنها می‌تواند با ضمیر موصولی "that" به "thing" مرتبط شود، نه با حرف اضافه "than".

۸۰ ۲ در طول جنگ، کشف شد که مابع درون نارگیل‌های تازه

می‌تواند به عنوان جایگزینی برای بلاسمای خون در یک موقعیت اضطراری استفاده شود.

(۱) مرتبه، جایگاه؛ وضع، موقعیت (۲) پلاسما

(۳) پمپ، تلمبه (۴) [در بدن] رگ؛ ظرف؛ کشتی

۸۱ ۱ یک ضرب‌المثل چینی بیان می‌کند که قبل از آن‌که آماده

شوی تا جهان را بهبود بخشی، باید اطراف خانه‌ات را سه بار نگاهی بیندازی.

(۱) آماده کردن، حاضر ساختن؛ آماده شدن

(۲) مقایسه کردن، سنجیدن، قیاس کردن

(۳) سرگرم کردن، مشغول کردن؛ تأمل کردن

(۴) توسعه دادن، گسترش دادن؛ شکل دادن (به)

۸۲ ۴ باید مراقب باشی که آب روی زمین کنار دوش جمع نشود،

وگرنه روکش کف را خراب خواهد کرد.

(۱) نجات دادن؛ پس‌انداز کردن، کنار گذاشتن

(۲) [فرم، پرسش‌نامه] پر کردن، تکمیل کردن

(۳) امتداد داشتن؛ در نوسان بودن؛ منظم کردن

(۴) جمع کردن؛ جمع شدن؛ رفتن و برداشتن

۷۲ ۴ محبت و دوستی سرچشمه بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای

انسان است. فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد، ریشه (خاستگاه) در دل‌بستگی‌ها و محبت‌های او دارد و همین محبت‌ها به زندگی آدمی جهت می‌دهد و عبارت شریفه «وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» اما کسانی که ایمان آورده‌اند، به خدا محبت بیشتری دارند»، مبین نهایت و اوج محبت است.

۷۳ ۲ بهشتیان، بالاترین نعمت بهشت، یعنی مقام خشنودی خدا

(رضوان) را برای خود می‌یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورند.

۷۴ ۲ عبارات قرآنی: «إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ» تا روزی که برانگیخته

می‌شوند» و «يُنْتَبِهُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخَّرَ» در آن روز به انسان خبر داده می‌شود به آنچه پیش از مرگ فرستاده و آنچه پس از مرگ فرستاده است» به عالم قیامت با رستاخیز اشاره دارند و عبارات قرآنی: «زَبَّ أَرْجَعُونَ» پروردگارا! مرا بازگردانید» و «إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا» این سخنی است که او می‌گوید»، مربوط به عالم برزخ است.

۷۵ ۳ بررسی عبارت‌ها:

(الف) عکس‌العمل و واکنش نشان دادن در مقابل گناه و زشتی ← گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها

(ب) نفس اماره انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه دعوت می‌کند.

(ج) عقلی که با دوراندیشی ما (انسان‌ها) را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند.

(د) کمک در پیمودن راه حق و نشان دادن راه سعادت ← پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوز همراه با کتاب راهنما [إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ لِمَا شَاكِرًا وَ لِمَا كَفُورًا]

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ او نمی‌تواند تاریخ دقیق حادثه را به یاد بیاورد ولی این [حادثه] در

یک صبح چهارشنبه در زمستان، وقتی بسرش را به مدرسه می‌برد، اتفاق افتاد.

توضیح: فعل وجهی "can" برای نشان دادن قابلیت و توانایی کاربرد دارد. در این‌جا نیز صحبت از ناتوانی این فرد در به یاد آوردن تاریخ دقیق حادثه است و بنابراین از این فعل وجهی به صورت منفی استفاده می‌کنیم (ردگزینه‌های (۲) و (۴)). نکته دیگر حروف اضافه مناسب برای بخش‌های روز به همراه اسم آن روز (مانند "Wednesday morning" در این‌جا) و فصل‌های سال (مانند "winter" در این‌جا) است که به ترتیب، "on" و "in" هستند.

۷۷ ۴ می‌دانم از دست دادن یک عزیز جقدر دردناک است ولی تو

باید خودت را جمع کنی و از پس این روزهای سخت برآیی.

توضیح: فعل "know" (دانستن) از جمله افعال حالت است. این افعال ساختار استمراری نمی‌پذیرند و همواره در حالت ساده به کار می‌روند (ردگزینه‌های (۱) و (۳)). از طرفی در قسمت دوم این جمله که با "but" آغاز می‌شود، فاعل جمله (ضمیر "you") با مفعول فعل "pull" یکسان است، به همین دلیل در جایگاه مفعول از ضمیر انعکاسی "yourself" استفاده می‌کنیم (ردگزینه‌های (۱) و (۲)).

۸۹ ۴ توضیح: اعدادی مثل "ten"، "hundred" و ... را معمولاً جمع نمی‌بندیم، مگر این‌که فصد کلی‌گویی داشته باشیم و بخواهیم از آن‌ها در عباراتی مثل "hundreds of ..." به همراه اسم جمع پس از "of" استفاده کنیم. در این‌جا در دو گزینه (۱) و (۲) "hundreds" دیده می‌شود که در هیچ‌کدام از آن‌ها این ساختار مدنظر نبوده و رعایت نشده است. از طرفی "several" یک صفت شمارشی به حساب می‌آید و صفت‌های شمارشی قبل از اعداد به کار می‌روند (رد گزینه (۳)).

۹۰ ۳ توضیح: جای خالی درون جمله‌ای مرکب آمده و بخش شامل جای خالی هیچ فعلی ندارد، بنابراین در جای خالی باید به دنبال فعلی باشیم که جمله را کامل کند (رد گزینه (۱) به دلیل نداشتن فعل مشخص دارای زمان). در گزینه (۲) پیش از اسم قابل شمارش "way" به یک حرف تعریف نیاز است که خبری از آن نیست. نهایتاً در گزینه (۴) کاربرد قید "similarly" پیش از اسم "lives" نمی‌تواند صحیح باشد و این گزینه هم رد می‌شود.

۹۱ ۲ توضیح: ساختار «فعل ing دار + have» که در گزینه (۱) به کار رفته، عبارت نامشخصی می‌سازد که صحیح نیست. در گزینه (۳) خبری از فعل نیست و فقط فعلی ing دار آمده که نمی‌تواند بدون افعال کمکی نقش فعل را بازی کند. در حالی‌که با توجه به مفهوم جمله، قرار است در جای خالی یک فعل داشته باشیم. در گزینه (۴) هم استفاده از یک صفت تنها در پایان گزینه و پس از حرف اضافه "into" شکی باقی نمی‌گذارد که این گزینه اشتباه است.

۹۲ ۱

- (۱) ملت؛ کشور، مملکت (۲) ارتباط، اتصال، رابطه
(۳) ترکیب، تلفیق؛ آمیزه (۴) قاره

بسیاری از افراد از داشتن گیاهان داخل خانه‌هایشان لذت می‌برند. ولی گاهی وقت‌ها گیاهان خانگی به کمی کمک نیاز دارند. گیاهان خانگی اگر اذیت باشند، به شما خبر می‌دهند. برگ‌های رنگ و رو رفته‌ای نشان می‌دهند و ساقه‌هایشان خم می‌شود، یا دیگر محکم و بلند نمی‌ایستند. و رشد [آن‌ها] اندک یا هیچ خواهد بود.

داون پتینلی، مدرسی در دانشگاه کنتیکت بیان کرد: «گیاهان علائمی را صرفاً با ظاهری که دارند، می‌فرستند. اگر نور کافی دریافت نمی‌کنند، برگ‌ها زرد می‌شوند یا قهوه‌ای می‌شوند و رشد کردنشان کند می‌شود.» دیانا آلفوت یک متخصص باغداری دانشگاه ویسکانسین است. آلفوت گفت [که] «گیاهان خانگی نباید در طول زمستان هنگامی که روزها کوتاه هستند، کوددهی شوند. در اواخر زمستان کوددهی کنید وقتی که روزها طولانی‌تر می‌شوند و گیاهان بیدار می‌شوند و به کود نیاز خواهند داشت تا در طول بهار رشد را شروع کنند.»

آب دادن خیلی زیاد یکی از دلایل اصلی از دست دادن گیاهان خانگی است. بنابراین، مراقب باشید که بیش از حد آبیاری نکنید. پتینلی گفت: «گیاهان وقتی خیلی زیاد آب دریافت می‌کنند، اکسیژن از دست می‌دهند. به خصوص ریشه‌ها. آن‌ها خفه می‌شوند.»

بررسی کنید تا ببینید آیا ریشه‌های گیاهان شما در پایین گلدان زیادی رشد کرده‌اند. این بدان معناست که باید گیاه را در گلدانی جدید و بزرگتر دوباره بکارید. ولی مطمئن شوید [که] گلدان‌ها حفره‌هایی ایجاد شده در پایین‌شان دارند تا این‌که آب اضافی بتواند بیرون برود.

۸۳ ۴ دفترچه‌های تاریخی که در آن‌ها ماری و پی‌یر کوری آزمایش‌هایشان دربارهٔ رادیوم را حدود یک قرن پیش ثبت کردند، هنوز رادیواکتیو هستند.

- (۱) آزمایشگاه
(۲) انتخاب؛ گزینه
(۳) نقشه، برنامه، طرح
(۴) آزمایش

۸۴ ۳ من و جیمز رویکردهای بسیار متفاوتی نسبت به این کار داریم، ولی فکر می‌کنم هر دو در آن‌چه انجام می‌دهیم، نسبتاً موفق هستیم.

- (۱) عجیب؛ بیگانه
(۲) مطمئن، مسلم
(۳) موفق؛ کامیاب؛ پرور
(۴) تدافعی، دفاعی

۸۵ ۱ اتخاذ مراقبت‌های ایمنی یکی از مهم‌ترین کارهایی است [که] می‌توانی انجام دهی تا از خودت و خانواده‌ات در برابر حوادث و مصدومیت‌ها محافظت کنی.

- (۱) محافظت کردن (از)؛ نگهداری کردن (از)
(۲) اهمیت دادن؛ نگران بودن
(۳) افزایش یافتن، زیاد شدن؛ افزایش دادن
(۴) [سیگار و غیره] ترک کردن؛ دست کشیدن از

۸۶ ۳ استاد زبان انگلیسی من مرد مسنی بود که می‌توانست با حافظه [اش] هر خط از شکسیر را از حفظ بخواند ولی اصلاً نمی‌توانست به یاد بسپارد [که] اسم هر یک از ما چه بود.

- (۱) صحبت کردن؛ سخن گفتن
(۲) آموختن، یاد گرفتن
(۳) از حفظ خواندن، از بر خواندن؛ نام بردن
(۴) داشتن، نگه داشتن

۸۷ ۲ بیشتر مردم در ولز، به‌خصوص آن‌ها [که] در طبقات بالای جامعه [هستند]، انگلیسی را به روانی صحبت می‌کنند.

- (۱) اساساً، به طور عمده
(۲) به‌خصوص، علی‌الخصوص
(۳) قاطعانه، با قاطعیت؛ مصرانه
(۴) به طور فزاینده‌ای، به طور روزافزونی

دو هزار سال پیش بخش عمده‌ای از اروپای غربی محل سکونت مردمی وحشی، مغرور [و] هنرمند، معروف به سلت‌ها بود. آن‌ها جنگجویان، کشاورزان و فلزکارانی ماهر بودند. برای چندصد سال هنر و فرهنگ آنان بر اروپای شمال غربی حاکم بود. تمام سلت‌ها شیوهٔ مشابهی از زندگی را به اشتراک داشتند، ولی گروه واحدی از افراد نبودند. آن‌ها شامل قبایل بسیار متفاوتی بودند، مانند اتریبات‌های بریتانیای جنوبی و پارازی‌های فرانسهٔ شمالی. بیشتر سلت‌ها در روستاها با تپه‌قلعه‌ها زندگی می‌کردند. [که] برخی از آن‌ها به شهرهای کوچکی تبدیل شدند. ولی سلت‌ها هرگز ملتی یکپارچه را تشکیل ندادند. بین [سال‌های] ۳۰۰ پیش از میلاد و ۱۰۰ پس از میلاد آن‌ها در امپراتوری روم ادغام شدند. امروزه، مردم سلتی‌زبان هم‌چنان می‌توانند در قسمت‌هایی از بریتانیا، ایرلند و فرانسه پیدا شوند.

۸۸ ۲

- (۱) زنده؛ سرزنده
(۲) ماهر، مهارت‌دیده
(۳) [گونه، جانور، گیاه] در خطر انقراض؛ در معرض خطر
(۴) خانگی، اهلی؛ داخلی

۹۳ هدف اصلی نویسنده در این متن چیست؟

- (۱) توضیح دادن [این که] چرا افراد دارند گیاهان را داخل خانه‌هایشان پرورش می‌دهند
- (۲) ارائه دادن برخی راهنمایی‌های مفید در مورد پرورش دادن گیاهان داخل خانه
- (۳) توضیح دادن پژوهش علمی که در حال انجام در مورد گیاهان است
- (۴) به چالش کشیدن این ایده که نگه داشتن گیاهان داخل خانه مشکل است

۹۴ براساس متن، چرا باید به گیاهان در اواخر زمستان کود بدهیم؟

- (۱) زیرا روزها کوتاه هستند و گیاهان زمان بیشتری خواهند داشت تا استراحت کنند.
- (۲) چون روزها دارند طولانی‌تر می‌شوند و گیاهان قرار است به زودی بیدار شوند.
- (۳) چون روزها دارند گرم‌تر می‌شوند و گیاهان قرار است به خواب روند.
- (۴) چون روزها دارند کوتاه‌تر می‌شوند و گیاهان به غذای بیشتری نیاز خواهند داشت.

۹۵ کدام یک از موارد زیر براساس متن درست نیست؟

- (۱) اگر ریشه‌ها گلدان گیاه ما را پر کنند، زمان آن است که [در گلدانی دیگر] دوباره کاشته شوند.

(۲) اگر برگ‌های یک گیاه خانگی قهوه‌ای شوند، ممکن است مشکلی وجود داشته باشد.

(۳) گلدانی که حفره‌هایی در زیر ندارد یک [گلدان] مناسب نیست.

(۴) هر چقدر بیشتر به یک گیاه آب بدهیم، بیشتر رشد می‌کند.

۹۶ عبارت "overgrown" (زیادی رشد کرده) در پاراگراف آخر

به احتمال زیاد به وضعیت رشد ..... اشاره دارد.

(۱) بیرون از حفره‌های پایین گلدان

(۲) بیرون از خاک و به سوی نور

(۳) داخل گلدان آن قدر زیاد که کل فضا را پر کند

(۴) اطراف گیاه و در نتیجه مانع اکسیژن

۹۷ بهترین عنوان برای متن چیست؟

- (۱) دستگاہی جدید دیدن را برای نابینایان ممکن می‌سازد
- (۲) آینده‌ای بهتر برای افراد دارای ناتوانی
- (۳) دانشمندان نابینایی را با جراحی چشم درمان می‌کنند
- (۴) پزشک ایرانی نابینایی را با روشی جدید درمان می‌کند

۹۸ کدام یک از موارد زیر در مورد ساختار و کارکرد این فناوری

جدید درست نیست؟

- (۱) شامل سه بخش می‌شود، که یکی از آن‌ها درون مغز کاشته می‌شود.
- (۲) پردازشگر مستقیماً فشار بینایی مغز را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد.
- (۳) عینک به صورت بی‌سیم با دستگاه یردازنده ارتباط برقرار می‌کند.
- (۴) این [فناوری] تجربه‌ای دقیقاً شبیه بینایی معمولی ایجاد نمی‌کند.

۹۹ واژه زیرخط‌دار "One" در پاراگراف آخر می‌تواند به بهترین

نحو با "One part" جایگزین شود.

(۱) یک بخش

(۲) یک دستگاه

(۳) یک فناوری

(۴) هر کدام

۱۰۰ این متن احتمال زیاد از یک ..... گرفته شده است.

(۱) مقاله علمی در ژورنالی پزشکی

(۲) وبسایت خبری درباره دانش و فناوری

(۳) سخنرانی درباره جراحی چشم در یک کنفرانس پزشکی

(۴) وبلاگ شخصی متعلق به جیسون استرهویزن

ریاضیات

۱۰۱

$$x^2 + y^2 = (x + y)^2 - 42 \Rightarrow x^2 + y^2 = x^2 + 2xy + y^2 - 42$$

$$\Rightarrow x^2 + y^2 - x^2 - 2xy - y^2 = -42$$

$$\Rightarrow -2xy = -42 \Rightarrow xy = \frac{-42}{-2} = 21$$

۱۰۲

$$25x^2 - 8x^2 + \frac{9}{25} = (\Delta x^2 - a)^2$$

$$2(\Delta x^2)(a) = 8x^2$$

از طرفی می‌دانیم:

$$10x^2 a = 8x^2 \xrightarrow{\text{ساده کردن } x^2 \text{ از طرفین}} 10a = 8 \Rightarrow a = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

یعنی اتحاد مربع دو جمله‌ای به صورت $(\Delta x^2 - \frac{4}{5})^2$ بوده است.

$$(\Delta x^2 - \frac{4}{5})^2 = 25x^2 - 8x^2 + \frac{16}{25}$$

حال باید دید به $\frac{9}{25}$ چقدر اضافه شود تا برابر $\frac{16}{25}$ گردد:

$$\frac{9}{25} + y = \frac{16}{25} \Rightarrow y = \frac{16}{25} - \frac{9}{25} = \frac{7}{25}$$

جیسون استرهویزن بینایی خود را پس از یک تصادف اتومبیل از دست داد. او هیچ‌وقت فکر نمی‌کرد بنواند نور یا حرکت را دوباره ببیند. ولی حالا با حرکت یک کلید، دنیای او ناگهان روشن‌تر شد.

او می‌گوید: «هنوز نمی‌توانم با کلمات آن را بیان کنم. منظورم این است [که] از ناتوانی در دیدن مطلقاً هیچ چیز تا ناگهان دیدن جرقه‌های کوچک نور [که] به اطراف حرکت می‌کنند.» این بینایی کامل یا طبیعی نیست. ولی استرهویزن می‌تواند در جهان اطرافش بگردد.

دکتر نادر پوراتیان یکی از پژوهشگران در دانشگاه کالیفرنیا در مرکز پزشکی لس‌آنجلس است که روی این فناوری جدید کار کرده است.

این فناوری جدید از چندین بخش استفاده می‌کند. یک [بخش] دستگاہی کوچک [است که] داخل مغز قرار گرفته. بخش‌های دیگر یک دوربین ویدیویی روی عینک دودی و یک دستگاه پردازنده است که می‌تواند داخل لباس‌های یک فرد حمل شود. وقتی کاربر دوربین را به سوی می‌گیرد، سیگنالی به پردازشگر می‌رود و بعد دوباره به عینک [برمی‌گردد]. آن وقت عینک به صورت بی‌سیم با دستگاہی که در مغز است، ارتباط برقرار می‌کند. این اطلاعات باعث شکل گرفتن یک الگو در بخشی از مغز به نام قشر بینایی می‌شود. این الگو به کاربران کمک می‌کند [تا] حرکت و شکل‌های نور را تشخیص دهند، یا ببینند. و همه این [ماجرای] در چند ثانیه اتفاق می‌افتد.

۱۰۸-۱ چاپگر جدید در هر ساعت $\frac{1}{6}$ فیش‌ها را چاپ می‌کند و

چاپگر قدیمی در هر ساعت $\frac{1}{x}$ فیش‌ها را چاپ می‌کند. طبق فرض، این دو عدد چاپگر در هر ساعت $\frac{1}{6}$ فیش‌ها را چاپ می‌کند، پس:

$$\frac{1}{10} + \frac{1}{x} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1}{6} - \frac{1}{10} = \frac{10-6}{60} = \frac{4}{60} = \frac{1}{15} \Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1}{15} \Rightarrow x = 15$$

۱۰۹-۴ ریشه هر معادله‌ای در خود معادله صدق می‌کند:

$$\xrightarrow{x=1} \frac{12-1}{(1)^2+1} = \frac{1}{1+1} + \frac{a}{1} \Rightarrow \frac{11}{2} = \frac{1}{2} + a$$

$$\Rightarrow \frac{11}{2} - \frac{1}{2} = a \Rightarrow \frac{10}{2} = a \Rightarrow a = 5$$

$$\frac{12-x}{x^2+x} = \frac{x}{x+1} + \frac{5}{x} \quad \text{پس معادله به صورت مقابل است:}$$

$$\Rightarrow \frac{12-x}{x(x+1)} - \frac{x}{x+1} - \frac{5}{x} = 0 \Rightarrow \frac{12-x-x^2-5(x+1)}{x(x+1)} = 0$$

$$\Rightarrow 12-x-x^2-5x-5=0 \Rightarrow -x^2-6x+7=0$$

$$\xrightarrow{\times(-1)} x^2+6x-7=0 \Rightarrow (x-1)(x+7)=0$$

$$\begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x=1 \\ x+7=0 \Rightarrow x=-7 \end{cases} \quad \text{ریشه دیگر}$$

۱۱۰-۴ طبق تعریف تابع، از هر عضو مجموعه A باید حداکثر یک

پیکان خارج شده باشد. مگر آن‌که هر دو عضوی که پیکان به آن‌ها وارد شده،

یکسان باشند: $m^2-2=7 \Rightarrow m^2=7+2 \Rightarrow m^2=9 \Rightarrow m=\pm 3$

$$f(x) = -x^2 - 2x \quad 111-1$$

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = -\left(\frac{1}{2}\right)^2 - 2\left(\frac{1}{2}\right) = -\frac{1}{4} - 1 = -\frac{5}{4}$$

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = -\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - 2\left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{1}{4} + 1 = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{1}{2}\right) - f\left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{5}{4} - \frac{3}{4} = -\frac{8}{4} = -2$$

۱۱۲-۴ معادله خط گذرنده از نقاط (۱, ۴) و (-۲, ۵) را می‌نویسیم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{5-4}{-2-1} = \frac{1}{-3} = -\frac{1}{3}$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 4 = -\frac{1}{3}(x - 1) \Rightarrow y = -\frac{1}{3}x + \frac{1}{3} + 4$$

$$\Rightarrow y = -\frac{1}{3}x + \frac{13}{3}$$

برای یافتن محل تلاقی خط با محور xها، کفایت معادله $y=0$ را حل کنیم:

$$-\frac{1}{3}x + \frac{13}{3} = 0 \Rightarrow -\frac{1}{3}x = -\frac{13}{3} \Rightarrow x = \frac{-13}{-\frac{1}{3}} = 13$$

۱۱۳-۳ تابع $f(x)$ تابعی خطی است. بنابراین باید معادله خط گذرنده

از دو نقطه $(-1, -8)$ و $(3, 4)$ را بنویسیم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-8-4}{-1-3} = \frac{-12}{-4} = 3$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 4 = 3(x - 3) \Rightarrow y = 3x - 9 + 4$$

$$\Rightarrow y = f(x) = 3x - 5$$

$$(2x - \dots)^3 = 8x^3 - 36x^2 + \dots - A \quad 103-1$$

اگر جمله دوم را a فرض کنیم مقدار $36x^2$ برابر است با:

$$3(2x)^2(a) = 36x^2 \Rightarrow 12ax^2 = 36x^2$$

$$\xrightarrow{\text{ساده کردن } x^2 \text{ از طرفین}} 12a = 36x^2 \Rightarrow a = \frac{36x^2}{12} = 3x^2$$

یعنی جمله دوم برابر $3x^2$ بوده است. پس مقدار A برابر است با:

$$(2x^2)^2 = 4x^4$$

$$\underbrace{2x^2 + x^2 - 18x - 9}_{\text{فاکتور از } x^2} = x^2(2x+1) - 9(2x+1) \quad 104-2$$

$$\Rightarrow (x^2 - 9)(2x+1) = (2x+1)(x-3)(x+3)$$

در تجزیه عبارت عامل $x+3$ وجود دارد.

۱۰۵-1

$$x^2 - (m+2)x + 2m = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -(m+2) \\ c = 2m \end{cases}$$

شرط ریشه مضاعف داشتن معادله درجه دوم آن است که $\Delta = 0$ باشد.

$$\xrightarrow{\Delta=0} b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-(m+2))^2 - 4(1)(2m) = 0$$

$$\Rightarrow m^2 + 4m + 4 - 8m = 0 \Rightarrow m^2 - 4m + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (m-2)^2 = 0 \Rightarrow m-2=0 \Rightarrow m=2$$

$m=2$ را در معادله جایگزین می‌کنیم:

$$x^2 - 4x + 4 = 0 \Rightarrow x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-4)}{2(1)} = \frac{4}{2} = 2$$

۱۰۶-2

$$3x^2 - (a-1)x - 6 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = -(a-1) \\ c = -6 \end{cases}$$

می‌دانیم حاصل ضرب ریشه‌ها از رابطه $x_1 \times x_2 = \frac{c}{a}$ به دست می‌آید.

$$x_1 = 2 \Rightarrow 2 \times x_2 = \frac{-6}{3} \Rightarrow 2x_2 = -2 \Rightarrow x_2 = \frac{-2}{2} = -1 \quad \text{ریشه دیگر}$$

۱۰۷-3

$$mx^2 - 2m^2x + m - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = m \\ b = -2m^2 \\ c = m - 4 \end{cases}$$

حاصل ضرب ریشه‌ها از رابطه $\frac{c}{a}$ به دست می‌آید.

$$\frac{c}{a} = \frac{m-4}{m} = 3 \Rightarrow m-4 = 3m \Rightarrow m-3m = 4$$

$$\Rightarrow -2m = 4 \Rightarrow m = \frac{4}{-2} = -2$$

مجموع ریشه‌ها از رابطه $-\frac{b}{a}$ به دست می‌آید.

$$\frac{-b}{a} = \frac{-(-2m^2)}{m} = \frac{2m^2}{m} = 2m \stackrel{m=-2}{=} 2(-2) = -4$$

حال گزینه‌ها را امتحان می‌کنیم:

$$1) f(0) = 5 \Rightarrow f(0) = 3(0) - 5 = -5 \neq 5 \quad \times$$

$$2) f(1) = 0 \Rightarrow f(1) = 3(1) - 5 = -2 \neq 0 \quad \times$$

$$3) f(2) = 1 \Rightarrow f(2) = 3(2) - 5 = 1 = 1 \quad \checkmark$$

$$4) f(5) = 11 \Rightarrow f(5) = 3(5) - 5 = 10 \neq 11 \quad \times$$

۲ ۱۱۴

$$y = x^2 - bx + c \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -b \\ c = c \end{cases}$$

محل تلاقی نمودار تابع درجه دوم با محور y ها همان c است. یعنی:

$$c = 7 \Rightarrow y = x^2 - bx + 7$$

محور تقارن سهمی خط $x = \frac{-b}{2a}$ است:

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-b)}{2(1)} = 3 \Rightarrow \frac{b}{2} = 3 \Rightarrow b = 6$$

کمترین مقدار تابع همان عرض رأس سهمی است:

$$b = 6 \rightarrow y = x^2 - 6x + 7$$

$$S \begin{cases} x = 3 \\ y = (3)^2 - 6(3) + 7 = 9 - 18 + 7 = -2 \end{cases}$$

۱ ۱۱۵ برای یافتن نقطه سربسر کافی است، معادله سود را مساوی

صفر قرار دهیم:

$$P(x) = 2x^2 + 9x - 200 = 0$$

$$a = 2, b = 9, c = -200$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (9)^2 - 4(2)(-200) = 81 + 1600 = 1681$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-9 \pm \sqrt{1681}}{2(2)} = \frac{-9 \pm 41}{4}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{-9 + 41}{4} = \frac{32}{4} = 8 \quad \text{قق} \\ x_2 = \frac{-9 - 41}{4} = \frac{-50}{4} = -12.5 \quad \text{غقق} \end{cases}$$

۴ ۱۱۶ اگر ضلع x ثابت باشد داریم:

$$x + 2y = 240$$

ماکزیم مساحت مستطیل برابر ماکزیم حاصل ضرب xy خواهد بود:

$$240 + 2 = 120 \Rightarrow \begin{cases} x = 120 \\ 2y = 120 \Rightarrow y = \frac{120}{2} = 60 \end{cases}$$

$$\max(xy) = 120 \times 60 = 7200$$

۱ ۱۱۷ «دمای هوا» متغیر کمی و با مقیاس فاصله‌ای است. زیرا صفر

در این سنجش قراردادی است.

۱ ۱۱۸ شانزده داده داریم که میانه برابر است با:

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده نهم} + \text{داده هشتم}}{2} = \frac{22 + 23}{2} = 22.5$$

داده‌های کم‌تر از 22.5 را حذف می‌کنیم. داده‌های باقی‌مانده عبارت‌اند از:

$$23, 23, 23, 24, 24, 25, 25, 25$$

که باید انحراف معیار آن‌ها را حساب کنیم. برای راحتی کار از همه داده‌ها عدد ثابتی را کم می‌کنیم (مثلاً عدد ۲۳). این کار تأثیری روی انحراف معیار ندارد. پس داده‌ها به صورت زیر هستند:

$$0, 0, 0, 1, 1, 2, 2, 2$$

$$\bar{x} = \frac{3(0) + 2(1) + 3(2)}{8} = \frac{0 + 2 + 6}{8} = \frac{8}{8} = 1$$

$$\sigma^2 = \frac{3(0-1)^2 + 2(1-1)^2 + 3(2-1)^2}{8} = \frac{3 + 0 + 3}{8} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{3}{4}} = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{4}} = \frac{1.7}{2} = 0.85$$

۳ ۱۱۹ داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$\begin{array}{cccccccccccccccc} 3 & 4 & 5 & 7 & 9 & 10 & 12 & 13 & 14 & 16 & 17 & 18 & 19 & 19 & 25 \\ & & & \downarrow & & & & \downarrow & & & & \downarrow & & & \\ & & & Q_1 = 7 & & & & Q_2 = 13 & & & & Q_3 = 18 & & & \end{array}$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 18 - 7 = 11$$

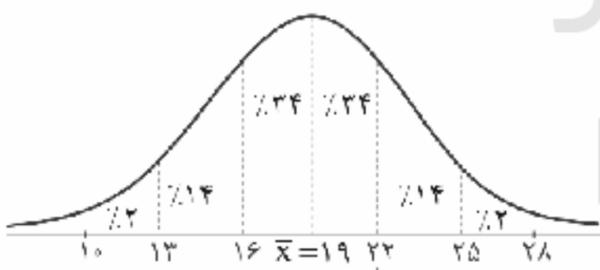
$$\Rightarrow \frac{IQR}{Q_1 + Q_2 + Q_3} = \frac{11}{7 + 13 + 18} = \frac{11}{38}$$

۳ ۱۲۰

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{2850}{150} = 19 \Rightarrow \bar{x} = 19, \sigma^2 = 9$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{9} = 3$$

میانگین ۱۹ و انحراف معیار ۳ است. در نمودار خم بهنجار داریم:

پس با توجه به نمودار $14\% + 24\% + 24\% = 62\%$ در بازه $(13, 22)$ قرار دارند.

۴ ۱۲۱ مد داده‌ها عدد ۱۷ است. زیرا بیشترین فراوانی را دارد.

$$\bar{x} = \frac{12 + 2(13) + 2(16) + 3(17) + 2(19) + 22}{11}$$

$$= \frac{12 + 26 + 32 + 51 + 38 + 22}{11} = \frac{181}{11} = 16.45$$

$$17 - 16.45 = 0.55$$

تفاضل مد و میانگین برابر است با:

۳ ۱۲۲

$$\frac{72}{360} = \frac{x}{648000} \Rightarrow x = \frac{72 \times 648000}{360} = 129600$$

۱۳۰ ۲

p	q	$\sim q$	$p \Rightarrow \sim q$	$q \Rightarrow p$	$(p \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$
T	T	F	F	T	F
T	F	T	T	T	T
F	T	F	T	F	F
F	F	T	T	T	T

۱۳۱ ۱ ابتدا گزاره $p \vee q$ را به صورت شرطی می‌نویسیم تا عکس
نفیض آن را بتوانیم بنویسیم:

$$(p \vee q) \equiv (\sim p \Rightarrow q) \xrightarrow{\text{عکس نفیض}} (\sim q \Rightarrow \sim(\sim p)) \equiv (\sim q \Rightarrow p)$$

$$\equiv (\sim(\sim q)) \vee p \equiv q \vee p$$

$$\sim(p \vee q) \equiv \sim p \wedge \sim q \quad \text{می‌دانیم:} \quad ۱۳۲ ۲$$

پس نفیض گزاره داده شده به صورت «دانش‌آموزی هست که فعال و باهوش
نیاست» خواهد بود.

۱۳۳ ۳ گزاره «هر مربعی مستطیل است»، صحیح می‌باشد.

$$g(-6) = -6 \quad \text{f تابعی ثابت و g تابعی همانی است پس:} \quad ۱۳۴ ۴$$

$$\frac{1}{2}f(\sqrt{2}) = -6 \Rightarrow f(\sqrt{2}) = \frac{6}{\frac{1}{2}} = -12$$

f تابعی ثابت است، پس $f(x) = -12$

$$\left. \begin{aligned} 2f(0) &= 2(-12) = -24 \\ g(-4) &= -4 \\ f(2-\sqrt{3}) &= -12 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{-36-4}{-12} = \frac{-40}{-12} = \frac{10}{3}$$

معکوس عبارت $\frac{10}{3}$ برابر $\frac{3}{10}$ است.

۱۳۵ ۲ در تابع یکنواپی همه ضابطه‌ها باید عدد ثابت باشند:

$$2m - 7 = 0 \Rightarrow 2m = 7 \Rightarrow m = \frac{7}{2}$$

پس ضابطه‌های تابع به صورت زیر است:

$$f(x) = \begin{cases} 3 & x \geq 0 \\ 4\left(\frac{7}{2}\right) - 3 & x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 3 & x \geq 0 \\ 11 & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2f(1) = 2(3) = 6 \\ f(-1) = 11 \end{cases} \Rightarrow 2f(1) - f(-1) = 6 - 11 = -5$$

$$f(x) = |4x + 5| \Rightarrow f(1-\sqrt{5}) = |4(1-\sqrt{5}) + 5| \quad ۱۳۶ ۱$$

$$= |4 - 4\sqrt{5} + 5| = |9 - 4\sqrt{5}| = 9 - 4\sqrt{5}$$

(+)

۱۳۷ ۱

$$f(x) = \text{sign}(x) \Rightarrow f(2-\sqrt{2}) = \text{sign}(2-\sqrt{2}) = 1$$

(+)

$$g(x) = [x+2] = [x] + 2 \Rightarrow g(1-\sqrt{2}) = [1-\sqrt{2}] + 2$$

می‌دانیم $0 < 1-\sqrt{2} < -1$ است، پس جزء صحیح آن برابر ۱- است:

$$g(1-\sqrt{2}) = [1-\sqrt{2}] + 2 = -1 + 2 = 1$$

$$f(2-\sqrt{2}) - g(1-\sqrt{2}) = 1 - 1 = 0 \quad \text{و در نهایت:}$$

۱۳۳ ۴

با توجه به این‌که میانه بیشتر متمایل به چارک اول است (به
جای آن‌که وسط جعبه یا دقیقاً بین دو چارک قرار گیرد) پس داده‌های ۲۵٪
دوم (یعنی بین چارک اول و دوم) پراکندگی کم‌تری نسبت به داده‌های ۲۵٪
سوم (بین چارک دوم و سوم) دارند. (درستی گزینه (۴))
توجه کنید که در گزینه (۳) مد داده‌ها عدد ۲۲ عنوان شده است. در صورتی‌که
براساس نمودار جعبه‌ای داده شده مد غیرقابل تشخیص است.

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 34 - 20 = 14$$

$$R = x_{\max} - x_{\min} = 41 - 9 = 32$$

دقت کنید: داده‌های ۲۵٪ اول پراکندگی بیشتری نسبت به
داده‌های ۲۵٪ چهارم دارند زیرا طول میله در سمت چپ بیشتر است.

۱۳۴ ۴

$$\text{تعداد متغیرها} = \frac{360}{15} = 24$$

زاویه بین دو شعاع متوالی

۱۳۵ ۳

$$\left. \begin{aligned} A \text{ متغیر} &= \frac{40}{100} \times 50 = 20 \\ B \text{ متغیر} &= \frac{80}{100} \times 30 = 24 \\ C \text{ متغیر} &= \frac{100}{100} \times 70 = 70 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x = \frac{20 + 24 + 70}{3} = \frac{114}{3} = 38$$

۱۳۶ ۱

$$(p \vee \sim q) \wedge (\sim p \Rightarrow q) \equiv (p \vee \sim q) \wedge (\sim(\sim p) \vee q)$$

$$\equiv (p \vee \sim q) \wedge (p \vee q) \equiv p \vee (\sim q \wedge q) \equiv p \vee F \equiv p$$

۱۳۷ ۲ می‌دانیم $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ پس:

$$[(p \Rightarrow q) \wedge (p \vee q)] \Leftrightarrow \sim q \equiv [(\sim p \vee q) \wedge (p \vee q)] \Leftrightarrow \sim q$$

$$\equiv [(\underbrace{\sim p \wedge p}_F) \vee q] \Leftrightarrow \sim q \equiv [(F \vee q) \Leftrightarrow \sim q] \equiv [q \Leftrightarrow \sim q] \equiv F$$

از آن‌جا که q و $\sim q$ دارای ارزش‌های متفاوتی هستند، پس گزاره دو
شرطی $q \Leftrightarrow \sim q$ همواره نادرست است.

۱۳۸ ۴ گزاره شرطی وقتی نادرست که مقدم درست و نتالی نادرست

باشد، پس در این‌جا $p \Rightarrow q$ درست و q نادرست است. از آن‌جا که q نادرست
است، پس ارزش گزاره $p \Rightarrow q$ فقط وقتی درست است که p هم نادرست
باشد، بنابراین ارزش هر دو گزاره p و q نادرست خواهد بود.

۱۳۹ ۴ گزاره دو شرطی وقتی درست است که هر دو گزاره هم‌ارزش

باشند:

$$(p \vee q) \Leftrightarrow q$$

با توجه به فرض مسأله q نادرست است، پس $(p \vee q)$ نیز باید نادرست باشد.
در نتیجه p هم گزاره‌ای نادرست خواهد بود. $(\sim q, \sim p)$ گزاره‌هایی درست
(هستند)

$$\sim p \Rightarrow (p \wedge \sim q) \equiv T \Rightarrow (F \wedge T) \equiv T \Rightarrow F \equiv F \quad \text{(الف)}$$

$$(\sim q \wedge \sim p) \Leftrightarrow (\sim p \vee q) \equiv (T \wedge T) \Leftrightarrow (T \vee F) \quad \text{(ب)}$$

$$\equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

۲ ۱۴۲

$$\begin{cases} D_f = \{1, 2, 3\} \\ D_g = \{1, 2, 3\} \end{cases} \Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x | g(x) = 0\} = \{1, 2\}$$

$$\Rightarrow \frac{f}{g} = \left\{ \left(1, \frac{-2}{-5}\right), \left(2, \frac{3}{-6}\right) \right\} = \left\{ \left(1, \frac{2}{5}\right), \left(2, -\frac{1}{2}\right) \right\}$$

پس برد تابع $\frac{f}{g}$ برابر $\left\{ \frac{2}{5}, -\frac{1}{2} \right\}$ است.

$$f(x) = x^2 \Rightarrow \left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$$

۳ ۱۴۳

معادله تابع $h(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$ (طبق نمودار) را می‌نویسیم: نمودار تابع خطی است که از نقاط $(2, 1)$ و $(0, 0)$ عبور می‌کند:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-1 - 0}{2 - 0} = -\frac{1}{2}$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x \Rightarrow y = h(x) = -\frac{1}{2}x = -\frac{x}{2}$$

$$h(x) = \frac{f(x)}{g(x)} = -\frac{x}{2} \Rightarrow \frac{x^2}{g(x)} = -\frac{x}{2} \Rightarrow -xg(x) = 2x^2$$

$$\Rightarrow g(x) = \frac{2x^2}{-x} = -2x$$

$$g(-1) = -2(-1) = 2$$

$$\bar{x} = \frac{14 + 10 + 8 + 6 + 12 + 4 + 9}{7} = \frac{63}{7} = 9$$

۱ ۱۴۴

$$\text{نصف میانگین} = \frac{9}{2} = 4.5$$

$$4, 6, 8, 9, 10, 12, 14$$

میان = 9

$$\text{نصف میان} = \frac{9}{2} = 4.5$$

$$\text{اختلاف} = 4.5 - 4.5 = 0$$

$$\text{شاخص بهای دو کالا} = \frac{(400 \times 50) + (100 \times 18000)}{(400 \times 20) + (100 \times 3000)} \times 100$$

۴ ۱۴۵

$$= \frac{20000 + 1800000}{8000 + 300000} \times 100 = \frac{1820000}{308000} \times 100 = \frac{1820}{308} \times 100 = 590$$

۲ ۱۴۶

$$\text{تورم قیمت اتومبیل} = \frac{\text{شاخص در سال } 94 - \text{شاخص در سال } 98}{\text{شاخص در سال } 94} \times 100$$

$$\Rightarrow 80 = \frac{x - 30}{30} \times 100 \Rightarrow \frac{80}{100} = \frac{x - 30}{30}$$

$$\Rightarrow \frac{8}{10} = \frac{x - 30}{30} \Rightarrow 8 = \frac{x - 30}{3} \Rightarrow x - 30 = 24 \Rightarrow x = 54$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow \frac{8}{100} = \frac{x}{12}$$

۴ ۱۴۷

$$\Rightarrow x = \frac{12 \times 8}{100} = \frac{96}{100} = 0.96 = 9.6\% \text{ میلیون}$$

$$\text{جمعیت شاغل} + \text{جمعیت بیکار} = \text{جمعیت فعال} \Rightarrow 12 = 0.96 + a$$

$$\Rightarrow a = \text{جمعیت شاغل} = 12 - 0.96 = 11.04 \text{ میلیون}$$

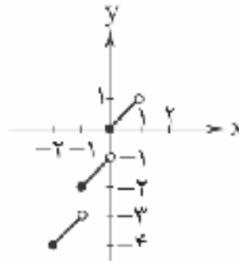
$$y = [x] + x$$

$$-2 \leq x < -1 \Rightarrow y = -2 + x \Rightarrow y = x - 2$$

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow y = -1 + x \Rightarrow y = x - 1$$

$$0 \leq x < 1 \Rightarrow y = 0 + x \Rightarrow y = x$$

و نمودار این خطوط در فاصله‌های مورد نظر به صورت زیر است:

۴ ۱۳۸

برای محاسبه $f\left(\frac{1}{3}\right)$ از ضابطه بالایی استفاده می‌کنیم.

$$f\left(\frac{1}{3}\right) = \left| 3\left(\frac{1}{3}\right) - 2 \right| = |1 - 2| = |-1| = 1$$

زیرا $\frac{1}{3} < 1$ برای محاسبه $f\left(\frac{5}{3}\right)$ از ضابطه پایینی استفاده می‌کنیم زیرا $\frac{5}{3} > 1$:

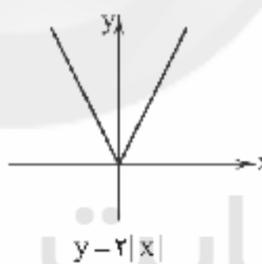
$$f\left(\frac{5}{3}\right) = \text{sign}\left(\frac{5}{3}\right) + \left| 1 - \frac{5}{3} \right| = 1 + \left| 1 - \frac{5}{3} \right| = 1 + \left| -\frac{2}{3} \right|$$

$$= 1 + (-2) = -1$$

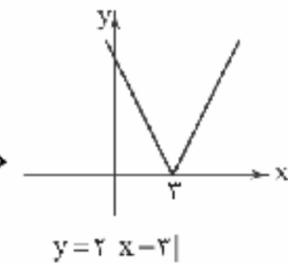
و در نهایت داریم:

$$f\left(\frac{1}{3}\right) - f\left(\frac{5}{3}\right) = 1 - (-1) = 1 + 1 = 2$$

۲ ۱۴۰

۳ واحد به راست

۱ واحد به پایین

۱ ۱۴۱

$$f(x) = \sqrt{2x - 5}, g(x) = \sqrt{4x + 7}$$

$$(g - f)\left(\frac{1}{2}\right) = g\left(\frac{1}{2}\right) - f\left(\frac{1}{2}\right)$$

$$\left\{ g\left(\frac{1}{2}\right) = \sqrt{4\left(\frac{1}{2}\right) + 7} = \sqrt{2 + 7} = \sqrt{9} = 3 \right.$$

$$\left. f\left(\frac{1}{2}\right) = \sqrt{2\left(\frac{1}{2}\right) - 5} = \sqrt{1 - 5} = \sqrt{-4} = \sqrt{4} = 2 \right.$$

$$\Rightarrow g\left(\frac{1}{2}\right) - f\left(\frac{1}{2}\right) = 3 - 2 = 1 \Rightarrow (g - f)\left(\frac{1}{2}\right) = 1$$

$$2f(2) = 2\sqrt{2(2) - 5} = 2\sqrt{4 - 5} = 2\sqrt{1} = 2(1) = 2$$

$$\frac{(g - f)\left(\frac{1}{2}\right)}{2f(2)} = \frac{1}{2}$$

۱۴۸ | ۲

در صد کلمات دشوار]] = شاخص پایه آموزشی

$$= [0.4 \times (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} +$$

$$= [(2+24) \times 0.4] = [26 \times 0.4] = [10.4] = 10$$

۱۴۹ | ۱

روش اول: از آن جا که سال ششم بین دو سال هفتم و پنجم
قرار گرفته است از روش درونیابی استفاده می‌کنیم، یعنی دو نقطه (۵, ۳۶)
و (۷, ۴۴) را در نظر گرفته و معادله خط گذرنده از آن‌ها را می‌نویسیم:

$$m = \frac{44 - 36}{7 - 5} = \frac{8}{2} = 4$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 36 = 4(x - 5)$$

$$\Rightarrow y = 4x - 20 + 36 \Rightarrow y = 4x + 16$$

حال کافیست $x = 6$ را در معادله خط جایگزین کنیم:

$$y = 4(6) + 16 = 24 + 16 = 40$$

روش دوم: می‌توان گفت مقدار حقوق پرداختی در سال ششم، دقیقاً میانگین
حقوق پرداختی‌های سال پنجم و هفتم است، یعنی:

$$\frac{36 + 44}{2} = \frac{80}{2} = 40$$

۱۵۰ | ۳

باید از روش برون‌یابی استفاده کنیم.

اگر یک‌شنبه را معادل ۱، دوشنبه را ۲ و ... پنج‌شنبه را معادل ۵ در نظر
بگیریم میانگین آن‌ها برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+4+5}{5} = \frac{15}{5} = 3$$

از طرفی میانگین تعداد افراد مراجعه کننده برابر است با:

$$\bar{y} = \frac{18+14+19+15+14}{5} = \frac{80}{5} = 16$$

از آن جا که روز جمعه به پنج‌شنبه نزدیک‌تر است پس دو نقطه (۵, ۱۴)
و (۳, ۱۶) را در نظر می‌گیریم و معادله خط گذرنده از آن‌ها را می‌نویسیم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{16 - 14}{3 - 5} = \frac{2}{-2} = -1$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 14 = -1(x - 5)$$

$$\Rightarrow y - 14 = -x + 5 \Rightarrow y = -x + 5 + 14 \Rightarrow y = -x + 19$$

حال کافیست $x = 6$ را در معادله خط جایگزین کنیم:

$$y = -6 + 19 = 13$$

اقتصاد

۱۵۱ | ۲

الف) اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به
خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند، به خلق نیازهای کاذب برای خود
اقدام می‌کند تا حس کمال‌جویی خود را سیراب کند. پیگیری نیازهای کاذب و
با زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و با انحطاط انسان می‌شود.

ب) حتی اگر مشکل کمبود منابع نداشته باشیم و داشته‌های بشر نامحدود
باشد، باز انسان در بهره‌برداری از این منابع با محدودیت روبه‌رو است؛ به عبارت
دیگر این منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعدد دارد و هم
می‌توان با روش‌های مختلف از آن‌ها استفاده کرد.

ج) گزینه (۱) بیان می‌کند که فرد با تخفیف سود خود را از بین می‌برد؛ این
نا درست است زیرا فرد سود بلندمدت برای خود مهیا می‌کند. در گزینه (۲) هم
فرد با گران‌فروشی سود بلندمدت خود را از دست می‌دهد.

د) با خواندن کلمه «شیء» اصلاً نباید به خدمات فکر کنید.

۱۵۲ | ۴

ابتدا برای حل این مسئله باید درآمد را محاسبه کرد:

تعداد کل کالاها $\times$ قیمت هر کالا = درآمد

$$\text{تومان } 960,000,000 = 800 \times 1,200,000$$

حال نوبت به هزینه‌ها می‌رسد:

تعداد ماه‌های سال $\times$ اجاره‌بهای ماهیانه = اجاره‌بهای سالیانه

$$120,000,000 = 12 \times 10,000,000$$

تعداد $\times$ تعداد $\times$ حقوق ماهیانه = حقوق کارگران
ماه‌های سال $\times$ کارگران $\times$ یک کارگر همه کارگران

$$115,200,000 = 12 \times 12 \times 800,000$$

$$115,200,000 \times \frac{1}{3} = 38,400,000 = \text{هزینه استهلاک سالیانه}$$

در نهایت باید هزینه‌ها را از درآمد کسر کنیم تا ببینیم فعالیت تولیدی سود
کرده یا ضرر:

$$960,000,000 - (120,000,000 + 115,200,000)$$

$$+ 180,000,000 + 38,400,000 = 56,400,000$$

بنابراین فعالیت تولیدی مذکور سود کرده است.

۱۵۳ | ۱

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) نوع سوم از تولید، خدمات یا محصولات نرم نام دارد.

د) زراعت و باغبانی، احیا هستند و صید ماهی، حیات است.

و) بدون حیات، صنعت که نوع دوم تولید به شمار می‌رود، امکان‌پذیر نبود.

۱۵۴ | ۳

الف و ب) برای محاسبه تولید خالص داخلی سرانه باید
تولید ناخالص داخلی را حساب کنیم:

$$\text{تولید خالص داخلی سرانه} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سرانه} - \text{استهلاک}}{\text{جمعیت}} = \frac{225 - 45}{195} = 1$$

حال نوبت به محاسبه تولید خالص داخلی می‌رسد و سپس میزان سرانه آن:

$$\text{تولید ناخالص داخلی سرانه} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی} - \text{استهلاک}}{\text{جمعیت}} = \frac{225 - 28}{195} = 1$$

$$\text{ریال } 5940 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی} - \text{استهلاک}}{\text{جمعیت}} = \frac{297,000,000,000 - 50,000,000,000}{50,000,000}$$

ج) در آخرین مرحله باید تولید خالص ملی را محاسبه کنیم:

$$\text{تولید ناخالص داخلی سرانه} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی} - \text{استهلاک}}{\text{جمعیت}} = \frac{225 - 45}{195} = 1$$

از آن جایی که میزان تولید خالص ملی را خواسته، باید استهلاک را از تولید
ناخالص ملی کم کنیم:

$$\text{میلیارد ریال } 312 = 225 - 45 = \text{تولید ناخالص ملی}$$

۱۵۵ | ۴

الف) مبادلات تهاتر یا پایاپای امروزه از بین نرفته‌اند و گاه
در سطوح بین‌المللی و روستایی دیده می‌شوند.

ب) هر دو مورد غیردیداری هستند.

ج) در بورس اوراق بهادار، کالا خرید و فروش و قیمت‌گذاری نمی‌شود.

د) برای محاسبه تورم باید از فرمول زیر استفاده کرد:

$$\text{تورم} = \frac{\text{سطح قیمت‌های قبلی} - \text{سطح قیمت‌های جدید}}{\text{سطح قیمت‌های قبلی}} \times 100$$

$$= \frac{25,000 - 25,000}{25,000} \times 100 = 0\%$$

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در وبسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

۱۵۶ | ۱

الف) قیمت خدمات سرمایه = درآمد صاحبان سرمایه

اجاره‌بها = درآمد صاحبان املاک

ب) حالا نوبت به قسمت سخت کار رسیده است؛ باید برای محاسبه درآمد ملی جامعه، تمامی اقلام درآمدی را با هم جمع کنیم، اما قبل از آن لازم است تا ردیف ۳ و ۶ را محاسبه کنیم:

$$\text{درآمد حقوق‌بگیران} = ۸۴۴ \times \frac{۳}{۴} = ۶۳۳$$

$$\text{دستمزدها} = ۶۹۶ \times \frac{۱}{۳} = ۲۳۲$$

$$\text{درآمد ملی} = ۵۵۷ + ۶۹۶ + ۶۳۳ + ۳۵۰ + ۸۴۴ + ۲۳۲ = ۳۳۱۲$$

$$\text{ج) درآمد سرانه} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت}} = \frac{۳۳۱۲}{۴۵} = ۷۳/۶$$

د) سرانه: سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید با درآمد آن جامعه
دقت کنید: مفهوم سرانه فقط محدود به درآمد یا متحصص به تولید نیست؛ بلکه مربوط به هر دو است.

۱۵۷ | ۲

الف) کم‌ترین میزان اختلاف عرضه و تقاضا = قیمت تعادلی = ۴۰۰۰

ب) بالای قیمت تعادلی = مازاد عرضه $\leftarrow$ بالاترین قیمت = بیشترین میزان مازاد عرضه

ج) در قیمت ۵۰۰۰، میزان عرضه ۲۵۰ و میزان تقاضا ۱۰۰ است که اختلاف این دو می‌شود ۱۵۰.

د) D مخفف کلمه Demand به معنای تقاضا است.

ه) در قیمت تعادلی، دریافتی تولیدکننده به بیشترین حد خود می‌رسد.

۱۵۸ | ۳

الف) جدول را با اطلاعات صورت سؤال تکمیل می‌کنیم:

سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲
تولید کل			
تولید کل به قیمت جاری	۳۴۵۰	۵۱۶۸	۶۷۶۳
تورم	-	۴۶۸	۱۷۴۵
تولید کل به قیمت ثابت	۳۴۵۰	۴۷۰۰	۵۰۱۸

نکته (۱): برای محاسبه تولید کل به قیمت جاری در سال دوم (۱۳۹۱)، تورم را با تولید کل به قیمت ثابت جمع و برای محاسبه تولید کل به قیمت ثابت سال سوم (۱۳۹۲)، تورم را از تولید کل به قیمت جاری کسر می‌کنیم.

نکته (۲): چون سال اول (۱۳۹۰) را به عنوان سال پایه در نظر می‌گیریم، قیمت جاری و ثابت آن تفاوتی نمی‌کند.

ب) حالا برای محاسبه افزایش تولید باید تولید کل به قیمت ثابت سال پایه را از سال مورد نظر کسر کنیم:

$$\text{سال سوم} = ۴۷۰۰ - ۳۴۵۰ = ۱۲۵۰$$

$$\text{سال دوم} = ۵۰۱۸ - ۳۴۵۰ = ۱۵۶۸$$

۱۵۹ | ۱

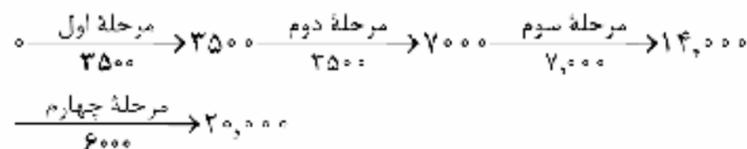
بررسی عبارتهای نادرست:

الف) از بازار عبور کردن یعنی در ازای آن کالا یا خدمات پول پرداخت می‌شود.

ب) در تست چای، به عنوان پول کالایی شناخته می‌شده است.

ه) توسعه علاوه بر تغییرات کیفی، به تغییرات کمی هم می‌پردازد.

۱۶۰ | ۴ الف) برای پاسخ به این قسمت باید مراحل تولید پارچه و ارزش افزوده آن را بنویسیم:

ب) با استفاده از حداقل دو روش می‌توان مطمئن شد که جواب ما درست است.

۱۶۱ | ۲ الف) اسناد اعتباری دیداری به محض رؤیت بانک و بدون

اطلاع قبلی، قابل پرداخت هستند.

اسناد اعتباری کوتاه‌مدت زمان‌دار هستند.

نکته: چک تنها در ایران مدت‌دار است.

ب) رفاه در ایران تقریباً ۴ برابر اوکراین است. $\frac{۸۷۴۲}{۲۲۳۲} = ۴ \Rightarrow$

۱۶۲ | ۳ الف) برای پاسخ به این قسمت باید هزینه خرید کالا را بر عمر مفید آن تقسیم کنیم:

$$\text{هزینه استهلاک سالیانه} = \frac{۱۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵} = ۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰$$

ب) این قسمت کمی پیچیده‌تر است؛ زیرا ابتدا باید قیمت کالا در سه سال پایانی را محاسبه کنیم و بعد از آن با محاسبه هزینه استهلاک جدید، پاسخ را بیابیم:

$$\text{قیمت جدید کالا} = ۱۷ + \frac{۲}{۵۵} = ۱۷ \times \frac{۱۵}{۱۰۰} = ۲/۵۵$$

میلیارد تومان ۱۹/۵۵ =

$$\text{هزینه استهلاک سالیانه} = \frac{۱۹,۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵} = ۷۸۲,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۷۸۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۳ = ۲,۳۴۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه استهلاک سه سال آخر}$$

۱۶۳ | ۳ بررسی عبارتهای نادرست:

الف) موارد ذکر شده هم در رشد ناآهسته گرفته می‌شود، هم در توسعه؛ فلذا به جای این دو، شاخص پیشرفت معرفی شد.

ج) اگر بول در طول زمان ارزش خود را حفظ نکند، می‌گوییم قدرت خرید آن کاهش یافته است.

۱۶۴ | ۴ الف) $۵۰۰ = \frac{۱}{۴} \times ۲۰۰۰ =$ ارزش مسکوکات در دست مردم

ب)

ارزش سپرده‌های غیردیداری + ارزش حساب‌های قرض‌الحسنه = شبه پول

$$۲۴۱۰ = ۸۵۰ + (۳۵۰ - ۱۵۶۰)$$

ج) $۵۲۶۰ = ۱۲۰۰ + ۲۰۰۰ + ۵۰۰ + ۱۵۶۰ =$ نقدینگی

۱۶۵ | ۱ الف) اگر قیمت کم‌تر از قیمت تعادلی باشد، مشتریان نیازشان

رفع نمی‌شود و حاضرند مبلغ بیشتری بپردازند.

ب) درآمد سرانه تنها به جمعیت مربوط است و اصلاً ارتباطی با تورم ندارد.

ج) جعاله، عقد پرداخت دستمزد است و بازرگانی و تأمین سرمایه مربوط به عقد مضاربه است.

د) این حدیث به خطر فقر برای اعتقادات انسان اشاره دارد.

۱۸۳ ۴ بررسی آرایه‌ها:

واج آرایه: تکرار صامت‌های «ر» و «د» سبب موسیقی در بیت شده است.
واژه آرایه: راه

تشخیص: نسبت دادن دودن و دمدن به اشک
جناس نام: که (حرف ربط) و که (چه کسی)

۱۸۴ ۲ بررسی آرایه‌ها:

ج) واج آرایه: تکرار صامت «ک» (۸ بار)

د) جناس ناقص: روی، سوی
و) تشبیه: دل به خم ابرو

ز) کنایه: موشکافی کردن: نکته‌سنجی / سودازده چیزی بودن: بسیار شیفته آن بودن

۱۸۵ ۴ جناس ناقص اختلافی (بیت «د»): مستی و هستی / بر، بار

واژه آرایه (بیت «الف»): تکرار واژه‌های من و کار

کنایه (بیت «ج»): سر از پای ندانستن کنایه از بی‌قرار بودن / گرد در کسی
برآمدن کنایه از در کمال فروتنی به خدمت او رسیدن

موازنه (بیت «ب»):

یا	دام	از آن	چرخ	سیه‌روی	بخواهید
↕	↕	↕	↕	↕	↕
یا	دودم	از این	دلچ	سیه‌کار	برآرید

تشخیص (بیت «ه»): جان‌بخشی به جام (رخ جام: اضافه استعاری)

۱۸۶ ۳ ابیات سؤال سروده «جامی» پدیدآورنده «نفحات الانس» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی

۲) فیه‌ما‌فیه: مولوی

۴) جمشید و خورشید: سلمان ساوجی

۱۸۷ ۳ گزینه (۳) معرف وحشی بافقی شاعر قرن دهم است اما سایر

گزینه‌ها در معرفی شاعران قرن یازدهم بیان شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) صائب تبریزی

۲) کلیم کاشانی

۴) بیدل دهلوی

۱۸۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مجالس المؤمنین: زندگی‌نامه

۲) عالم‌آرای عباسی: تاریخ

۳) عین‌الحیات: عرفان

۱۸۹ ۴ حبیب‌السیر: نثر بینابین

دیباچه شرف‌نامه: نثر مصنوع

عالم‌آرای عباسی: نثر ساده

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) محبوب‌القلوب: مصنوع - جامع عباسی: ساده

۲) عباس‌نامه: مصنوع

۳) بدایع‌الوقایع: ساده - عین‌الحیات: ساده

۱۹۰ ۳ گزینه (۳) از ویژگی‌های مربوط به سبک هندی است. در این دوره با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران، کاربرد لغات عربی کم شد و از طرفی حملات تیموریان و ازبکان، سبب رواج لغات ترکی و ضعف زبان فارسی گردید؛ به خصوص که سلاطین صفوی هم در برابر به ترکی سخن می‌گفتند.

۱۹۱ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تلمیح و حسن تعلیل

۳) حس آمیزی

۴) اسلوب معادله

۱۹۲ ۴ طولانی بودن جملات، یکی از ویژگی‌های زبانی رایج سبک نثر دوره هندی است.

۱۹۳ ۳ با توجه به استفاده از اصطلاحات و لغات مردم عامه (بخیه و پشت چشم نازک کردن) گزینه (۳) با اشعار دوره هندی متناسب است اما سایر گزینه‌ها از نظر زبانی به سبک عراقی نزدیک‌اند.

۱۹۴ ۴ اضافه تشبیهی: لعل لب

اضافه استعاری: -

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اضافه تشبیهی: ملک قناعت

اضافه استعاری: عنان عزم

۲) اضافه تشبیهی: بار غم

اضافه استعاری: روی زمین / پشت فلک

۳) اضافه تشبیهی: گوی مقصود / چوگان قناعت

اضافه استعاری: پنجه نفس / بازوی ریاضت

۱۹۵ ۳ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۳):

تشبیه فشرده: حرف به نقل

تشبیه گسترده: می گلرنگ (رنگ در این جا ادات تشبیه است.) / روی چو گلنار

استعاره مصرحه: لعل

مجاز: حرف مجاز از سخن

۱۹۶ ۳ در گزینه (۳) عشق به پیمانه تشبیه شده و خود پیمانه نیز مجاز از شراب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یار به تیر / ابرو به کمان

۲) عروس به ساغر و مهوش

۴) تو به پرنده (طیر)

۱۹۷ ۳ اضافه تشبیهی: رخس امل / عرصه تقلید / میدان حقایق (۳ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) برگ عیش / گلستان روزگار (۲ مورد)

۲) خار جفا / نهال مودت (۲ مورد)

۴) پسته دهان (۱ مورد)

۱۹۸ ۳ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۳):

تشبیه: تشبیه معشوق به گل

استعاره مکنیه: جان‌بخشی به گل: حسرت خوردن گل

استعاره مصرحه: برگ گل (رخ) / سنبل (زلف)

مجاز: چمن مجاز از باغ

تکرار: گل

۱۹۹ | ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) می به آفتاب / آسمان به جام پلور / کف ساقی به مشرق / لب یار به مغرب
(۲) مادر دهر / شیر بی وفایی
(۳) خانه دل

۲۰۰ | ۲ تقطیع بیت سؤال:

پ	هر	گ	جا	ک	ر	سپ	دم	ز	خو	بی	ی	ت	ش	نی	دم
U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	↓	↓	U	U	-	-
چ	رو	ی	خو	پ	ت	دی	دم	ه	نو	ز	ب	ت	ز	زا	نی
U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	-	-
			مفاعیلن			مفاعیلن				مفاعیلن				فعلاتین	

تقطیع گزینه (۲):

م	ن	ز	می	د	د	لا	ب	ک	در	س	ما	ع	ت	یا	یم
U	↓	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	-	-
ک	گر	پ	پا	ی	ذ	را	م	پ	در	ت	رند	ب	دو	شم	
U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	-	-
			مفاعیلن			فعلاتین				مفاعیلن			فعلاتین		

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعیلن / فعلاتین / مفاعیلن / فعلن
(۳) فعلاتین / فعلاتین / فعلاتین / فعلن
(۴) فعلات / فعلاتین / فعلات / فعلاتین

نکته: اگر ۳ تا فعلاتین داریم رکن پایانی نمی‌تواند فعلن باشد بلکه فعلن است و اگر فعلن دیدیم یعنی اختیار وزنی ابدال داریم، مثل گزینه (۳).

۲۰۱ | ۳ وزن گزینه (۳): مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) فعلات / فعلاتین / فعلات / فعلاتین
(۲) مفعول / مفاعیلن // مفعول / مفاعیلن (= مستفعلن مفعولن // مستفعلن مفعولن)
(۴) مفعول / فعلاتین // مفعول / فعلاتین (= مستفعلن فعلون // مستفعلن فعلون)

۲۰۲ | ۲ تقطیع گزینه (۲):

ا	ت	ش	رو	یت	ک	ا	پ	گل	پ	ریخت
-	U	↓	-	-	U	-	↓	-	↓	↓
در	س	وا	د	چش	م	من	ا	بی	خ	شست
-	U	-	↓	-	U	-	-	-	U	↓
			فعلاتین			فعلاتین			فاعلن	

وزن سایر گزینه‌ها: مفاعیلن مفاعیلن مفعولن

۲۰۳ | ۴ تقطیع بیت سؤال:

م	را	غم	ز	ی	ت	پ	صد	رمب	گفت
U	-	U	↓	↓	↓	U	-	U	↓
ت	نی	زی	ف	لا	بی	و	فا	بی	م
U	-	U	-	-	-	U	-	U	-
			فعلون			فعلون		فعلون	فعل

تقطیع گزینه (۴):

ذ	زی	مر	د	ک	ج	ن	خا	هی	دید
U	-	U	-	U	-	U	-	U	↓
و	زی	مم	س	ک	ن	خا	هی	یافت	
U	-	U	-	U	-	U	-	U	↓
			فعلون			فعلون		فعل	

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعیلن مفاعیلن فعلون
(۲) فعلاتین مفاعیلن فعلن
(۳) فعلون فعلون فعلون فعلون

۲۰۴ | ۴ وزن گزینه (۴): مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن

(= مستفعلن مفعولن // مستفعلن مفعولن)

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) فعلات فعلاتین // فعلات فعلاتین
(۲) مفاعیلن فعلاتین // مفاعیلن فعلاتین
(۳) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

۲۰۵ | ۲ تقطیع بیت سؤال:

ب	نف	ش	در	ز	کو	عا	مد	چ	سند	بل	در	خ	شو	عا	مد
U	↓	↓	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
چ	تر	گس	چش	م	کش	می	زد	ک	وق	ت	اعد	ب	با	را	مد
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
			مفاعیلن			مفاعیلن			مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن

تقطیع گزینه (۲):

ه	ز	قط	ر	ک	ز	در	یا	پ	ظا	هر	صو	ز	نی	ما	بد
U	-	↓	↓	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ی	قی	می	دا	ک	نا	م	او	ج	نی	د	با	ز	زی	دا	ید
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
			مفاعیلن			مفاعیلن			مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
(۳) فعلاتین فعلاتین فعلاتین فعلن
(۴) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، تعریب یا مفهوم مشخص کن
(۲۱۱ - ۲۰۶):

۲۰۶ ۱ ترجمه کلمات مهم: أَنْظُرُ إِلَى: می‌نگرم به / النُّجُومِ الَّتِي: ستاره‌هایی که / تَزِينُ السَّمَاءَ: آسمان را زینت می‌بخشند / لَيْلًا: در شب / أَفْكَرُ: می‌اندیشم / فِي مَنْ أَوْجَدَهَا: در کسی که آن‌ها را خلق کرده است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) در این گزینه دو اشتباه وجود دارد: ۱- «آسمان شب» یک ترکیب اضافی است و معادلش «سَمَاءُ اللَّيْلِ» است، اما در عبارت سؤال «لَيْلًا» نقش جدایی دارد و مضاف‌الیه نیست! ۲- حرف «فِي» در «فِي مَنْ» ترجمه نشده است. (۳) «موجب» معادل ندارد، «تَزِينُ» فعل است و درست ترجمه نشده است، «فِي» در «فِي مَنْ» ترجمه نشده است. (۴) قید «لَيْلًا» مربوط به فعل قبلش؛ یعنی «تَزِينُ» است نه «أَنْظُرُ»، ضمناً «تَزِينُ» باید به صورت فعل ترجمه شود نه اسم

۲۰۷ ۱ ترجمه کلمات مهم: جَالِسٌ: هم‌نشین شو، هم‌نشینی کن / مَنْ: کسانی که [با توجه به ضمیر جمع «هم» در «مُجَالِسْتَهُمْ» این اسم باید به صورت جمع ترجمه شود]. / تَنْفَعُكَ مُجَالِسْتَهُمْ: هم‌نشینی با ایشان به تو سود می‌رساند / يَزِيدُ مِنْ عِلْمِكَ عِلْمُهُمْ: علم‌تان علم تو را افزون می‌کند (زیاد می‌کند) / تَوَاضَعُ: تواضع کن / لِمَنْ: به کسی که / تَعَلَّمَهُ: به او می‌آموزی، به او یاد می‌دهی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «نشست و برخاست کن» ترجمه دقیقی نیست، «از هم‌نشینی با آنان بهره‌مند می‌شوی» ترجمه این عبارت است: «تَنْفَعُكَ مِنْ مُجَالِسْتِهِمْ»، «يَزِيدُ مِنْ: زیاد می‌کند» نه «زیاد می‌شود»، این قسمت هم ترجمه این عبارت است: «يَزِيدُ مِنْ عِلْمِكَ عِلْمَهُمْ» و «تَوَاضَعُ يَتَوَاضَعُ بِعِلْمِهِمْ» (۳) واژه «مَنْ» هم برای یک شخص به کار می‌رود و هم برای چندین نفر (جمع). در این عبارت با توجه به ضمیر «هم» در «مُجَالِسْتَهُمْ»، متوجه می‌شویم که دلالت بر جمع دارد و بنابراین باید «کسانی که» ترجمه شود، به همین شکل ضمیرهای «هم» هم به اشتباه مفرد ترجمه شده‌اند، «سود رساننده است» ترجمه صحیحی نیست؛ «تَعَلَّمُ: یاد می‌دهی» نه «یاد می‌گیری». (۴) «مُجَالِسَةُ» فاعل است، اما در نقش فاعل ترجمه نشده است، «يَزِيدُ مِنْ عِلْمِكَ عِلْمَهُمْ» نادرست ترجمه شده است، «از او یاد می‌گیری» ترجمه این عبارت است: «تَعَلَّمُ مِنْهُ».

۲۰۸ ۴ ترجمه کلمات مهم: تُشَاهِدُ: دیده می‌شوند / الدَّلَافِينُ: دلفین‌ها / وَ هِيَ تُؤَدِّي: درحالی‌که انجام می‌دهند / حَرَكَاتٍ جَمَاعِيَّةٍ: حرکاتی گروهی / كَمَا: هم‌چنان که، هم‌چنین / تَسَاعِدُ: کمک می‌کنند / فِي اِكْتِشَافٍ: در اکتشاف / مَا فِي الْبَحَارِ: آنچه در دریاهاست / مِنْ عَجَائِبِ: از شگفتی‌ها

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تُشَاهِدُ» مجهول است، «تُؤَدِّي: انجام می‌دهند» مضارع است، «عَجَائِبِ» جمع است نه مفرد.

(۲) «حَرَكَاتٍ جَمَاعِيَّةٍ» ترکیب وصفی است و باید با هم ترجمه شود: «حرکاتی گروهی»، «اعماق» معادلی ندارد.

(۳) «حَرَكَاتٍ جَمَاعِيَّةٍ: حرکاتی گروهی» و نکره بودن موصوف رعایت نشده است، «که» معادلی ندارد، واو حالیه درست ترجمه نشده است، «کَمَا» نادرست ترجمه شده است و «الْبَحَارِ» جمع است.

۲۰۹ ۱ «بِسِيمَا: چهره» مفرد است نه جمع.

۲۱۰ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «يُنَبِّهُونَ» در باب «تفعیل» یعنی «هوشیار می‌سازند» نه «هوشیار می‌شوند». [هوشیار شدن: «نَبَّهَ» یا «نَبَّهَتْ»] (۲) «فَإِذَا بِالْمَوْتِ» ترجمه عبارتی دیگر است، «بمیرند» فعل است: «ماتُوا، يَمُوتُونَ»

(۴) اولاً نباید حرف نون از فعل‌های مضارع حذف می‌شد، ثانیاً «يُنَبِّهُونَ» در باب «تفعیل»، معنای «هوشیار کردن، بیدار کردن» می‌دهد نه «هوشیار شدن».

۲۱۱ ۳ «روزگار دو روز است؛ روزی به نفع تو و روزی به ضرر تو!» این عبارت ما را به ..... دعوت می‌کند: [گزینه] اشتباه را مشخص کن:

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نکیه نکردن بر احوال دنیا! (۲) صبر!

(۳) خوشحالی و ناراحتی (۴) دوری جستن از ناامیدی!

دقت کنید: این عبارت ما را به خوشحالی و ناراحتی دعوت نمی‌کند؛ بلکه می‌گوید روزگار ممکن است خوشی و ناراحتی داشته باشد و هر روز با روزهای دیگر یکسان نیست و باید صبور باشیم و ناامید نشویم!

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۲۱۵ - ۲۱۲):

۲۱۲ ۳ فعل «أَسْرَى» یعنی «شبانه حرکت دادن» فقط مربوط به شب است، اما در این گزینه قید زمانی «الصَّبَاحُ الْبَاكِرُ: صبح زود» آمده و نمی‌توان از فعل «أَسْرَى» که مربوط به شب است، استفاده کنیم!

ترجمه و بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از ملافه در طول خواب استفاده می‌گردد!

(۲) نگهداری از تأسیسات عمومی بر هر شهروندی واجب است!

(۴) در رأس دقیقه نود، داور با اعلام پایان مسابقه سوت زد!

۲۱۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تَأْمُرُونَ» از «أَمَرَ: بِأَمْرٍ» است و ثلاثی مجزئ می‌باشد نه مزید!

(۲) «النَّاسُ» معرفه به «ال» است.

(۳) حروف اصلی «تَنْسُونَ»، «ن س ي» است و هم‌چنین متعدی است نه لازم.

۲۱۴ ۲ در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) فعل‌ها را می‌توانیم مجهول بخوانیم:

(۱) تُوَجِّلُ؛ ترجمه: «ای مدیر، آیا زمان‌های امتحانات به تعویق می‌افتد؟!»

(۳) تَخْرُجُ؛ ترجمه: «چگونه آب‌ها از چاه‌ها بیرون کشیده می‌شود؟!»

(۴) لَا تُضَيِّعُ؛ ترجمه: «هرگز نباید زمان‌های ارزشمندت تباه گردد!»

اما در گزینه (۲) با توجه به مذکر بودن «المصباح» فعل جمله را نمی‌توانیم «تُطْفِئُ» در صیغه «لِلغائبة» بخوانیم و قطعاً معلوم و در صیغه «للمخاطب» است: «نُطْفِئُ»

ترجمه: «آیا چراغ را هنگام خروج از اتاق خاموش می‌کنی؟!»

۲۱۵ | ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «غلیگم بالجماعة» یک اسلوب امری است.
ترجمه: پایبند جماعت باشید تا شکست نخورید.
(۲) اسلوب امری نداریم.

ترجمه: مؤمنان همگی فقط بر خداوند تکیه می‌کنند.
(۳) «نیجب» اسلوب امر ساخته است.

ترجمه: باید پیش از رسیدن مهمانان خانه را تمیز کرد.

(۴) دو فعل امر وجود دارد: علم را بیاموزید (تعلّموا) و از آن بهره ببرید (انفعوا)

تاریخ

۲۱۶ | ۲ کورش فرمان داد تا ماجرای فتح صلح آمیز بابل را بر لوحی

استوانه‌ای از گِل رُس به زبان بابلی بنویسند. این لوح که در سال ۱۸۷۹ م. / ۱۲۵۸ ش. در بابل کشف شد، هم‌اکنون در موزه بریتانیا در لندن نگهداری می‌شود و به «منشور کورش» معروف است. بیانیه یا منشور کورش، نماد فرهنگ انسانی و مداراچویانه ایرانیان است.

۲۱۷ | ۱ اسکندر در سه نبرد، سپاه هخامنشی را شکست داد و پس از

آن، شوش، یکی از پایتخت‌های هخامنشیان را تسخیر کرد.

۲۱۸ | ۳ کاخ شهر هنرا (الحضر) در نزدیکی موصل در کشور عراق، از

آثار برجسته معماری دوران اشکانیان است.

۲۱۹ | ۲ اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان درباره این‌که محتوای

افسانه‌ها به کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها بر اساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

۲۲۰ | ۳ در پایان دوران قباد، با هدایت خسرو، پسر و جانشین او،

مزدک به مناظره‌ای ساختگی دعوت شد که در پایان آن، به همراه تعدادی از هوادارانش به قتل رسید.

۲۲۱ | ۱ در اوایل فرمانروایی یزدگرد سوم، اعراب مسلمان به ایران حمله و

در چند جنگ بزرگ مانند قادسیه، جلولاء و نهاوند، سپاه ساسانی را مغلوب کردند. یزدگرد که به خراسان گریخته بود، سرانجام در اطراف شهر مرو کشته شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) وضعیت سیاسی حکومت ساسانی در آن زمان آن‌چنان بی‌ثبات گردید که در فاصله چهار سال، بیش از ده تن بر تخت شاهی نشستند. سرانجام بزرگان کشور، یزدگرد سوم را به پادشاهی برگزیدند.

(۳) یزدگرد سوم در اطراف شهر مرو کشته شد.

(۴) با مرگ یزدگرد سوم، سلسله ساسانیان به پایان آمد.

۲۲۲ | ۴ بعضی از پژوهشگران، احتمال مهاجرت گروه‌هایی از

جمعیت‌های انسانی را از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند به سوی سرزمین ما در دوران پارینه‌سنگی قدیم مطرح کرده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر گشرفرود در نزدیکی مشهد است.

(۲) سابقه حضور انسان در فلات ایران به طور دقیق روشن نیست.

(۳) علاوه بر گشرفرود، از دیگر مناطق ایران، به ویژه از غارها نیز ابزارهای سنگی مختلفی با قدمت کم‌تری به دست آمده است.

۲۲۳ | ۳ در حدود ۱۵۰۰ ق.م. گروهی از اقوام هند و اروپایی به ایتالیا

پا نهادند و مزارع و روستاهایی را به وجود آوردند.

۲۲۴ | ۲ مصریان مردمی صبور و فرمان‌بر بودند. آموزه‌های دینی، آنان

را به اطاعت بی‌چون و چرا از فرمان فرعون‌ها و مأموران او فرا می‌خواند.

۲۲۵ | ۲ ویژگی‌های رویدادهای تاریخی از این قرار است:

۱- دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به طور مستقیم درک کرد، بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آن‌ها را شناخت.

۲- تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

۳- مجزا و مستقل نیستند و با یک‌دیگر رابطه علت و معلولی دارند.

۲۲۶ | ۴ در میان بابلی‌ها، گاه‌شماری «خورشیدی - قمری» رایج بود.

در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مردمان بین‌النهرین (میان‌رودان) و مصریان باستان، در تنظیم و تدوین گاه‌شماری پیشگام بودند.

(۲) سال شمسی ۳۶۵ روز و سال قمری ۳۵۴ روز است.

(۳) حدود دو قرن پس از آن‌که امپراتوری روم، دین مسیحیت را رسمیت بخشید، در سال ۵۲۵ م. تولد حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.

۲۲۷ | ۴ صنعتگران سومری علاوه بر مهارت در سفالگری، در ساخت

ابزارها و جنگ‌افزارهای مفرغین نیز تبحر خوبی داشتند.

۲۲۸ | ۱ منابع دست دوم یا فرعی: به همه منابع، تحقیقات و آثاری

گفته می‌شود که مدت‌ها پس از وقوع رویدادها و با استفاده از منابع دست اول، پدید آمده‌اند.

توجه: سایر گزینه‌ها مربوط به منابع دست اول (اصلی) هستند.

۲۲۹ | ۳ در دوران اشکانی، دو مجلس وجود داشت. در یکی از این

مجالس، شاهزادگان، بزرگان درباری و نمایندگان هفت خاندان بزرگ؛ و در دیگری پیشوایان دینی یا مغان حضور می‌یافتند. اعضای این دو مجلس، پادشاه اشکانی را در اداره کشور کمک می‌کردند و در تعیین جانشین پادشاه و تصمیم‌گیری برای جنگ و صلح نقش داشتند.

توجه: سایر گزینه‌ها مربوط به حکومت ساسانیان هستند.

۲۳۰ | ۳ زبان‌های ایرانی دوره میانه، تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا

فروپاشی حکومت ساسانیان و حتی قرون نخستین اسلامی در مناطق مختلف ایران متداول بودند. زبان پارسی یا پهلوی اشکانی، از جمله این زبان‌ها است.

۲۳۱ | ۳ در زمان هخامنشیان، طبقه‌ای از اشراف و بزرگان شکل گرفت

که علاوه بر امتیازات ویژه اقتصادی، از مقام و منزلت اجتماعی بالاتری برخوردار بودند. هرودت و دیگر مورخان یونانی به نمونه‌های گوناگونی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در زمان هخامنشیان، مثلاً در خوراک، پوشاک، آداب معاشرت و تحصیل اشاره دارند.

۲۴۰ ۳ منابع غیرنوشتاری تاریخ ایران به سه دسته محوطه‌ها و بناهای تاریخی، ابزارها و دست‌ساخته انسان و آثار شفاهی تقسیم می‌شوند. منظومه‌های تاریخی، جزء منابع نوشتاری هستند.

۲۴۱ ۲ هولاکوخان در زمان فرمانروایی برادرش منگوقاآن، به منظور نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا، به ایران لشکرکشی کرد.

۲۴۲ ۴ اگرچه سلطان سلیم فعالیت مریدان طریقت صفوی را در قلمرو خود بهانه چنین لشکرکشی گسترده‌ای قرار داد، اما علت واقعی آن، نگرانی و ترسی بود که او از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی در دل داشت.

۲۴۳ ۲ بررسی گزینه‌ها:

- ۱ و ۴) شاه عباس اول (۳) شاه تهماسب
۳) شاه عباس دوم

۲۴۴ ۳ دشمنی و درگیری مشرکان با اشخاصی مانند پیامبر (ص) و دیگر مسلمانانی که متعلق به طایفه و قبیله نیرومندی بودند، چندان آسان نبود؛ زیرا ممکن بود تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای را برانگیزد و باعث جنگ و خونریزی شود. **توجه:** گزینه (۳) از دلایل دشمنی مشرکان مکه با اسلام بود.

۲۴۵ ۲ قاهره در روزگار فاطمیان شاهد شکل‌گیری و فعالیت وسیع مراکز علمی و آموزشی گوناگونی بود. یکی از باادام‌ترین دانشگاه‌های دنیای اسلامی به نام الازهر توسط فاطمیان در آن شهر بنیان نهاده شد. بیت‌الحکمه از مهم‌ترین مراکز علمی و آموزشی بغداد در دوران خلافت عباسی بود.

۲۴۶ ۱ به تدریج شرایط مناسبی برای هم‌زیستی مسالمت‌آمیز و همکاری میان ایرانیان با مهاجران عرب، نخست در زمینه تجارت و کشاورزی و سپس در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی به وجود آمد و کم‌کم مهاجران جذب فرهنگ ایرانی شدند.

۲۴۷ ۲ تا حدود نیمه قرن ۱۶ م، اسپانیایی‌ها با سرکوب بومیان، آمریکای مرکزی و بخش اعظم آمریکای جنوبی را تحت سلطه استعماری خود درآوردند.

۲۴۸ ۳ قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری بیزانس، به سبب برخورداری از موقعیت جغرافیایی و ارتباطی ویژه و داشتن باروهای دفاعی مستحکم، پایگاه مهمی برای تسلط آن امپراتوری بر ولایات تابع و حفاظت از راه‌های مهم تجاری به شمار می‌رفت.

۲۴۹ ۴ در اواسط قرن شانزدهم، نیکلاس کوپرنیک در رساله «گردش اجرام سماوی»، نظریه چرخش زمین به دور خورشید را مطرح کرد.

۲۵۰ ۲ در زمان پیامبر (ص)، اسلام به بحرین و عمان راه یافت. مرزبان‌های ساسانی این دو منطقه در مقابل سپاهیان مسلمان تاب مقاومت نیاوردند و زرتشتیان ساکن بحرین به اطاعت مسلمانان و پرداخت جزیه گردن نهادند.

۲۵۱ ۱ صنعت پارچه‌بافی در زمان فاطمیان رواج زیادی یافت و مراکز و کارگاه‌های پارچه‌بافی متعددی در شهرهای مختلف مصر از جمله قاهره مشغول تولید انواع منسوجات بودند. در دربار فاطمیان، خزانه‌ای مخصوص لباس وجود داشت و دارای انباری از لباس‌های متنوع بود.

۲۳۲ ۱ در دوره ساسانیان، آتشکده‌های بسیاری در شهرها و روستاهای ایران ساخته شد. سه آتشکده آذربایجان مهر در خراسان، مخصوص کشاورزان، آذرگشنسپ در آذربایجان، ویژه شاهان و آذرفریغ در فارس، خاص موبدان، بزرگ‌تر و شکوهمندتر از دیگر آتشکده‌ها بودند.

۲۳۳ ۲ در عصر باستان، بیشتر کشاورزان ایران بر روی زمین‌های متعلق به بزرگان، کار می‌کردند و سهمی از محصول را دریافت می‌کردند. **بررسی سایر گزینه‌ها:**

- ۱) بیشتر زمین‌های کشاورزی و حتی گله‌های دام، متعلق به شاه، خاندان شاهی، مقام‌های حکومتی، اشراف، روحانیان بزرگ و متولیان معبد و یا آتشکده‌ها بود (نه روستاییان). آنان غالباً در شهرها زندگی می‌کردند و از طریق نمایندگان خود، املاکشان را اداره می‌کردند و یا اجاره می‌دادند.
۳) روستاییان در کنار فعالیت‌های کشاورزی، معمولاً تعدادی دام، شامل گوسفند، بز، گاو، اسب و شتر پرورش می‌دادند.
۴) شمار معدودی از کشاورزان قطعه زمین کوچکی داشتند، اما بیشترشان فاقد زمین بودند.

۲۳۴ ۴ حکومت مقدونیان بر یونان تا زمانی که این کشور ضمیمه امپراتوری روم شد، تا دوام یافت.

۲۳۵ ۳ به مرور زمان آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهمنی مشهور شد. این آیین به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند، باور داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) عبارت «از تلفیق باورهای آریایی‌ها و مردمان تمدن سند پدید آمد» نادرست است.
۲) آداب و مناسک «ساده» نادرست است، زیرا آیین برهمنی آداب و مناسک «دشواری» داشت.
۴) آیین بودایی در برابر برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم سخت‌کش برهمنی ظهور کرد.

۲۳۶ ۱ معدودی از بزرگان قریش مانند طلحه و زبیر که با امام علی (ع) بیعت کرده بودند، چون امام با تقاضایشان برای به دست گرفتن حکومت برخی شهرها و مناطق موافقت نکرد، بیعت خود را تکستند و به صف مخالفان پیوستند.

۲۳۷ ۱ پس از آن‌که حکومت سلجوقی دچار ضعف و انحطاط شد، اتسز، حاکم خوارزم، ادعای استقلال کرد. جانشین او، تکش با شکست دادن طغرل سوم، آخرین سلطان سلجوقی، بر بخش وسیعی از ایران تسلط یافت.

۲۳۸ ۴ علاقه‌مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت‌های سیاسی و نظامی خود و خودآگاهی رجال ایرانی، تأثیر بسزایی بر رشد و شکوفایی تاریخ‌نگاری در آن عصر نهاد.

۲۳۹ ۱ رابطه صفاریان با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی را طی کرد. با آن‌که یعقوب بدون فرمان و بی‌اجازه خلیفه عباسی به قدرت رسید، اما موفقیت‌های او در سرکوب خوارزم و جهاد با کفار مرزهای شرفی، موجب شد که خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی ارسال نماید. با این حال، پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیر صفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید.

توجه: گزینه (۴) به دلیل عبارت «ادعای خلافت از سوی یعقوب لیث»، نادرست است.

۲۶۶ ۲ الف) کوه‌ها به شکل منظم و موازی ← شمال خراسان

ب) دره‌های موازی به طول صدها کیلومتر ← زاگرس

۲۶۷ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) خلیج فارس از مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید است و دارای انواع ماهی و میگو است.

ب) طول خلیج فارس حدود ۹۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۲۵۰ کیلومتر است.
ج) امتداد دریای خزر در جهت شمالی - جنوبی است.

۲۶۸ ۴ کوه‌های مینبائوری در جنوب استان سیستان و بلوچستان و

اطراف چالۀ جازموریان در کرمان و گل‌فتان‌ها در جنوب استان سیستان و بلوچستان و استان هرمزگان تشکیل شده‌اند.

۲۶۹ ۱ الف) بر اثر فرسایش بادی بر روی دشت‌های برجای مانده از

قدیم تشکیل شده است ← دشت لوت

ب) بر اثر انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین ایجاد شده است ← دشت ارژن
ج) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است

← دشت نهاوند

۲۷۰ ۲ در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی کمربند پرفشار

جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود (ب) که دارای آب و هوای گرم و خشک است و مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

۲۷۱ ۳ الف) در دوران سلوکیان ← ۷۲ بخش

ب) در دوران هخامنشیان ← ۳۰ شهری (شهر)

ج) در دوران عباسیان ← ۳۱ ایالت

۲۷۲ ۴

$$۲ = \frac{۲,۵۰۰,۰۰۰ - ۵۰۰,۰۰۰}{۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۲$$

رشد طبیعی جمعیت

$$۳۵ = \frac{۷۰}{۲} \Rightarrow \frac{۷۰}{۲} = ۳۵$$

فرخ رشد جمعیت = مدت زمان دو برابر شدن جمعیت

جمعیت کشور الجزایر در ۳۵ سال آینده، دو برابر خواهد شد.

۲۷۳ ۲ الف) افزایش بارندگی و کاهش دما ← آب و هوای کوهستانی

ب) بارندگی اندک ← آب و هوای گرم و شرجی

ج) تبخیر و تعرق زیاد ← آب و هوای گرم و خشک

۲۷۴ ۱ در سال ۱۳۱۶، ایران به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.

۲۷۵ ۲ اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف

ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

۲۷۶ ۴ بخشی از سطح زمین که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و

خاصی دارد و با بخش‌های مجاور خود متفاوت است، ناحیه نامیده می‌شود.

۲۷۷ ۲ امروزه همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان، تحت تأثیر

مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.

۲۷۸ ۳ پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه (ج) به دلیل مایل تابیدن،

مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را در برمی‌گیرند.

۲۵۲ ۴ اندلس اسلامی در عرصه معماری بسیار شکوفا بود، مسجد جامع

قرطبه و کاخ الحمراء غرناطه، دو شاهکار معماری جهان اسلام به شمار می‌روند.

۲۵۳ ۳ معاویه و حاکم منصوب او در مدینه و مکه، به اقدام‌های

مختلفی از قبیل تطمیع و تهدید متوسل شدند تا بزرگان این دو شهر را به بیعت با یزید وادار کنند که به جز امام حسین (ع) و عبدالله بن زبیر، دیگران را ناگزیر به بیعت نمودند.

۲۵۴ ۲ مأمون به منظور کسب حمایت شیعیان، مهار قیام‌های علویان

و جلب اعتماد خراسانیان، امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد. گفته می‌شود که مأمون به تشویق فضل‌بن سهل، اقدام به این کار کرده است.

توجه، مأمون تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود (فضل‌بن سهل)، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد و لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود، به رنگ سبز درآورد (ردگزینۀ ۱).

۲۵۵ ۲ تاریخ طبری نمونه برجسته تاریخ‌نگاری روایی،

فتوح‌البلدان از نمونه‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی و تاریخ بیهقی و تجارب‌الامم (نوشته ابوعلی مسکویه)، از نمونه‌های برجسته سبک تاریخ‌نویسی تحلیلی هستند.

جغرافیا

۲۵۶ ۱ سنجش از دور و GIS مربوط به شاخه فنون جغرافیایی و

علوم فضایی است.

۲۵۷ ۱ جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و

بررسی می‌کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

۲۵۸ ۳ الف) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر ← چرا

ب) بی‌توجهی به تثبیت خاک ← چه کسی

۲۵۹ ۳ فرضیه، پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندان محقق به

سؤال تحقیق است.

۲۶۰ ۴ ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های میدانی شامل

پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده است.

۲۶۱ ۴ موقعیت ریاضی محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به

طول و عرض جغرافیایی است.

۲۶۲ ۳ تسلط بر تمام یا هر یک از موارد اهمیت یا ارزش‌های خلیج

فارس، موازنه قدرت را در جهان تعبیر می‌دهد.

۲۶۳ ۱ دریای عمان از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای

ایران دارد.

۲۶۴ ۱ با توجه به نقشه جنوب غربی آسیا، ایران با کشورهای عراق و

ارمنستان، فقط مرز رودخانه‌ای و خشکی دارد.

۲۶۵ ۴ بخش اعظم ایران را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می‌دهد.

بیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است و این ناهمواری‌ها طی دوره کواترنر شکل نهایی یافته‌اند.

۲۹۴ ۲ گاهی دو ناحیه فرهنگی به هم خیلی نزدیک‌اند و پدیده فرهنگی در اثر تماس مستقیم مردم، از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود؛ مانند ورزش «هاکی» که مبدأ آن کشور کانادا است اما در بین مردم ایالات متحده آمریکا و نواحی مرزی آن کشور با کانادا رواج بسیار یافته است.

۲۹۵ ۲ الف) دماوند ← فراملی

ب) ایران ← ملی

ج) اتحادیه اروپا ← فراملی

جامعه‌شناسی

۲۹۶ ۲ بررسی عبارت نادرست:

الف) آرمان اجتماعی تصور (نه تحقق تصور) اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و ... است.

۲۹۷ ۳ در جهان اجتماعی، بُعد ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد.

در یک بحران اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند، بنا به محاسبات اقتصادی می‌بایست نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای نفت خیز خریداری می‌کردند، ولی جالب است بدانید به ارزان‌ترین قیمت ممکن، نفت مورد نیاز خود را خریدند؛ زیرا در کشورهای نفت خیز، بُعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بُعد ذهنی آن مفقود بود.

«نهاد اجتماعی» مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.

رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.

۲۹۸ ۱ حقایق هر چند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در

قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیرند.

پدیده‌های تکوینی: پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

فردی سلام می‌کند. پاسخ سلام او، پیامد آزادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده جواب‌دهنده سلام، وابسته است.

فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.

۲۹۹ ۳ قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یک‌دیگر

گشوده‌اند. واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.

۳۰۰ ۴ مانند آب که در رودها، نهرها، جوی‌ها و ... جاری است، آرمان

جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور است.

زندگی اجتماعی به مثابه گفت‌وگو است.

پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی‌اند.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است؛ یعنی

براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید.

۲۷۹ ۳ پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین، از عوامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوای نواحی است.

۲۸۰ ۳ در نظریه کوپن، آب و هوای معتدل برای جنگل‌های خزان‌دار و آب و هوای سرد برای جنگل‌های مخروطی سردسیری مناسب است.

۲۸۱ ۲ اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است و آن کشور می‌تواند از راه سودی که به دست می‌آورد، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود بخشد.

برخی از کارهایی که دولت‌ها برای کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی انجام می‌دهند: وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی و تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای

۲۸۲ ۴ فلات سرزمین مرتفع و نسبتاً همواری است و از مهم‌ترین اشکال زمین دشت‌ها هستند و ۱۰٪ جمعیت جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند.

۲۸۳ ۳ در کوهستان‌ها، به صورت پیوسته هوازدگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می‌دهد.

۲۸۴ ۳ الف) چین ← نیمه پیرامون

ب) مراکش ← پیرامون

ج) ژاپن ← مرکز

۲۸۵ ۲ نواحی صنعتی ایالات متحده آمریکا بیشتر در شمال شرق و از کوه‌های آپالاش تا دریاچه‌های پنج‌گانه گسترده شده‌اند.

۲۸۶ ۲ تبه نامتقارن دارای شیب زیاد و پرتگاه است.

۲۸۷ ۱ واینکر، جغرافی‌دان طبیعی در طبقه‌بندی معروف خود به دو عامل دما و بارش توجه کرد.

۲۸۸ ۳ بررسی عبارت نادرست:

د) هر کشور دارای نظام حکومتی مستقل ← ناحیه سیاسی ملی

چند کشور تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای ← ناحیه سیاسی فراملی

۲۸۹ ۱ برخی از راه‌کارهای حفاظت از نواحی ساحلی: حفاظت از تپه‌های ماسه‌ای، تثبیت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌ها و ...

۲۹۰ ۲ از پیرسخنگوترین شاخه‌های خانواده زبانی چینی - تبتی، زبان ماندارین چینی و معروف‌ترین زبان خانواده آفرو - آسیایی عربی و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیا، خانواده زبانی هند و اروپایی است.

۲۹۱ ۱ به آب‌های پشت خط مبنا (به طرف ساحل) آب‌های داخلی می‌گویند که کشور مجاور دریا مالک آن‌ها است.

۲۹۲ ۲ شمار پیروان مسیحیت در کشورهای مرکزی و جنوبی آفریقا بیشتر است.

۲۹۳ ۴ ارکان بنیادی یک کشور:

۱- سرزمین ۲- جمعیت ۳- نظام سیاسی

۳۰۴ ۴ عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه به یکدیگرند و مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. این دیدگاه تک‌خطی مرتبط با نمودار طولی است.

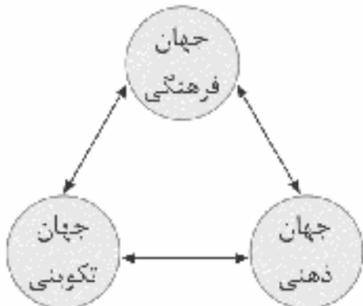
۳۰۵ ۲ قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند. جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد. کارگران، کشاورزان، دانش‌آموزان، معلمان، ... و نهادهایی چون آموزش و پرورش، خانواده و ... اعضای جهان اجتماعی هستند. این اعضا، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.

پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی آن‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند «پدیده‌های اجتماعی» همانند «پدیده‌های طبیعی» هستند. در حالی که می‌دانید پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه کنش افراد هستند؛ ولی پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند.

۳۰۶ ۳

بر اساس این دیدگاه جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید. در عین حال، جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۳۰۷ ۲ قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها در فرهنگ جهانی اهمیت بسیاری دارد.

برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند. فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد؛

- ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

۳۰۱ ۳ جهان متجدد، فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد.

جهان دنیوی دارای فرهنگ دنیوی است. به فرهنگ دنیوی «فرهنگ سکولار» نیز می‌گویند و منظور از آن، فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن، مربوط به همین جهان است. در این فرهنگ، جهان دیگر انکار می‌شود یا در محدوده منافی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود.

جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.

۳۰۲ ۲ رعایت حسا و ورزش کردن کنش اجتماعی هستند.

همه پیامدهای کنش به اراده افراد انسانی بستگی ندارند. به همین دلیل به آن‌ها «پیامدهای غیرارادی» می‌گویند. این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنش‌گری آن‌ها را اراده کند؛ بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند. وقتی شما در و پجره‌ها را باز می‌کنید، هوای کلاس تغییر می‌کند. فردی که وضو می‌گیرد، دست و صورت او پاکیزه می‌شود.

متفکران اجتماعی، به وجود آمدن پدیده‌های اجتماعی از طریق کنش اجتماعی را «برونی‌سازی» و تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد و کنش اجتماعی آن‌ها را «درونی‌سازی» می‌نامند. بر این اساس، می‌توان موارد زیر را تفکیک کرد: ساختمان‌سازی، در میان گذاردن یک ایده با دیگری، جامعه‌پذیری، ساختن در توسط نجار، کنترل اجتماعی، خلق یک اثر هنری (برونی‌سازی)، گفت‌وگو کردن و تحصیل در مدرسه.

پدیده‌های اجتماعی را از جهت عینی و محسوس بودن یا ذهنی و نامحسوس بودن می‌توان در یک طیف قرار داد. در یک سوی طیف، پدیده‌هایی هستند که بعد محسوس و مادی قوی‌تری دارند؛ مانند ساختمان‌های مسکونی و اداری یا کنش‌های بیرونی؛ و در سوی دیگر، پدیده‌هایی قرار می‌گیرند که بعد معنایی و ذهنی بیشتری دارند؛ مثل عقاید، ارزش‌های اجتماعی و کنش‌های درونی.

۳۰۳ ۲ کنش به اراده انسان وابسته است؛ با توجه به ارادی بودن کنش، فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسنه شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر و ... کنش محسوب نمی‌شوند.

حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

پدیده‌های طبیعی می‌توانند به جهان اجتماعی راه یابند. زلزله یا خشکسالی با این‌که پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ آن‌ها خانه‌های خود را به گونه‌ای می‌سازند که در برابر زلزله مقاوم باشد، انبارها و سیلوهایی را بنا می‌کنند تا با خشکسالی مقابله کنند. پس زلزله و خشکسالی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

۳۱۲ ۴ برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، بیجان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ... بین دولت‌ها شکل گرفته است. در دورهٔ رنسانس، فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.

دنیاهایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

۳۱۳ ۴ استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.

استعمار نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

استعمار اروپایی در سدهٔ هفدهم و هجدهم میلادی، بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

۳۱۴ ۱ در استعمار فرانسو، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری دو نمونه از فرهنگ سلطه‌اند. بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد. هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند. بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی می‌نامند.

سکولاریسم پنهان: شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این‌جهانی قرار می‌دهند و از توجه با عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند. رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود. در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا هدف مستقلی نیست، بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد. در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است؛ به گونه‌ای که دین‌داران، ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این‌جهانی می‌کنند.

۳۱۵ ۳ شعارهای فراماسونری‌ها علاوه بر مخالفت با نظام اشرافی، هویتی ضددینی داشت.

دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

مارکسیسم، تفکری برگرفته از اندیشه‌های مارکس است که انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه رهایی از جنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌داند.

لبرالیسم را جایز دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند. این به معنای آزادی انسان از همهٔ ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد.

- انسان علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی مواجه می‌شود. فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر را داشته باشد و براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد. فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و هم‌سو با حق نباشد، مدینهٔ فاسقه می‌نامد.

۳۰۸ ۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) در استعمار نو، کشور استعمارگر با انکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

ج) اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعهٔ جهانی با چالش‌های درون فرهنگی مواجه خواهد شد.

۳۰۹ ۴ بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی

ایران، برای مقابله با سلطهٔ استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم (ملی‌گرایی) با مارکسیسم استفاده می‌کردند. این مکاتب علاوه بر این‌که وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌کردند، مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند نیز قرار نمی‌گرفتند.

روشنگری راه شناخت حقیقت و موانع شناخت آن را معرفی می‌کند. تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کاین‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست. بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

۳۱۰ ۱ عواملی که سبب پیدایش دولت - ملت‌ها در تاریخ معاصر بشری شدند، در سدهٔ اخیر تغییر یافته‌اند و به دنبال آن، نقش کشورها و دولت‌های آن‌ها در جهان تغییر کرده است. برخی از این فرآیند جدید با عنوان جهانی شدن یاد می‌کنند.

فراماسونری ابزاری برای تخریب جامعهٔ جهانی پیشین و ساختن جامعهٔ جهانی جدید.

تحریفاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد، پیامدهایی را به دنبال داشت. یکی از این پیامدها عبارت است از: در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند. دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

۳۱۱ ۲ پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت: رشد تجارت و

برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند. دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند. بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.

فلسفه و منطق

۳۱۶ ۴ آن چه که می‌تواند مقدمهٔ یک استدلال قرار بگیرد، تصدیق (قضیه) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جمله ناقص است.
(۲) جمله امری است.
(۳) جمله نهی است.

نکته: بنابراین همگی تصور محسوب می‌شوند و می‌توانند در تعریف به کار بروند، نه در استدلال.

۳۱۷ ۲ پیش از پرداختن به مبحث تعریف لازم است با نکاتی دربارهٔ مفاهیم و الفاظ آشنا شویم و پیش از ورود به مبحث استدلال با قضیه و اقسام آن آشنا شویم.

۳۱۸ ۲ **منطق علمی کاربردی** و ابزاری است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. یعنی برای استفادهٔ صحیح از منطق و جلوگیری از خطاهای ذهن نیازمند کسب مهارت هستیم. به کارگیری منطق باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود.

۳۱۹ ۴ فقط در گزینهٔ (۴) دلالت التزامی به کار نرفته است. در سایر گزینه‌ها، عبارت‌های «ستارهٔ تابان»، «مس وجود» و «ای بخارا» اشاره به دلالت التزامی است.

۳۲۰ ۲ **مغالطهٔ ابهام** در عبارات (مرجع ضمیر) وقتی صورت می‌گیرد که شخصی جمله‌ای را به کار برد که بیش از یک معنا داشته باشد و آن جمله برای مخاطب، مطابق با یک تفسیر صحیح و مقبول باشد و مطابق با تفسیر دیگر، اشتباه و غیرقابل قبول. حال اگر شخص آن جمله را در مقدمات استدلال خود با معنای مطابق با تفسیر اول به کار برد ولی استنتاج خود را مطابق با تفسیر دوم انجام دهد، مرتکب این مغالطه شده است. مثال گزینهٔ (۲) به این مغالطه اشاره می‌کند. در این مثال احتمال دو معنی وجود دارد. به درستی دانسته نمی‌شود که شاعر از راه دعا خواسته است همت افراد مورد نظر مانند خانه‌هایشان بلند شود یا از راه نفرین آرزو کرده که خانه‌های آنان مثل همتشان پست شود. سایر گزینه‌ها، اشتراک لفظ هستند.

۳۲۱ ۱ **توجه:** در این گونه تست‌ها نخست باید مفاهیم کلی را پیدا کنیم. سپس نسبت بین آن‌ها را مشخص کنیم.

میان دو مفهوم کلی «دانش‌آموزان» و «پسر» و هم‌چنین میان «دانش‌آموزان» و «دختر» رابطهٔ عموم و خصوص من‌وجه برقرار است. میان دو مفهوم کلی «دانش‌آموزان» و «منطق» و هم‌چنین میان «پسر» و «دختر» و هر کدام از «پسر» و «دختر» با «منطق» رابطهٔ تباین برقرار است.

۳۲۲ ۴ در یک طبقه‌بندی درست، هر طبقه از مفاهیم نسبت به مفاهیم طبقهٔ دیگر رابطهٔ عموم و خصوص مطلق دارند؛ این رابطه ضولی است. اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطهٔ تباین داشته باشند؛ این رابطه عرضی است.

رابطهٔ عموم و خصوص مطلق مانند: گوش و گوشه سامسونگ.

رابطهٔ تباین مانند: گوش سامسونگ و باطری گوش سامسونگ.

۳۲۳ ۳ تعریفی به شناسایی بهتر یک مفهوم منجر می‌شود که در آن از هر سه نوع تعریف (لغوی، مفهومی و تعریف از طریق ذکر مصادیق) استفاده کرده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) فقط تعریف مفهومی است.
(۲) تعریف لغوی و مفهومی است.
(۴) تعریف لغوی و مصداقی است.

۳۲۴ ۱ تعاریف استعاری واضح نیستند.

تعریف علم به مجموع تصدیقات معلوم، جامع نیست، چون تمام مصادیق علم را شامل نمی‌شود. (علم شامل تصور معلوم نیز است.)

تعریف استقرای تمثیلی به استدلالی که مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند و دارای نتیجه‌ای احتمالی است، تعریفی جامع است، اما مانع نیست، چون شامل استدلال استقرای تعمیمی و استنتاج بهترین تبیین هم می‌شود.

۳۲۵ ۴ در استدلال استقرای تعمیمی از موارد جزئی، نتیجه کلی گرفته می‌شود (استنتاج کلی از جزئی است). این استدلال در علوم تجربی و علومیه که با آمار سر و کار دارند، به کار می‌رود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) در استدلال استقرای تعمیمی سیر ذهن از جزئی به سوی کلی است.
(۲) ضعیف و قوی بودن آن براساس میزان حمایتی است که مقدمات از نتیجه انجام می‌دهند.
(۳) اگر نمونه‌ها متفاوت و تصادفی باشند، الزاماً استدلال استقرایی تعمیمی قوی شکل نمی‌گیرد، چون شاید سایر شرایط استقرای تعمیمی رعایت نشده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تفکر انسان یا فلسفی است یا غیرفلسفی؛ پس می‌توان گفت که یکی از ابعاد تفکری انسان، تفکر فلسفی است.
(۲) ما خواندیم که دو ویژگی اصلی، دانش فلسفه را از سایر دانش‌ها متمایز می‌کند: اول: تفاوت موضوعی و مسئله‌ای این دانش با دانش‌های دیگر؛ دوم: روش مورد استفاده در این دانش برای حل مسئله‌ها و پاسخ به سؤال‌ها. اما در واقع تعیین‌کنندهٔ روش هر دانشی، موضوع آن دانش است؛ یعنی موضوع آن علم است که مشخص می‌کند ما از چه روشی می‌توانیم در این دانش استفاده کنیم و از چه روشی نمی‌توانیم بهره ببریم؛ پس تمایز اصلی یک دانش با دانش دیگر در تمایز موضوعات آن‌هاست.

(۴) به عقیدهٔ ملاصدرا، فطرت اول عبارت است از مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها؛ بنابراین به تعبیر ملاصدرا، کسانی که تفکر فلسفی را جدی نمی‌گیرند، در فطرت اول به سر می‌برند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سؤال «آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟» را نمی‌توان از طریق تجربه پاسخ داد؛ زیرا دربارهٔ کل هستی سؤال می‌کند و یک سؤال بنیادین است.
(۲) سؤال «پیر شدن سلول‌ها در اثر کدام عامل شیمیایی است؟» را می‌توان در علم شیمی و از طریق تجربه پاسخ داد.
(۳) سؤال «آیا زیبایی حقیقت دارد یا ساختهٔ ذهن ماست؟» یک سؤال فلسفی است و نمی‌توان پاسخ تجربی به آن داد.

۳۳۷ ۲ تبیین یک پدیده، به بیان جریانی آن اشاره دارد. در این جا به دنبال یافتن علل وقوع و چرایی خوش‌بینی تحصیلی هستیم. پس تبیین صورت گرفته است.

۳۳۸ ۳ هجی کردن کلمات ← توانایی‌های زبانی ← رشد شناختی ایفای نقش جنسیتی برای بروز رفتارهای زنانه یا مردانه ← ویژگی‌های روانی هویت ← اجتماعی واکنش دقیق و مؤثر به مسائل اخلاقی (که در نتیجه قضاوت درست اتفاق می‌افتد) ← شناختی

۳۳۹ ۴ در این جا صدای اسب، علامت غایب است که نباید ردیابی شود. بنابراین رد درست اتفاق افتاده است و علامت غایب ردیابی نشده است.

۳۴۰ ۱ شناخت پایه: توجه ← ادراک ← حافظه

اولین مرحله شناخت پایه

سؤال مربوط به توجه عبارت است از: دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب می‌کنیم؟

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۲) مربوط به احساس است.

(۳) مربوط به ادراک است.

(۴) اطلاعات تفسیرشده را در حافظه نگهداری می‌کنیم.

۳۴۱ ۴ طبق شبکه سلسله‌مراتبی واژه «قناری»، عبارت «پرواز کردن» زودتر از کلمه «حیوان» به یاد آورده می‌شود و متداعی می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) حافظه کاذب مربوط به خطای اضافه کردن است.

(۲) آزمایش ایننگهوس پیرامون اثر گذشت زمان صورت گرفته است.

(۳) طبق نمودار فراموشی، درصد صرفه‌جویی با گذشت زمان سیر نزولی دارد.

۳۴۲ ۳ هر سه گزینه (۱) (کودک باید آزاد باشد تا بازی کند)، (۲) (باید عواطف و احساسات صحیح کودک را رشد داد) و (۴) (بدون توقع اطاعت از کودک، باید سعی کرد که با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره‌گیرد)، مربوط به هفت سال اول زندگی کودک از نظر اسلام هستند که در این دوره، کودک آقا و سرور است؛ اما گزینه (۳) اشاره به هفت سال سوم رشد انسان دارد که در این دوره، او وزیر و مشاور است. در هفت سال سوم، باید وی را چون عضو بزرگ خانواده دانست و مانند دیگران او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد.

۳۴۳ ۴ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳)، نشانگر پردازش ادراکی هستند، زیرا صرفاً بر ویژگی‌های حسی تکیه دارند؛ اما گزینه (۴) تأکید بر هزینه و قیمت دارد که نشانگر پردازش مفهومی است.

۳۴۴ ۲ تحول اخلاقی و ارزشی در نوجوانی بیش از هر دوره دیگری است که دامنه سنی ۱۲ تا ۲۰ سالگی را شامل می‌شود.

۳۴۵ ۲ مفهوم حافظه کاری، نشان‌دهنده این موضوع است که انواع حافظه را نمی‌توانیم صرفاً براساس زمان تقسیم‌بندی نماییم؛ بلکه میزان استفاده از اطلاعات، تعیین‌کننده در دسترس بودن یا عدم دسترس به آن اطلاعات است.

۳۲۸ ۴ میان هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی هر فیلسوف با فلسفه مصاف او رابطه وجود دارد.

۳۲۹ ۳ گروهی از فیلسوفان که به اصالت جامعه معتقدند، می‌گویند که افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های آنان تابع شرایط اجتماعی آنان است.

۳۳۰ ۱ افلاطون مانند در نادانی و عدم درک حقیقت را به زندانی در بند تشبیه کرده است.

۳۳۱ ۲ باورهایی که فلسفه ما را می‌سازند، نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند. به عبارت دیگر: این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم. بنابراین می‌توان گفت: فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.

۳۳۲ ۲ تالس که مانند دیگر اندیشمندان آن دوره به دنبال یافتن مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بود، عقیده داشت که آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهاست و همه چیز، در نهایت، از آب ساخته شده است؛ زیرا او می‌دید که آب در درجات بالا بخار می‌شود و در درجات پایین منجمد و سخت می‌گردد و وقتی به صورت باران می‌آید، گیاهان از زمین می‌رویند (یعنی این‌که آب علامت حیات و سربان آن در موجودات بوده است). پس این‌ها هم حتماً شکل دیگری از آب‌اند.

۳۳۳ ۱ پارمنیدس برخلاف هراکلیتوس، می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد. به عقیده وی، ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم. البته از طریق حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید، تنها با تفکر عقلی است که این حقیقت را می‌توان دریافت.

۳۳۴ ۲ کسی که در جهل مرکب به سر می‌برد، نمی‌تواند به حقیقت و واقعیت دست یابد؛ بنابراین چنین کسی نمی‌داند که نمی‌داند و در پی کسب دانایی هم نیست.

۳۳۵ ۳ سقراط دانایی را در اقرار به نادانی می‌دانست و می‌گفت سرورش بدان جهت مرا دانا خواند که به نادانی خود اقرار می‌کنم. سقراط در جریان محاکمه خود گفت: «کاش و جست‌وجوی من برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کنند و جدا کردن آن‌ها از کسانی که دانشمند حقیقی هستند، سبب شده که گروه بزرگی به غلط مرا «دانا» بنامند؛ در حالی که من دانا نیستم. فقط شاید به این دلیل که وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کنم، کسانی که آن‌جا حاضرند، گمان می‌کنند که آن‌چه را آن‌ها نمی‌دانند، من می‌دانم.» این عبارت سقراط نشان می‌دهد که به عقیده وی، مدعیان دانش از دانش واقعی برخوردار نیستند.

روانشناسی

۳۳۶ ۳ جابه‌جایی ابیات و مصرع‌ها، نشان‌دهنده یادگیری سطحی و در نتیجه تداخل اطلاعات است.

نکته: اگر کلمه‌ای از ابیات جا می‌افتاد، آن موقع فراموشی صورت گرفته بود و به اثر گذشت زمان مربوط می‌شد.

۳۴۶ ۴ هر چه نشانه‌های درونی و معنایی قوی‌تری بین واژگان وجود داشته باشد، بازیابی اطلاعات از حافظه، کارآمدتر و با خطای کم‌تری است. در گزینه (۴) می‌توان گفت با کاموا می‌شود کلاه بافت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) صرف به کار بردن رنگ نمی‌تواند خیلی رابطه معنایی ایجاد کند و فاقد نشانه درونی و معنایی قوی است.
 (۲) نشانه درونی به کار رفته است، اما علت اشتباه بیان شده است.
 (۳) فاقد نشانه معنایی قوی است، اما علت آن درست بیان شده است.

۳۴۷ ۲ در این گزینه، آهنگ‌ساز (فرد ماهر) دو فعالیتی را همزمان انجام می‌دهد که به هم شباهت دارند، پس اثر منفی توجه تقسیم شده کاهش بیشتری دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دو فعالیت هیچ شباهتی به هم ندارند و از مهارت هم در این گزینه یاد نشده است.
 (۳) گرفتن آزمون در هنگام مشاوره کار رایجی است، اما نه برای روان‌شناس مبتدی (باید تخصص و مهارت کافی داشت)؛ از آنجایی که گرفتن آزمون کاری بسیار دشوار و تخصصی است، روان‌شناس تازه‌کار نمی‌تواند به نحو مفیدی همزمان هم مشاوره دهد و هم آزمون بگیرد. این کار نیاز به حرفه‌ای بودن دارد.
 (۴) جراح مهارت لازم را دارد، اما همزمان دو کاری را انجام می‌دهد که دشوار هستند و نیاز به دقت فراوان دارند.

۳۴۸ ۳ حدود دامنه سنی ایستادن مستقل از ۱۱ تا ۱۴ ماهگی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دوقطبه‌های ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند.
 (۲) رشد در دوره کودکی از زمان تولد تا ۱۱ - ۱۲ سالگی است.
 (۴) دوره‌های طفولیت و کودکی اول مقارن هستند با صفت «آفا و سرور» از نظر اسلام.

۳۴۹ ۴ قضاوت، استدلال، درک و ... جزء شناخت و فرآیندهای ذهنی هستند که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند، اما هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) رفتار محسوب می‌شوند، زیرا به صورت مستقیم قابل مشاهده هستند.

۳۵۰ ۱ در این مثال همانند مثال زلزله در کتاب درسی، بعد از وقوع یک پیامد ناگوار افراد برای مدتی حالت گوش به زنگی دارند، اما خستگی مهم‌ترین عامل است که باعث می‌شود شدت آن کاهش یابد و افراد، دیگر متل روزهای اول خطر را جدی نگیرند.

سایت کنکور
 Konkur.in

۹۹/۱۱/۲۴

بودجه‌بندی پایه دوازدهم انسانی

درس‌های ۹ و ۱۰	فارسی (۳)	اجباری	فارسی
ستایش تا پایان درس ۹	فارسی (۲)		
درس ۳ (تا ابتدای اعلما)	عربی: زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی
درس ۱ تا پایان درس ۳	عربی: زبان قرآن (۲)		
درس ۷ تا پایان درس ۹	دین و زندگی (۳)	اجباری	دین و زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۹	دین و زندگی (۲)		
درس ۲ (از ابتدای Grammar) تا پایان درس	زبان (۳)	اجباری	زبان انگلیسی
درس‌های ۱ و ۲ (تا ابتدای Reading)	زبان (۲)		
فصل ۲ (درس ۱ (از ابتدای تعریف دنباله) تا پایان درس)	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	ریاضیات
فصل‌های ۱ و ۲	ریاضی و آمار (۱)		
فصل ۱	ریاضی و آمار (۲)		
بخش ۳ (از ابتدای فصل ۲) تا پایان بخش ۴	اقتصاد	اجباری	اقتصاد
درس ۷	علوم و فنون ادبی (۳)	اجباری	علوم و فنون ادبی
درس ۳ تا پایان درس ۵	علوم و فنون ادبی (۱)		
درس ۳ تا پایان درس ۵	علوم و فنون ادبی (۲)		
درس ۳ (تا ابتدای اعلما)	عربی زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی (اختصاصی)
درس ۱ تا پایان درس ۳	عربی زبان قرآن (۲)		
درس ۷	تاریخ (۳)	اجباری	تاریخ
درس ۴ تا پایان درس ۸	تاریخ (۱)		
درس ۴ تا پایان درس ۸	تاریخ (۲)		
درس ۴	جغرافیا (۳)	اجباری	جغرافیا
درس ۲ تا پایان درس ۵	جغرافیای ایران		
درس ۲ تا پایان درس ۵	جغرافیا (۲)		
درس ۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	جامعه‌شناسی
درس ۸ تا پایان درس ۱۰	جامعه‌شناسی (۱)		
درس ۹ تا پایان درس ۱۱	جامعه‌شناسی (۲)		
درس ۷	فلسفه (۲)	اجباری	فلسفه و منطق
درس‌های ۶ و ۷	منطق		
درس‌های ۷ و ۸	فلسفه یازدهم		
درس‌های ۵ و ۶	روان‌شناسی	اجباری	روان‌شناسی